

SERMAYE PİYASASI KURULU

2015 YILI
FAALİYET RAPORU

İÇİNDEKİLER DİZİNİ

İÇİNDEKİLER DİZİNİ.....	I
TABLO DİZİNİ.....	IV
GRAFİK DİZİNİ.....	V
KISALTMALAR.....	VI
KURUL BAŞKANININ MESAJI	VII
1. SERMAYE PİYASASI KURULU	10
1.1. MİSYON, VİZYON, GÖREV VE YETKİLERİ.....	10
1.2. KARAR ORGANI VE ORGANİZASYON	11
1.2.1. Karar Organı.....	11
1.2.2. Organizasyon	13
1.3. BÜTÇE	15
1.4. PERSONEL	16
2. 2015 YILINDA TÜRKİYE EKONOMİSİNE BAKIŞ	18
3. 2015 YILINDA YAYIMLANAN İKİNCİL DÜZENLEMELER VE ETKİ DEĞERLENDİRMESİ	20
3.1. SERMAYE PİYASASI ARAÇLARI VE İHRACINA İLİŞKİN İKİNCİL DÜZENLEMELER VE ETKİ DEĞERLENDİRMESİ	20
3.1.1. Pay Tebliğinde Yapılan Değişiklik ile Getirilen Düzenleme	20
3.1.2. Yabancı Sermaye Piyasası Araçları ve Depo Sertifikaları ile Yabancı Yatırım Fonlarına İlişkin Düzenlemeler	20
3.2. HALKA AÇIK ORTAKLIKLARA İLİŞKİN İKİNCİL DÜZENLEMELER VE ETKİ DEĞERLENDİRMESİ.....	20
3.2.1. Pay Alım Teklifi Tebliği'nde Yapılan Değişiklik ile Getirilen Düzenleme.....	20
3.2.2. Önemli Nitelikteki İşlemlere İlişkin Ortak Esaslar ve Ayrılma Hakkı Tebliği'nde Yapılan Değişiklik ile Getirilen Düzenleme	20
3.2.3. Birleşme ve Bölünme Tebliği'nde Yapılan Değişiklik ile Getirilen Düzenleme	21
3.3. YATIRIM HİZMETLERİ VE FAALİYETLERİ İLE YATIRIM KURULUŞLARINA İLİŞKİN İKİNCİL DÜZENLEMELER VE ETKİ DEĞERLENDİRMESİ	21
3.3.1. Yatırım Hizmetleri ve Faaliyetlerine İlişkin Belge ve Kayıt Düzeni Tebliği'nin Yürürlüğe Girmesi.....	21
3.3.2. Aracı Kurumlar Tarafından Yapılacak Repo ve Ters Repo İşlemlerine İlişkin Tebliğ'in Yürürlüğe Girmesi.....	21
3.4. BORSA MEVZUATINA VE İŞLEYİŞİNE İLİŞKİN İKİNCİL DÜZENLEMELER VE ETKİ DEĞERLENDİRMESİ.....	22
3.4.1. Borsa İstanbul A.Ş. Yönergeleri.....	22
3.4.2. Borsa İstanbul A.Ş. Faaliyetlerine Yönelik Çeşitli Düzenlemeler	22
3.5. KOLEKTİF YATIRIM KURULUŞLARINA İLİŞKİN İKİNCİL DÜZENLEMELER VE ETKİ DEĞERLENDİRMESİ ..	22
3.5.1. Değişken Sermayeli Yatırım Fonlarına İlişkin Düzenleme.....	22
3.5.2. Türkiye Elektronik Fon Dağıtım Platformu (TEFAS) Çalışmaları	23
3.6. SERMAYE PİYASASI ÇALIŞANLARININ LİSANSLANMASI İLE İLGİLİ DÜZENLEMELER VE ETKİ DEĞERLENDİRMESİ	24
3.7. 2014-2016 DÖNEMİ STRATEJİK PLANI'NA GÖRE KURUL'UN PERFORMANS HEDEFLERİ VE ULAŞMA DERESESİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER.....	24
3.8. 2015 YILI KURUL İLKE KARARLARI	29
3.9. DEVAM EDEN İKİNCİL DÜZENLEME ÇALIŞMALARI	31
3.9.1. Borçlanma Araçlarına İlişkin Devam Eden Düzenleme Çalışmaları.....	31
3.9.2. Özel Durumların Kamuya Açıklanmasına İlişkin Devam Eden Düzenleme Çalışmaları	31
3.9.3. Yatırım Kuruluşlarına İlişkin Devam Eden Düzenleme Çalışmaları.....	32
3.9.4. Kolektif Yatırım Kuruluşlarına İlişkin Devam Eden Düzenleme Çalışmaları	32
4. SERMAYE PİYASASI KURULU 2015 YILI FAALİYETLERİ.....	33
4.1. İHRAÇ BAŞVURULARI.....	33
4.2. İZİNLER VE ONAYLAR	33
4.2.1. Halka Açık Ortaklıklara İlişkin Onaylar	33
4.2.2. Kolektif Yatırım Kuruluşlarına İlişkin İzinler	34
4.2.3. Yatırım Kuruluşlarına İlişkin İzinler	36

4.2.4.	Bağımsız Denetim Kuruluşlarına İlişkin İzinler	37
4.2.5.	Derecelendirme Kuruluşlarına İlişkin İzinler	37
4.2.6.	Değerleme Kuruluşlarına İlişkin İzinler	37
4.2.7.	Varlık Kiralama Şirketlerinin/Varlık Finansmanı Fonunun Kuruluşuna İlişkin İzinler	38
4.3.	GÖZETİM.....	38
4.3.1.	Halka Açık Ortaklıkların Gözetimi	38
4.3.2.	Kolektif Yatırım Kuruluşlarının Gözetimi	39
4.3.3.	Yatırım Kuruluşlarının Gözetimi.....	39
4.3.4.	Bağımsız Denetim Kuruluşlarının Gözetimi	39
4.3.5.	Derecelendirme Kuruluşlarının Gözetimi.....	40
4.3.6.	Değerleme Kuruluşlarının Gözetimi	40
4.3.7.	Piyasa Gözetimi	40
4.4.	DENETİM.....	41
4.5.	DAVALAR, SUÇ DUYURULARI VE İDARİ TEDBİRLER	46
4.5.1.	Kurul İşlemleri Aleyhine Açılan Davalar	46
4.5.2.	Kurul Tarafından Açılan Davalar	47
4.6.	DİĞER KURUMLARLA ORTAK YÜRÜTÜLEN ÇALIŞMALAR	49
4.6.1.	Finansal İstikrar Komitesi	49
4.6.2.	Onuncu Kalkınma Planı ve Öncelikli Dönüşüm Programları	49
4.6.3.	Sistemik Risk Değerlendirme Grubu	51
4.6.4.	Finansal Sektör Komisyonu	51
4.7.	AVRUPA BİRLİĞİ (AB) UYUM ÇALIŞMALARI	51
4.7.1.	Mevzuat Uyum Çalışmaları ve Diğer Kurumlarla Koordinasyon	52
4.7.2.	AB Fonlarından Yararlanmaya Yönelik Faaliyetler	52
4.8.	ULUSLARARASI İLİŞKİLER.....	52
4.8.1.	Uluslararası Menkul Kıymet Komisyonları Örgütü (IOSCO).....	53
4.8.2.	Finansal İstikrar Kurulu'na (FSB) İlişkin Çalışmalar	55
4.8.3.	Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD)	55
4.8.4.	Dünya Ticaret Örgütü (WTO) ve Hizmet Ticareti Genel Anlaşması (GATS) ve Diğer Ticaret Anlaşmaları	56
4.8.5.	İslam İşbirliği Teşkilatı Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi (ISEDAK)	56
4.8.6.	İslami Finansal Hizmetler Kurulu (IFSB)	56
4.8.7.	Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD)	56
4.8.8.	Akdeniz Menkul Kıymet Düzenleyicileri Birliği	57
4.8.9.	Uluslararası Bağımsız Denetim Düzenleyicileri Forumu (IFIAR)	57
4.8.10.	Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB) ve Danışma Konseyi Üyeliği	57
4.8.11.	İkili İlişkiler ve İmzalanan Mutabakat Zabitleri (Memorandum of Understanding-MoU)	57
4.8.12.	Kurulumuzca Düzenlenen Uluslararası Programlar	57
4.9.	LİSANSLAMA FAALİYETLERİ.....	58
4.10.	BİLGİLENDİRME	59
4.11.	BİLGİ KAYNAKLARI	59
4.12.	EĞİTİM VE TANITIM FAALİYETLERİ.....	60
4.13.	BİLGİ SİSTEMLERİ VE TEKNOLOJİK ALTYAPI ÇALIŞMALARI	61
4.13.1.	Bilgi Sistemleri İncelemesi	61
4.13.2.	Sistem ve Ağ Alanındaki Çalışmalar	61
4.13.3.	Uygulama Geliştirme Çalışmaları.....	61
5.	2015 YILINDA TÜRK SERMAYE PİYASASI	63
5.1.	SERMAYE PİYASALARINA İLİŞKİN 2015 YILI TEMEL GÖSTERGELERİ.....	63
5.2.	MENKUL KIYMET STOKLARI	64
5.3.	İZAHNAMESİ/İHRAÇ BELGESİ ONAYLANAN SERMAYE PİYASASI ARAÇLARI	65
5.4.	KOLEKTİF YATIRIM KURULUŞLARI	66
5.4.1.	Yatırım Fonları	66
5.4.2.	Yatırım Ortaklıkları.....	70
5.4.3.	Portföy Yönetim Şirketleri.....	70
5.5.	YATIRIM KURULUŞLARI	71

5.6.	PAY PİYASASINDAKİ GELİŞMELER	72
5.6.1.	Pay Piyasası ve BIST 100 Endeksi	72
5.6.2.	Borsa İstanbul Kotunda Bulunan Şirketlere İlişkin Temel Göstergeler	73
5.6.3.	Gelişen İşletmeler Pazarı.....	76
5.7.	BORÇLANMA ARAÇLARI PİYASASINA İLİŞKİN GELİŞMELER VE PİYASA BÜYÜKLÜKLERİ.....	78
5.8.	VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINA İLİŞKİN GELİŞMELER	79
5.9.	KIYMETLİ MADENLER VE KIYMETLİ TAŞLAR PİYASASINA İLİŞKİN GELİŞMELER	80
5.10.	KALDIRAÇLI ALIM SATIM (FOREKS) İŞLEMLERİNE İLİŞKİN GELİŞMELER.....	81
6.	BORSA İSTANBUL, MERKEZİ TAKAS VE MERKEZİ SAKLAMA KURULUŞLARI, BİRLİKLER VE YATIRIMCI TAZMİN MERKEZİ	83
6.1.	BORSA İSTANBUL A.Ş.....	83
6.2.	MERKEZİ KAYIT KURULUŞU A.Ş.	83
6.3.	TÜRKİYE SERMAYE PİYASALARI BİRLİĞİ	83
6.4.	TÜRKİYE DEĞERLEME UZMANLARI BİRLİĞİ	83
6.5.	YATIRIMCI TAZMİN MERKEZİ	84

TABLO DİZİNİ

TABLO 1.1. KURULUN 2015 YILI GELİR VE GİDERLERİ	15
TABLO 1.2. SPK 2015 YILI PERSONEL İSTATİSTİKLERİ	16
TABLO 3.1. 2015 YILI TEFAS TOPLAM İŞLEM HACMİNE İLİŞKİN BİLGİLER (TL).....	23
TABLO 4.1. İHRAÇ BAŞVURULARI VE SONUÇLARI	33
TABLO 4.2. HALKA AÇIK ORTAKLIKLARIN 2015 YILI BAŞVURULARI.....	34
TABLO 4.3. KOLEKTİF YATIRIM KURULUŞLARI BAŞVURULARI	35
TABLO 4.4. SPK İZİNİNE TABİ FAALİYETLER VE BU FAALİYETLERİ YÜRÜTEBİLECEK KURULUŞLAR.....	36
TABLO 4.5. YATIRIM KURULUŞLARININ 2015 YILINDA KURULUMUZA YAPTIKLARI BAŞVURULAR.....	37
TABLO 4.6. YILLAR İTİBARIYLA YATIRIM KURULUŞLARI NEZDİNDE YAPILAN DENETİM TÜRLERİ.....	42
TABLO 4.7. DENETİM ÇALIŞMALARININ KONULARINA GÖRE DAĞILIMI	42
TABLO 4.8. DENETİM SONUCUNDA UYGULANAN YAPTIRIMLAR	43
TABLO 4.9. İDARİ PARA CEZASI UYGULAMA NEDENLERİ VE TUTARLARI	44
TABLO 4.10. KURUL İŞLEMLERİNE KARŞI AÇILAN İDARİ DAVALAR	47
TABLO 4.11. KARARA BAĞLANAN İDARİ DAVALAR.....	47
TABLO 4.12. KURUL ALEYHİNE AÇILAN HUKUK DAVALARI.....	47
TABLO 4.13. KURUL ALEYHİNE AÇILAN VE KARARA BAĞLANAN HUKUK DAVALARI	47
TABLO 4.14. KURUL TARAFINDAN YAPILAN SUÇ DUYURULARI VE AÇILAN KAMU DAVALARI	48
TABLO 4.15. KURULUN BAŞVURUSU ÜZERİNE AÇILAN VE KARARA BAĞLANAN DAVALARA İLİŞKİN BİLGİLER	48
TABLO 4.16. KURUL TARAFINDAN AÇILAN HUKUK DAVALARI	48
TABLO 4.17. KURUL TARAFINDAN AÇILAN VE KARARA BAĞLANAN HUKUK DAVALARI	49
TABLO 4.18. HAK KAZANILAN LİSANS SAYILARI (2002-2015).....	59
TABLO 4.19. KURULUMUZA GELEN BİLGİ EDİNME BAŞVURULARI	59
TABLO 4.20. ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNE YÖNELİK EĞİTİM SEMİNERLERİNE BAŞVURULAR	61
TABLO 5.1. SERMAYE PİYASASINA İLİŞKİN TEMEL GÖSTERGELER.....	63
TABLO 5.2. MERKEZİ KAYDI SİSTEMDE İZLENEN MENKUL KIYMET BİLGİLERİ.....	64
TABLO 5.3. MENKUL KIYMET STOK BİLGİLERİ	65
TABLO 5.4. 2013-2015 YILLARINDA SATILAN SERMAYE PİYASASI ARAÇLARI TUTARLARI (BİN TL).....	66
TABLO 5.5. 2013-2015 YILLARINDA SATILAN SERMAYE PİYASASI ARAÇLARI TUTARLARI (BİN USD)	66
TABLO 5.6. YATIRIM FONLARININ TOPLAM PORTFÖY DAĞILIMI (%) (*)	68
TABLO 5.7. YATIRIM KURULUŞLARININ FAALİYET BELGELERİ	71
TABLO 5.8. YENİ DÜZENLEMeye GÖRE VERİLEN YATIRIM HİZMET VE FAALİYETİ YETKİ BELGELERİ	72
TABLO 5.9. PAYLARI BORSADA İŞLEM GÖREN ORTAKLIK SAYISI (31.12.2015)	74
TABLO 5.10. PAYLARI BIST'TE İŞLEM GÖREN ŞİRKETLERE İLİŞKİN TEMEL GÖSTERGELER.....	75
TABLO 5.11. GELİŞEN İŞLETMELER PİYASASINA İLİŞKİN VERİLER	76
TABLO 5.12. BORÇLANMA ARAÇLARI PİYASASI İŞLEM HACİMLERİ	79
TABLO 5.13. VİOP İŞLEM HACMİ BİLGİLERİ (2015) (*)	80
TABLO 5.14. BIST KIYMETLİ MADENLER İŞLEM HACMİ VE MİKTARI (*)	80
TABLO 5.15. BIST ELMAS VE KIYMETLİ TAŞLAR İŞLEM HACMİ VE MİKTARI (*).....	81
TABLO 5.16. KALDIRAÇLI ALIM SATIM İŞLEMLERİ FAALİYETİ İÇİN YETKİLENDİRİLEN ARACI KURUM SAYISI	81
TABLO 5.17. KALDIRAÇLI ALIM SATIM İŞLEMLERİNE İLİŞKİN YILLIK VERİLER	82

GRAFİK DİZİNİ

GRAFİK 5.1. YATIRIM FONLARININ PORTFÖY BÜYÜKLÜĞÜNE GÖRE TÜRLERİNİN DAĞILIMI	67
GRAFİK 5.2. YATIRIM FONLARININ PORTFÖYLERİNİN DAĞILIMI	68
GRAFİK 5.3. EMEKLİLİK YATIRIM FONU TÜRLERİNİN FON TOPLAM DEĞERİ DAĞILIMI	69
GRAFİK 5.4. BIST 100 ENDEKSİ VE İŞLEM HACMİ (2008-2015)	72
GRAFİK 5.5. BIST-100 ENDEKSİ VE İŞLEM HACMİ (2015 YILI 3'ER AYLIK BAZDA)	73
GRAFİK 5.6. PİYASA KAPİTALİZASYONU.....	76
GRAFİK 5.7. YABANCI YATIRIMCILARIN SAKLAMA BAKİYELERİ	77
GRAFİK 5.8. BORSA İSTANBUL PAY PİYASASI YABANCI YATIRIMCI İŞLEM HACİMLERİ	78

KISALTMALAR

AB	: Avrupa Birliği
BIST	: Borsa İstanbul A.Ş.
DİBS	: Devlet İç Borçlanma Senedi
EBRD	: Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası
EGKS	: Elektronik Genel Kurul Sistemi
ESMA	: Avrupa Menkul Kıymetler ve Piyasalar Otoritesi
FSB	: Finansal İstikrar Kurulu
GİP	: Borsa İstanbul Gelişen İşletmeler Piyasası
GSYH	: Gayri Safi Yurtiçi Hasıla
HM	: Hazine Müsteşarlığı
İDMK	: İpoteğe Dayalı Menkul Kıymetler
İFK	: İpotek Finansmanı Kuruluşları
IMF	: Uluslararası Para Fonu
IOSCO	: Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonları Örgütü
İSEDAK	: İslam İşbirliği Teşkilatı Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi
İTMK	: İpotek Teminatlı Menkul Kıymetler
Kanun	: 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu
KAP	: Kamuyu Aydınlatma Platformu
KGK	: Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu
KSS	: Kayıtlı Sermaye Sistemi
Kurul	: Sermaye Piyasası Kurulu
MASAK	: Mali Suçları Araştırma Kurulu
MKK	: Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş.
MKS	: Merkezi Kaydi Sistem
MTK	: Merkezi Takas Kuruluşları
OECD	: Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı
SPK	: Sermaye Piyasası Kurulu
SPKn	: 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu
TAİEX	: AB Teknik Yardım Bilgi Paylaşım Ofisi
TAKASBANK	: İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş.
TCMB	: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TDUB	: Türkiye Değerleme Uzmanları Birliği
TKYD	: Türkiye Kurumsal Yatırımcı Yöneticileri Derneği
TSPB	: Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği
TTK	: 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu
VDMK	: Varlığa Dayalı Menkul Kıymetler
VKŞ	: Varlık Kiralama Şirketi
VTMK	: Varlık Teminatlı Menkul Kıymetler
WTO	: Dünya Ticaret Örgütü

KURUL BAŞKANININ MESAJI

“Sermaye Piyasası Kurulu,

sermaye piyasasının güvenli, adil, şeffaf ve etkin işlemlerini sağlamak için, uluslararası norm ve gelişmelere paralel, değişen piyasa ihtiyaçlarını karşılayan, objektif, sade ve anlaşılabilir yaklaşımlarla, hesap verilebilir düzenleme ve denetleme yapmayı kendisine ‘MİSYON’ edinmiş ve ulusal ve uluslararası alanda öncü, dinamik ve saygın olma ‘VİZYONU’nu üstlenmiştir.”

2015 yılı sermaye piyasalarımız açısından oldukça verimli, birçok değişiklikler ve yeniliklerin gerçekleştirildiği bir yıl olmuştur. Küresel piyasalarda yaşanan olumsuz gelişmelere rağmen Türk sermaye piyasaları geçtiğimiz yıl da ilerlemesini sürdürmeye devam etmiştir. Geçtiğimiz yıl aracı kuruluşlarda ve portföy yönetim şirketlerinde dönüşüm sürecini tamamladık, aracılık sektöründe önemli sayıda birleşme ve devir almalar gerçekleştirdik, önceki yıldan daha güçlü sermayeli yatırım kuruluşlarımızla 2016 yılına girdik. 2015 yılında İstanbul Uluslararası Finans Merkezi hedefi çerçevesinde de Kurulumuzca bir çok konuda önemli aşamalar kaydedilmiş, gerek ulusal gerekse de uluslararası alanda birçok başarıya imza atılmıştır.

2015 yılında sermaye piyasalarında gerçekleşen en önemli gelişmelerden birisi ülkemizdeki özel fon gibi bazı fon türleri hariç tüm yatırım fonlarına erişim imkânı sağlayan elektronik bir platform olan Türkiye Elektronik Fon Dağıtım Platformu (TEFAS)’nın 9 Ocak 2015 tarihinde faaliyete geçmesidir. Uzun yıllar devam eden yapıda, paranız hangi kurumda ise sadece o kurumun yatırım fonu alınabiliyordu. Bu durum performansa dayalı rekabetin oluşmasına engel olmuş, fon sektörünün gelişimini kısıtlamıştır. TEFAS’la birlikte yatırımcılara tüm kurucuların fonlarına tek bir hesaptan erişebilme imkânı sağlanmıştır. Bu özelliğiyle TEFAS, sektörde rekabeti ve performansı teşvik etmiş, portföy yönetim şirketleri için de fonlarını daha geniş yatırımcı kitlelerine sunabilme imkânı sağlamıştır.

Merkezi kaydı sistemde izlenen menkul kıymet stoğu 2015 yılında yaklaşık 839 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Yine 2015 yılında ilk halka arzlar çerçevesinde gerçekleştirilen pay satışlarıyla 33 milyon Dolar, halka açık ortaklıkların nakit karşılığı gerçekleştirdikleri sermaye artırımlarında gerçekleştirilen pay satışları neticesinde ise 730 milyon Dolar kaynak sağlanmıştır. Ayrıca 2015 yılında borçlanma araçlarına ilişkin onaylanan izahname/ihraç belgeleri kapsamında şirketlerimize 241 milyar TL’lik kaynak imkanı verilmiştir. Yatırım fonlarının portföy değerleri toplamı önceki yıla göre artarak 2015 yılı sonunda 39 milyar TL olmuştur. Emeklilik yatırım fonlarının portföy değerleri ise 48,2 milyar TL’ye yükselmiştir. Bireysel emeklilik sistemindeki katılımcı sayısı 2014 yıl sonuna göre yaklaşık 1 milyon artışla 2015 yıl sonunda 6 milyon katılımcıya aşmıştır.

Bilindiği üzere, AB İzahname Direktifi’nin 20’nci maddesine göre merkezi AB üyesi olmayan bir ülkede (üçüncü ülke) bulunan bir şirketin üçüncü ülke otoritesi tarafından onaylanan pay izahnamesi belirli koşullar altında AB ülke otoritesi tarafından kabul edilebilmektedir. Konuyla ilgili olarak, Kurulumuzca pay izahname formatlarının AB mevzuatına eşdeğer sayılabilmesi amacıyla daha önceden Avrupa Menkul Kıymetler ve Piyasalar Otoritesi’ne (ESMA) yapılan başvuru ESMA tarafından değerlendirilmiş ve ESMA Yönetim Kurulu 8 Şubat 2016 tarihinde verdiği görüş ile mevcut ülkemiz düzenlemeleri çerçevesinde hazırlanan bir pay izahnamesinin, AB İzahname Direktifinin 20’nci maddesi kapsamında üye ülke yetkili otoritelerince onaylanması amacıyla İzahname Direktifi uyarınca geçerli bir izahname olarak kabul edilebileceği belirtilmiştir. Bu çerçevede, tüm şirketlerimiz AB üye ülkelerinde gerçekleştirecekleri pay (hisse senedi) satışı amacıyla ilgili ülke otoritesine yapacakları başvuruda ilgili ülke düzenlemeleri çerçevesinde Kurulumuzca onaylı izahnameyi sunabilme hakkını elde etmişlerdir. Bu

durum İstanbul'un finans merkezi olması ve piyasalarımızın Avrupa piyasalarıyla entegrasyonu açısından büyük önem arz etmektedir.

2015 yılı içerisinde finansal eğitim konusundaki çalışmalarımıza önceki yıllarda olduğu gibi hızla devam edilmiştir. Kurulumuz, Borsa İstanbul A.Ş. Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği, İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş., Merkezi Kayıt Kuruluşu ve Sermaye Piyasası Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu işbirliği ile yapılan "2015 Türkiye Finansal Okuryazarlık Araştırması" tamamlanmış ve sonuç raporu hazırlanmış ve özet sonuçlar kamuoyu ile paylaşılmıştır. Finansal eğitim konusundaki çalışmalarımız neticesinde çocuk ve gençlerin finansal eğitimi konusunda uluslararası alanda faaliyet gösteren "Child and Youth Finance International"ın 9-10 Aralık 2015 tarihlerinde Londra'da düzenlenen 4. yıllık zirvesinde, Türkiye "En İyi Ülke Uygulaması" kategorisinde ödüle layık görülmüştür.

Kurumsal Yönetim konusu 2015 yılında da gündemimizde ilk sıralarda yer almış ve Ülkemiz G20 Dönem Başkanlığının önceliklerinden biri olan yatırımların artırılması çabasının bir parçası olarak G20 Bakanlar ve Merkez Bankası Başkanları'nın 4-5 Eylül 2015 tarihlerinde Ankara'da gerçekleşen toplantılarında G20/OECD Kurumsal Yönetim İlkeleri kabul edilmiştir. İlkelerin güncellenmesi sürecinde Kurulumuz aktif olarak görev almıştır. Revizyon çalışmalarını yürüten OECD Kurumsal Yönetim Komitesinde başkan yardımcılığı düzeyinde Kurulumuz yeni ilkelere katkı sağlamıştır. Ayrıca G20/OECD Kurumsal Yönetim Forumu; Kurulumuz ev sahipliğinde Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği ve Boğaziçi Üniversitesi işbirliği ile 10 Nisan 2015 tarihinde İstanbul'da düzenlenmiştir.

Uluslararası çalışmalarımıza bakıldığında önceki yıllarda olduğu gibi bu yıl da birçok uluslararası toplantılara katılım ve ev sahipliği yapılmıştır. Az önce bahsetmiş olduğumuz G20/OECD Kurumsal Yönetim Forumu'nun yanısıra yine Nisan ayında IOSCO Gelişen Riskler Komitesi toplantısı gerçekleştirilmiştir. Bunun yanısıra, Ülkemizin 2015 G20 dönem başkanlığı faaliyetleri kapsamında Dünya Bankası Küresel İslami Finans Geliştirme Merkezi ve Borsa İstanbul işbirliğinde Kasım ayında İstanbul'da "Uzun Dönemli Yatırımların Finansmanı İçin İslami Finansı Harekete Geçirme" konulu bir konferans düzenlenmiştir. Ayrıca İslam İşbirliği Teşkilatı, Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi üyelerine yönelik olarak "4'üncü İSEDAK Sermaye Piyasası Düzenleyicileri Forumu" 19 Kasım 2015 tarihinde Kurulumuz ev sahipliğinde İstanbul'da düzenlenmiştir. Bunların dışında geçtiğimiz yıl içerisinde Kurulumuz ile Brunei Para Otoritesi arasında ikili işbirliği mutabakatı imzalanmıştır. Uluslararası çalışmalarımız neticesinde ilk defa 2014 – 2016 dönemi için Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonları Örgütü (IOSCO) Yönetim Kurulu üyeliğine seçilmiş olan Kurulumuz, 2016-2018 dönemi için yapılan oylamada aday ülkeler arasında en çok oy alarak 2 yıllık dönem için yeniden yönetim kurulu üyeliğine seçilmiştir.

AB mevzuatına ve uygulamalarına uyum çalışmalarında AB fonlarından ve diğer AB üyesi ülke fonlarından yararlanma amacıyla çalışmalar yürütülmektedir. Bu çerçevede AB Katılım Öncesi Mali Yardımlarından yararlanmak üzere hazırlanan ve AB Komisyonu tarafından onaylanan "Sermaye Piyasası Kurulu'nun Kapasitesinin Artırılması" konulu proje çalışmalarına 2015 yılı Eylül ayında başlanmıştır. Projenin toplam 1,5 yılda tamamlanması planlanmaktadır. Proje kapsamında, muhasebe ve denetim alanında eğitimin yanı sıra yeni Sermaye Piyasası Kanunu ve sonrasında Kurulumuzca çıkarılan ikincil düzenlemelerin sürekli değişmekte olan AB mevzuatına uyum düzeyinin tekrar gözden geçirilmesi ve gerektiğinde bu konuda değişiklik taslaklarının hazırlanması ve SPK personelinin ilgili AB mevzuatı konusunda eğitim almaları öngörülmektedir.

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) ile de işbirliğine yönelik çalışmalar yürütülmektedir. 2015 yılı Kasım ayı itibariyle EBRD ile kurumsal yönetim konusunda 1 yıl süreli bir proje başlatılmıştır. Proje faaliyetleri ile Borsa İstanbul'da işlem gören şirketlerin kurumsal yönetim uygulamaları ile Kurulumuzun ilgili gözetim faaliyetlerinde etkinliğin artırılması ve zorunlu olmayan ilkelere dair raporlamanın iyileştirilmesi yoluyla, borsa şirketlerinin kurumsal yönetim uygulamalarının geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Kurulumuzun denetim birimlerince 2015 yılında toplam 211 denetim faaliyeti gerçekleştirilmiştir. Bu denetimler sonucunda 255 gerçek ve tüzel kişi Sermaye Piyasası Kanunu ve ilgili mevzuat hükümlerine

2015 YILI FAALİYET RAPORU

uyum konusunda uyarılmış, 100 defa suç duyurusu yapılmış, 34 kez gerçek kişiler hakkında suç duyurusu ile birlikte işlem yasağı getirilmiştir. Ayrıca 2015 yılında 223 gerçek ve tüzel kişi hakkında toplam 15.444.334 TL tutarında idari para cezası uygulanmıştır.

Yaşanan bu gelişmelerle birlikte 2015 yılında üzücü bir olay yaşadık. Kurucu Başkan sıfatıyla Kurulumuzun ilk başkanlığı görevini yürüten Sayın Prof. Dr. İsmail Türk'ü kaybettik. Türkiye'de sermaye piyasalarının kurulmasında ve gelişmesinde yaptığı fedakârca çalışmalarla çok büyük payı bulunan kendisini bu vesileyle tekrar saygı ve minnetle anıyor, 2015 yılı faaliyet raporunun Ülkemiz ve paydaşlarımız için hayırlı olmasını diliyorum.

Dr.Vahdettin ERTAŞ
Sermaye Piyasası Kurulu Başkanı

1. SERMAYE PİYASASI KURULU

Sermaye Piyasası Kurulu, sermaye piyasasının güvenilir, şeffaf, etkin, istikrarlı, adil ve rekabetçi bir ortamda işleyişinin ve gelişmesinin sağlanması, yatırımcıların hak ve menfaatlerinin korunmasını düzenlemek ve denetlemek amacıyla Sermaye Piyasası Kanunu (SPKn) ve ilgili mevzuatla verilen görevleri yapmak ve yetkileri kullanmak üzere kurulmuştur.

Kurul, idari ve mali özerkliğe sahip bir kamu tüzel kişisidir ve yetkilerini kendi sorumluluğu altında bağımsız olarak yerine getirir ve kullanır. Kurulun ilgili olduğu Bakan, Başbakan tarafından görevlendirilir.

Kurul'un merkezi İstanbul'dadır. Ancak Kurul merkezinin İstanbul'a taşınmasına ilişkin iş ve işlemler tamamlanıncaya kadar Kurul'un merkezi Ankara'dır.

1.1. MİSYON, VİZYON, GÖREV VE YETKİLERİ

Sermaye Piyasası Kurulu, sermaye piyasasının güvenli, adil, şeffaf ve etkin işlemlerini sağlamak için uluslararası norm ve gelişmelere paralel, değişen piyasa ihtiyaçlarını karşılayan, objektif, sade ve anlaşılabilir yaklaşımlarla, hesap verilebilir düzenleme ve denetleme yapmayı kendisine 'MİSYON' edinmiş ve ulusal ve uluslararası alanda öncü, dinamik ve saygın olma 'VİZYONU'nu üstlenmiştir.

SPKn ile Kurulun temel görev ve yetkileri;

- SPKn'da verilen görevler ile SPKn'nun emrettiği uygulamaların yerine getirilmesini ve öngörülen neticelerin sağlanmasını teminen gerekli olan iş ve işlemleri yapmak,
- Kamunun zamanında, yeterli ve doğru olarak aydınlatılmasını sağlamak amacıyla, genel ve özel nitelikte kararlar almak,
- Kanun kapsamına giren kurum ve ortaklıkların bağımsız denetim, derecelendirme, değerlendirme ve bilgi sistemleri denetimi faaliyetine ilişkin şartları ve çalışma esaslarını belirlemek ve bu şartları taşıyanları listeler hâlinde ilan etmek,
- Finansal istikrar ve ulusal veya uluslararası mevzuatın gereklerinin sağlanması amacıyla diğer finansal düzenleyici ve denetleyici kurumlarla her türlü iş birliğini yapmak ve bilgi alışverişinde bulunmak,
- Sermaye piyasalarında düzenleme ve denetimle yetkili muadili yabancı kurumlar ile sermaye piyasalarıyla ilgili olarak karşılıklılık ve mesleki sırrın korunması ilkeleri çerçevesinde karşılıklı bilgi alışverişinde bulunulmasına ve belge taleplerinin karşılanmasına, yabancı ülkelerdeki sermaye piyasalarında faaliyet gösteren kuruluşların Türkiye'deki merkez, şube veya ortaklıkları ile yazılı bir sözleşme çerçevesinde dışarıdan hizmet aldıkları kurumlarda denetim yapılmasına ve gerekli idari tedbirlerin alınmasına, bu kapsamda yürütülecek faaliyetlere ilişkin masrafların paylaşımına yönelik ikili veya çok taraflı mutabakat zabıtları imzalamak ve sermaye piyasalarıyla ilgili her türlü iş birliğini yapmak,
- Sermaye piyasasının gelişmesini teminen yeni sermaye piyasası kurumlarına ve araçlarına ilişkin usul ve esasları düzenlemek ve bunları denetlemek,
- Halka açık ortaklıklarda görev alacaklar, sermaye piyasası kurumlarının yönetici ve diğer çalışanlarının mesleki eğitimi, mesleki yeterliliği ve mesleki ehliyetlerini gösterir sertifika verilmesine ilişkin esasları belirlemek, bu amaçlarla merkez veya şirket kurmak ve bunların faaliyet usul ve esaslarını belirlemek,
- Sermaye piyasasında yatırımcı ve tasarruf sahiplerine yönelik olarak yatırım tavsiyesinde bulunacak kişiler ve kuruluşların uyacakları ilke ve esasları belirlemek,

- Kamuyu Aydınlatma Platformunun işletim ve çalışma esasları ile bu Kanun kapsamında Kurula yapılacak bildirim ve başvuruların usul ve esaslarını belirlemek,
- Sermaye piyasası kurumlarının, halka açık şirketlerin, borsaların ve öz düzenleyici kuruluşların bilgi sistemlerinin işletimine ve bu Kanun çerçevesindeki denetimine ilişkin usul ve esasları belirlemek,
- Yerli veya yabancı akademisyen veya uygulamacılardan oluşan çalışma gruplarına veya kişilere, mevcut veya gelecekteki düzenleme tercihlerinde esas teşkil etmek üzere sermaye piyasalarına ilişkin ulusal veya uluslararası nitelikli bilimsel araştırmalar yaptırmak,
- Kurulun üyesi bulunduğu uluslararası kuruluşlar, mali, iktisadi ve mesleki teşekküller ile Türkiye'nin doğrudan üyesi bulunduğu uluslararası kuruluşların çalışmalarına katılmak, bu kuruluşlarla ortak projeler geliştirmek ve projelerine katkıda bulunmak,
- Kurulun görev alanı ile ilgili uluslararası kuruluşlara, mali, iktisadi ve mesleki teşekküllere üye olmak,

olarak belirlenmiştir.

1.2. KARAR ORGANI VE ORGANİZASYON

1.2.1. Karar Organı

Kurul Başkanı ve üyelerinden oluşan Kurul Karar Organı'nın, SPKn ve diğer mevzuatta belirtilenlerin yanısıra, Kurul'un düzenlemek ve denetlemekle görevli olduğu alanla ve Kurulla ilgili yönetmelik ve tebliğ taslaklarını, başvuru dosyalarını, Kurul personeline hazırlanan inceleme ve denetleme raporlarını görüşüp karara bağlamak gibi mesleki nitelikli görevleri yanında idari nitelikli görev ve yetkileri de vardır.

SPKn'ye göre Kurul Karar Organı, Bakanlar Kurulu Kararıyla atanacak 7 üyeden oluşur. Bakanlar Kurulu, üyelerden birini Başkan olarak görevlendirir. Kurul Karar Organı, Kurul Başkanının teklifi ile üyelerden birini ikinci başkan ve birini de başkan vekili olarak seçer.

KURUL KARAR ORGANI

Dr. Vahdettin ERTAŞ
Kurul Başkanı

Bekir Sıtkı ŞAFAK
Kurul İkinci Başkanı

Birol KÜLE
Kurul Başkan Vekili

Bülent GÖKREM
Kurul Üyesi

Himmet KARADAĞ
Kurul Üyesi

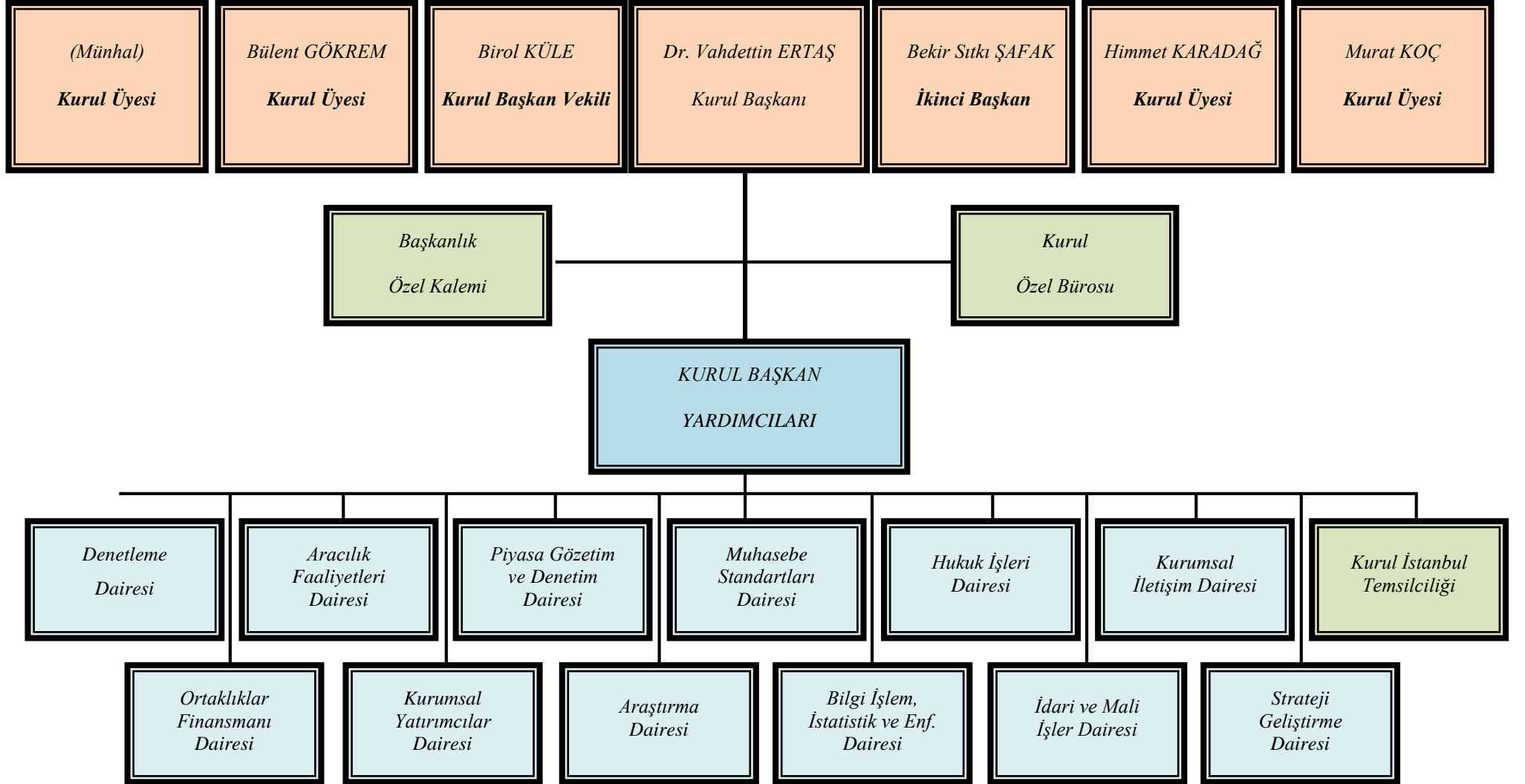
Murat KOÇ
Kurul Üyesi

1.2.2. Organizasyon

SPK, Kurul Başkanı ve üyeleri (Kurul Karar Organı) ile Başkana bağlı olarak Kurul faaliyetlerini yürüten hizmet birimlerinden oluşmaktadır.

Kurul Başkanı, hem Karar Organının hem de yürütmenin başıdır. Kurul Başkan Yardımcıları hizmet birimleri arasında iş birliği ve koordinasyonu sağlamakla görevlidir. Kurulun hizmet birimleri; Denetleme Dairesi, Ortaklıklar Finansmanı Dairesi, Aracılık Faaliyetleri Dairesi, Kurumsal Yatırımcılar Dairesi, Piyasa Gözetim ve Denetim Dairesi, Araştırma Dairesi, Muhasebe Standartları Dairesi, Bilgi İşlem İstatistik ve Enformasyon Dairesi, Hukuk İşleri Dairesi, Kurumsal İletişim Dairesi, Strateji Geliştirme Dairesi, İdari ve Mali İşler Dairesinden oluşmaktadır.

SERMAYE PİYASASI KURULU ORGANİZASYON ŞEMASI

1.3. BÜTÇE

Kurulumuzun 109.496.000 TL olarak kabul edilen 2015 Mali Yılı Bütçesine ilişkin olarak, yıl içerisinde 168.498.985 TL gider yapılmış ve 221.918.760 TL gelir elde edilmiştir. Kurulumuzun 2015 yılı gelir ve gider tahmin ve gerçekleştirmelerine ilişkin ayrıntılı bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 1.1. Kurulun 2015 Yılı Gelir ve Giderleri

1-GELİRLER		
Gelirin Türü	Programlanan (TL)	Gerçekleşen (TL)
Sermaye Piyasası Araçları Kayda Alma Ücretleri	90.125.000	113.763.589
Lojman Kira Gelirleri	450.000	430.220
Diğer Gayrimenkul Kira Gelirleri	670.000	676.420
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlara Ait Paylar	10.000.000	82.864.894
Faiz Gelirleri	7.000.000	22.883.476
Diğer Çeşitli Gelirler	1.251.000	1.300.161
T O P L A M	109.496.000	221.918.760
2-GİDERLER		
Giderin Türü	Bütçe Ödeneği	Gerçekleşen
Personel Giderleri	71.396.000	60.775.768
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	7.613.000	4.459.289
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	23.737.000	16.565.740
Cari Transferler	4.450.000	86.382.157
Sermaye Giderleri	2.300.000	316.031
T O P L A M	109.496.000	168.498.985
3- HARCIRAH GİDERLERİ		
	Bütçe Ödeneği	Gerçekleşen
Yurt İçi Harciraç Giderleri	1.390.000	882.428,58
Yurt Dışı Harciraç Giderleri	1.840.000	1.277.966,18
T O P L A M	3.230.000	2.160.394,76

Kaynak : SPK

Kurulun tüm giderleri, emrinde kurulan özel bir hesaptan karşılanmaktadır. İhraççılar veya halka arz edenler, satışı yapılacak sermaye piyasası araçlarının ihraç değerinin %0,3'üne kadar; yatırım fonlarının ve değişken sermayeli yatırım ortaklıklarının üçer aylık dönemlerinin son iş gününde, net varlık değerlerinin %0,005'i tutarında bir ücreti bu hesaba yatırmaktadırlar.

2015 yılı gelirlerinden başlamak üzere, Kurul tarafından düzenlenen ve denetlenen borsaların ve diğer teşkilatlanmış piyasaların, merkezî takas kurumlarının, merkezî saklama kurumlarının ve MKK'nın faiz gelirleri hariç tüm gelirleri üzerinden, Kurula 2014 yılı gelirleri üzerinden kaydedilmiş olan gelir tutarlarının her yıl, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından Türkiye geneli için hesaplanan Tüketici Fiyat Endeksi ve Yurtiçi Üretici Fiyat Endeksinin, Aralık ayından bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranlarının aritmetik ortalaması oranında artırılması suretiyle bulunacak tutarları Kurul bütçesine Kurul tarafından gelir olarak kaydedilmektedir.

SPKn'da, Kurulun gelirleri giderlerini karşılamaya yetmediği takdirde, açığın genel bütçeden yapılacak Hazine yardımlarından karşılanması öngörülmüş olmasına karşın, 1992 yılından beri Hazine yardımı alınmamıştır.

1.4. PERSONEL

15.01.2012 tarihinde Kurul kadrolarında bulunan Kurul personelinin hak ve yükümlülükleri, Bakanlar Kurulunca 24.08.1982 tarih ve 17792 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan Sermaye Piyasası Kurulu Personel Yönetmeliği ile düzenlenmiştir. 6362 sayılı SPKn gereğince, 15.01.2012 tarihinden sonra Kurulda göreve başlayan personel 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’na tabidir.

Kurul hizmetleri, yarışma sınavı ile mesleğe başlayan meslek personeli yardımcısı ve yeterlik sınavından sonra uzman unvanını alan meslek personeli ile idari personel eliyle yürütülmektedir.

2015 yılı faaliyet dönemi içinde emeklilik, nakil, istifa ve görev süresinin sona ermesi gibi sebeplerle 33 personel ayrılmış, buna karşılık 3 meslek personeli naklen, 2 idari personel açıktan Kurul kadrolarına atanmıştır. Kurul’da 2015 yılı sonu itibarıyla 6’sı karar organı, 44’ü üst yönetim, 302 meslek personeli ve yardımcısı, 51’i bilişim personeli ve 180’i idari personel olmak üzere 583 personel görev yapmaktadır.

Tablo 1.2. SPK 2015 Yılı Personel İstatistikleri

Personel Sayısı ve Dağılımı	
Başkan ve Üyeler	6
Üst Yönetim	44
Kurul Başkanlık Müşaviri	1
Kurul Başkan Yardımcısı	4
Daire Başkanı	10
Daire Başkan Yardımcısı	15
Kurul Başkanlık Danışmanı	14
Meslek Personeli	302
Başuzman	88
Uzman	121
Başuzman Hukukçu	18
Uzman Hukukçu	19
Uzman Yardımcısı	46
Uzman Hukukçu Yardımcısı	5
Bilişim Uzman Yardımcısı	5
Bilişim Personeli	51
İdari Personel	180
TOPLAM	583
Eğitim Durumu(*)	
İlk ve Orta Dereceli Okullar	55
Lisans	348
Yüksek Lisans	263
Doktora	35
(*) Bazı personelin birden fazla akademik derecesinin bulunması sebebiyle bu kısmın toplamı, toplam personel sayısından farklıdır.	
Demografik Bilgiler	
Kadın Sayısı	235
Erkek Sayısı	348
Yabancı Dil Bilen Personel Sayısı	377
Personelin Hizmet Süresi Ortalaması	14
Personelin Yaş Ortalaması	39
Ankara Personel Sayısı	460
İstanbul Personel Sayısı	123

2015 yılında 9 meslek personeli yurtdışına eğitim için gönderilmiştir. Önceki yıllarda yurtdışına gidenlerle birlikte 2014 -2015 yıllarında yurtdışında eğitim gören meslek personeli sayısı toplam 19 olmuştur.

Kurulumuzda toplam 377 personel yabancı dil bilmekte olup; 372 personel İngilizce, 8 personel İngilizce-Almanca, 7 personel İngilizce-Fransızca, 2 personel İngilizce-İspanyolca bilmektedir.

Kurul personelinin 3'ü Kurulumuzun üyesi bulunduğu uluslararası kuruluşlarda temsilci olarak, 5'i yurt içinde çeşitli kamu kurumlarında, 16'sı ise Yatırımcı Tazmin Merkezi'nde geçici görevli bulunmaktadır.

2. 2015 YILINDA TÜRKİYE EKONOMİSİNE BAKIŞ

Küresel ekonomideki belirsizlik ortamının devam etmesine rağmen, Türk ekonomisi 2015 yılında büyümeye devam etmiştir. Ayrıca gerek bütçe gerçekleştirmeleri gerekse borç dinamikleri bakımından kamu maliyesi göstergelerindeki güçlü seyir de makroekonomik istikrar ve dış şoklara karşı direncin artırılmasında olumlu rol oynamıştır. TÜİK verilerine göre, 2015 yılında tüketici fiyatlarındaki artış % 8,8 olmuş, 2015 yılında işsizlik oranı % 10,3, işgücüne katılma oranı da % 51,3 olarak yatay seyretmiştir.

2015 yılının son çeyreğinde sanayi üretiminin takvim etkisi nedeniyle ivme kazanmış ve hizmetler sektöründe büyümeyi destekleyici görünüm devam etmiştir. Yurt içi talep kaynaklı büyümenin yılın son çeyreğinde de sürmüştür. Bu gelişmeler ve beklentiler altında 2016-2018 yılını kapsayan Orta Vadeli Plan'da 2015 yılı için GSYH büyümesinin % 4 olacağı öngörülmüş, öngörüye uygun olarak Türkiye ekonomisi 2015 yılında % 4 büyüme kaydetmiştir.

TÜİK verilerine göre bu büyümeye en çok katkı, üretim yönünden bakıldığında, tarım ve hizmetler sektörlerinden gelmiştir. Sanayi sektörünün büyümesi % 3,3 olurken tarım sektöründe büyüme % 7,6, hizmetler sektöründe ise % 4,8 olmuştur.

Merkezi yönetim bütçe performansı bir önceki yıla göre iyileşme göstermiş, vergi gelirlerindeki yüksek artışla birlikte bütçe giderlerinin kontrol altında tutulması sonucunda, bütçe açığı 2015 yılında bir önceki yıla nazaran % 3,4 oranında azalarak 22,6 milyar TL'ye düşmüştür. Faiz dışı fazla ise bir önceki yıla oranla %14,5 artışla 30,4 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılında bütçe gelirleri bir önceki yıla göre % 13,6 oranında artarak 483 milyar TL, bütçe giderleri de % 12,8 oranında artarak 506 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

2015 yılında tüketici fiyatları yıllık artış oranı bir önceki yıla göre 0,6 puan artarak % 8,8 olarak gerçekleşmiştir. Bu gelişmede, Türk Lirasındaki değer kaybının kur geçişkenliğinin yüksek olduğu temel mal fiyatlarına yansımalarının yanı sıra, gıda fiyatlarında kaydedilen yüksek oranlı artışın etkisi öne çıkmıştır. Özellikle işlenmemiş gıda enflasyonu son iki yıldaki yüksek artış eğilimini 2015 yılında da sürdürmüştür. Gıda fiyatlarındaki bu yüksek seyir aynı zamanda yemek hizmetleri kanalıyla hizmet enflasyonunu da olumsuz yönde etkilemiştir. Başta petrol olmak üzere ithalat fiyatlarında kaydedilen düşüşlerin tüketici enflasyonuna etkisi ise döviz kuru gelişmeleri nedeniyle sınırlı kalmıştır.

2015 yılında cari açık bir önceki yıla göre % 26 oranında azalarak 32,2 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir. Orta Vadeli Program'da (2016-2018) cari açığın GSYH'ya oranının 2015 yılında % 4,4 seviyesine gerilemesi öngörülmekte olup, öngörüye yakın olarak %4,5 seviyesinde gerçekleşmiştir. Küresel toparlanmadaki belirsizliğinin devam etmesi, AB ekonomilerindeki yavaş toparlanma, yakın coğrafyadaki siyasi ve ekonomik gelişmeler, euro/dolar paritesindeki aşağı yönlü hareket ve petrol fiyatlarındaki düşmenin ticaret ortaklarımızda yarattığı gelir etkisiyle 2015 yılında ihracat bir önceki yıla göre % 10 oranında azalarak 152,1 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Ekonomik aktivitedeki ılımlı seyrin devam etmesi, enerji ve emtia fiyatlarındaki gerileme ve döviz kurundaki gelişmelere bağlı olarak 2015 yılında ithalat da bir önceki yıla göre % 14 azalmış ve 199,9 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.

Ödemeler dengesi finans hesaplarında, doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net varlıklar 2014 yılına göre % 28 oranında azalarak 5,1 milyar ABD Doları, doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net yükümlülükler ise % 32 oranında artarak 16,6 milyar ABD doları olmuştur.

Portföy yatırımları 15,4 milyar ABD doları tutarında net çıkış (net yükümlülük azalışı) kaydetmiştir. Alt kalemler itibarıyla incelendiğinde, yurtdışı yerleşiklerin hisse senedi piyasasında 2,4 milyar ABD doları ve devlet iç borçlanma senetleri piyasasında 7,7 milyar ABD doları net satım yaptığı görülmektedir.

Yurtdışında ihraç edilen tahvil ve bonolarla ilgili olarak, bankalar 499 milyon ABD Doları net geri ödeme gerçekleştirmiştir.

Diğer yatırımlar kaleminden kaynaklanan net girişler (net varlık azalışı) 14,6 milyar ABD Doları tutarında gerçekleşmiştir. Diğer yatırımlar altında, yurtdışı bankaların yurtdışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat

varlıkları 14,1 milyar ABD Doları, yurtdışı bankaların yurtiçindeki mevduatları ise 9,9 milyar ABD Doları tutarında net artış kaydetmiştir.

Yurtdışından sağlanan kredilerle ilgili olarak, bankacılık sektörü 4,9 milyar ABD Doları kredi kullanırken, Genel Hükümet 1,2 milyar ABD Doları net geri ödemede bulunmuştur, diğer sektörler 10,8 milyar ABD Doları net kullanım gerçekleştirmiştir.

Resmi rezervler 11,8 milyar ABD Doları azalmıştır.

2015 sonu itibarıyla, Uluslararası Yatırım Pozisyonu (UYP) verilerine göre, Türkiye'nin yurtdışı varlıkları, 2014 sonuna göre % 1,5 oranında azalarak 226,9 milyar ABD Doları, yükümlülükleri ise % 10,2 oranında azalışla 602,4 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Türkiye'nin yurtdışı varlıkları ile yurtdışına olan yükümlülüklerinin farkı olarak tanımlanan net UYP, 2014 sonunda -440,8 milyar ABD Doları iken 2015 Aralık sonunda -375,6 milyar ABD Doları seviyesinde gerçekleşmiştir.

2015 yılında portföy yatırımları 2014 yılına göre 44,4 milyar ABD Doları azalma göstermiştir. Yurtdışı yerleşiklerin hisse senedi stoku endekste düşüşü ve TL'nin değer kaybı nedeniyle 2014 sonuna göre % 35,1 oranında azalışla 40,2 milyar ABD Doları olurken, borç senetleri alt kalemleri olan yurtdışı yerleşiklerin mülkiyetindeki DİBS stoku % 39,1 oranında azalışla 31,8 milyar ABD Doları, Hazine'nin tahvil stoku (yurtiçi yerleşiklerce alınan tahvil stoku düşüldükten sonra) ise % 5,2 azalışla 36,7 milyar ABD Doları seviyesinde gerçekleşmiştir.

Özel sektörün yurtdışından sağladığı kredi borcu gelişmelerinde ise, 2015 sonu itibarıyla, bir önceki yıl sonuna göre uzun vadeli kredi borcu 26,7 milyar ABD Doları artarak 195,9 milyar ABD dolarına çıkmış, kısa vadeli kredi borcu (ticari krediler hariç) ise 23,5 milyar ABD Doları azalarak 20,8 milyar ABD Doları düzeyinde gerçekleşmiştir.

3. 2015 YILINDA YAYIMLANAN İKİNCİL DÜZENLEMELER VE ETKİ DEĞERLENDİRMESİ

3.1. SERMAYE PİYASASI ARAÇLARI VE İHRACINA İLİŞKİN İKİNCİL DÜZENLEMELER VE ETKİ DEĞERLENDİRMESİ

3.1.1. Pay Tebliğinde Yapılan Değişiklik İle Getirilen Düzenleme

VII-128.1 sayılı Pay Tebliği'nde yapılan ve 27.02.2015 tarihli ve 29280 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren değişiklikle, halka açılacak veya payları borsada işlem görecektir ortaklıklar için bazı finansal büyüklük ve sermaye kaybı kriterleri getirilmiş ve halka açık ortaklıkların yapacakları sermaye artırımlarında ortaya çıkan nakit sermaye koyma borcunun, ortaklığa nakit dışındaki varlık devrinden kaynaklanan borçların mahsubu suretiyle yerine getirilemeyeceği düzenlenmiştir.

3.1.2. Yabancı Sermaye Piyasası Araçları ve Depo Sertifikaları ile Yabancı Yatırım Fonlarına İlişkin Düzenlemeler

2013 yılında yürürlüğe giren VII-128.4 sayılı Yabancı Sermaye Piyasası Araçları ve Depo Sertifikaları ile Yabancı Yatırım Fonu Payları Tebliği ile halka arz yoluyla yabancı sermaye piyasası aracı ve depo sertifikası satışında hazırlanacak izahnamede yer alması gereken hususlar gözden geçirilmiş ve izahname ekinde kamuya duyurulacak beyanlar belirlenmiştir. Yabancı sermaye piyasası aracı ve depo sertifikalarının halka arz yoluyla satışında izahname ve diğer kamuyu aydınlatma belgelerinden doğan sorumluluk esasları SPKn ile uyumlu hâle getirilmiştir.

Takip eden süreçte, 22.01.2015 tarih ve 29244 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren tebliğ değişikliği ile birlikte, İstanbul Finans Merkezi Projesi kapsamında yapılan çalışmalara ve yatırımcıların yatırım yapabilecekleri sermaye piyasası araçlarını çeşitlendirilmesi amaçlarına katkı sağlanması amacıyla; Hazine Müsteşarlığı ve TCMB gibi kurumlarının üyesi veya ortağı olduğu uluslararası kuruluş niteliğindeki yabancı ortaklıkların Türkiye'de halka arz edilerek veya halka arz edilmeksizin ortaklık hakkı vermeyen sermaye piyasası aracı satışı gerçekleştirmelerinin veya yurt dışında daha önce ihraç ettikleri ortaklık hakkı vermeyen sermaye piyasası araçlarının borsada işlem görmeye başlaması işlemlerinde uygulanacak esaslar detaylı olarak düzenlenmiş ve bu kapsamda yapılacak ihraçlara kolaylıklar ve teşvikler sağlanmıştır.

3.2. HALKA AÇIK ORTAKLIKLARA İLİŞKİN İKİNCİL DÜZENLEMELER VE ETKİ DEĞERLENDİRMESİ

3.2.1. Pay Alım Teklifi Tebliği'nde Yapılan Değişiklik İle Getirilen Düzenleme

II-26.1 sayılı Pay Alım Teklifi Tebliği'nde 27.02.2015 tarih ve 29280 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren değişiklikle, halka açık bir ortaklığın yönetim kontrolüne sahip ortaklarının sahip olduğu payların bir kısmını satın alan kişinin, ortaklığın oy haklarının yüzde ellisi veya daha azına sahip olması koşuluyla, bir yazılı sözleşme çerçevesinde pay devri öncesinde yönetim kontrolüne sahip ortak ile ortaklığın yönetim kontrolünü eşit veya daha az bir oranla paylaşması durumunda pay alım teklifi yükümlülüğünün doğmaması öngörülmüştür. Ayrıca, pay alım teklifi fiyatının belirlenmesine yönelik hükümlerde yer alan bir aylık sürenin otuz gün olarak; borsa fiyatının ise düzeltilmiş fiyat olarak dikkate alınması hususlarına açıklık getirilmiş ve gönüllü pay alım teklifi sürecine ilişkin ek düzenlemeler yapılmıştır.

3.2.2. Önemli Nitelikteki İşlemlere İlişkin Ortak Esaslar ve Ayrılma Hakkı Tebliği'nde Yapılan Değişiklik İle Getirilen Düzenleme

II-23.1 sayılı Önemli Nitelikteki İşlemlere İlişkin Ortak Esaslar ve Ayrılma Hakkı Tebliği'nde yapılan ve 27.02.2015 tarih ve 29280 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren değişiklikle, nakit dışındaki varlık devrinden ortaya çıkan borçların mahsubu suretiyle yerine getirilen sermaye artırım işlemlerinin önemli nitelikteki işlemler olarak sayılmaması ve birleşme işlemlerinde halka kapalı bir

ortaklığın halka açık bir ortaklığı devralması durumunda yatırımcıların hak ve menfaatlerinin korunması amacıyla, halka kapalı ortaklığın hakim ortakları ile bunlarla birlikte hareket edenlerin pay alım teklifinde bulunmasına ilişkin düzenlemeler getirilmiştir.

3.2.3. Birleşme ve Bölünme Tebliği'nde Yapılan Değişiklik ile Getirilen Düzenleme

II-23.2 sayılı Birleşme ve Bölünme Tebliği'nde yapılan ve 27.02.2015 tarih ve 29280 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren değişiklikle, payları borsada işlem görmeyen bir şirketin devralan ve payları borsada işlem gören halka açık bir şirketin devrolan taraf olduğu birleşme işlemlerinde, halka kapalı ortaklığın birleşme işlemi dolayısıyla halka açık bir ortaklık haline geldiği dikkate alınarak, sermaye ile kanuni yedek akçelerin toplamının tamamının karşılıksız kalması hariç olmak üzere VII-128.1 sayılı Pay Tebliği'nin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirlenen SPKn kapsamından çıkma şartlarını sağlamamaları gerektiği şeklinde düzenleme yapılmıştır.

3.3. YATIRIM HİZMETLERİ VE FAALİYETLERİ İLE YATIRIM KURULUŞLARINA İLİŞKİN İKİNCİL DÜZENLEMELER VE ETKİ DEĞERLENDİRMESİ

3.3.1. Yatırım Hizmetleri ve Faaliyetlerine İlişkin Belge ve Kayıt Düzeni Tebliği'nin Yürürlüğe Girmesi

SPKn çerçevesinde yürütülen ikincil düzenleme çalışmaları kapsamında yatırım hizmet ve faaliyetlerine ilişkin belge ve kayıt düzenine yenilikler getiren III-45.1 sayılı Yatırım Hizmet ve Faaliyetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Belge ve Kayıt Düzeni Hakkında Tebliğ 01.08.2015 tarih ve 29432 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Tebliğ ile yatırımcılarla imzalanacak olan çerçeve sözleşmelerin Finansal Hizmetlere İlişkin Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak elektronik ortamda da düzenlenebilmesine imkan tanınmıştır. Bir diğer yenilik de eski düzenlemelerde sadece emirlere ilişkin ses kayıtları ve belgelerin saklanması öngörülmüşken, yeni Tebliğ'de yatırım hizmet ve faaliyetleri ile yan hizmetler kapsamında yatırım kuruluşlarının ürettikleri ve aldıkları her türlü belge ve ses kaydını saklamaları zorunlu hale getirilmiştir. Eski düzenlemede müşteri emir formlarının müteselsil sıra numarası taşınması gerekmekte ve bu durum farklı kanallardan emir ileten aracı kurumlar açısından problemler yaşanmasına neden olmaktaydı. Yeni düzenlemede bu konuda müteselsil numara zorunluluğunun emrin borsaya eriştiği kanal bazında olması gerektiği ifade edilerek söz konusu sorun giderilmiştir.

Daha sonra III-45.1.a sayılı Yatırım Hizmet ve Faaliyetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Belge ve Kayıt Düzeni Hakkında Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ 11.11.2015 tarih ve 29529 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Söz konusu Tebliğ ile III-45.1 sayılı Tebliğ'in 32 nci maddesinde değişiklik yapılmış olup, sektörden gelen talepler de dikkate alınarak Tebliğ'in bazı maddelerinin yürürlük tarihleri 01.01.2016 tarihine ertelenmiştir.

3.3.2. Aracı Kurumlar Tarafından Yapılacak Repo ve Ters Repo İşlemlerine İlişkin Tebliğ'in Yürürlüğe Girmesi

SPKn çerçevesinde yürütülen ikincil düzenleme çalışmaları kapsamında aracı kurumların repo ve ters repo işlemleri sırasında uyacakları yükümlülükleri belirlemek için hazırlanan III-45.2 sayılı Aracı Kurumlar Tarafından Yapılacak Repo ve Ters Repo İşlemlerine İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ 06.12.2015 tarih ve 29554 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

3.4. BORSA MEVZUATINA VE İŞLEYİŞİNE İLİŞKİN İKİNCİL DÜZENLEMELER VE ETKİ DEĞERLENDİRMESİ

3.4.1. Borsa İstanbul A.Ş. Yönergeleri

3.4.1.1. Borsa İstanbul A.Ş. Kotasyon Yönergesi

19.10.2014 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan Borsa İstanbul A.Ş. Borsacılık Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Yönetmeliği uyarınca sermaye piyasası araçlarının Borsa kotuna alınmasına ve kottan çıkarılmasına ilişkin esasların Borsa Yönetim Kurulunca belirlenerek Kurulca onaylanacağı belirtildiğinden, “Borsa İstanbul A.Ş. Kotasyon Yönetmeliği”nin yerini almak üzere, pazarların yeniden yapılandırılması, kota alma ve kottan çıkarma şartları ile Pazar geçişlerini yeniden düzenleyen Kotasyon Yönergesi Taslağı Kurulumuz onayına sunulmuş, Kurulca onaylanan Yönerge 31.08.2015 tarihinde BIST’in web sitesinde yayımlanmıştır.

3.4.1.2. Borsa İstanbul A.Ş. Pay Piyasası Yönergesi

19.10.2014 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan Borsa İstanbul A.Ş. Borsacılık Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Yönetmeliği uyarınca pay piyasasının işleyiş esaslarını düzenlemek üzere “İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Hisse Senetleri Piyasası Yönetmeliği”nin yerini almak üzere Borsa İstanbul A.Ş. Pay Piyasası Yönergesi taslağı Borsa Yönetim Kurulunca kabul edilerek Kurul onayına sunulmuş olup, Kurulca onaylanan Yönerge 26.11.2015 tarihinde BIST’in web sitesinde yayımlanmıştır.

3.4.2. Borsa İstanbul A.Ş. Faaliyetlerine Yönelik Çeşitli Düzenlemeler

Borsalar ve Piyasa İşleticilerinin Kuruluş, Faaliyet, Çalışma ve Denetim Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 28.08.2015 tarih ve 29459 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır. Ayrıca, Borsa İstanbul A.Ş. Borsacılık Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik de 28.08.2015 tarih ve 29459 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. Söz konusu değişikliklerle merkezi karşı taraf hizmeti tanımı Yönetmeliklere eklenmiştir.

Borsa İstanbul A.Ş. Kotasyon Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik 17.12.2015 tarih ve 29565 sayılı Resmi Gazete’de, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Gelişen İşletmeler Piyasası Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik 17.12.2015 tarih ve 29565 sayılı Resmi Gazete’de ve İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Hisse Senetleri Piyasası Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik 17.12.2015 tarih ve 29565 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır.

3.5. KOLEKTİF YATIRIM KURULUŞLARINA İLİŞKİN İKİNCİL DÜZENLEMELER VE ETKİ DEĞERLENDİRMESİ

3.5.1. Değişken Sermayeli Yatırım Fonlarına İlişkin Düzenleme

Yurt dışında SICAV (Société d'investissement à Capital Variable) ve ICVC (Investment Company with Variable Capital) olarak adlandırılan Değişken Sermayeli Yatırım Fonları (DSYO), tüzel kişiliği haiz şirket yapısı altında yatırım fonunun sunduğu esnekliklere erişim imkanı sağlayan ve açık uçlu bir sermaye yapısına sahip yatırım ortaklığı modelini temsil etmektedir. DSYO'lara ilişkin düzenleme ayrı bir Tebliğ ile yapılmamış, bunun yerine menkul kıymet yatırım ortaklıklarının sabit sermayeli ve değişken sermayeli olarak iki türde düzenlendiği III-48.5 sayılı Menkul Kıymet Yatırım Ortaklıklarına İlişkin Esaslar Tebliği 27.05.2015 tarih ve 29368 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Tebliğ ile ülkemiz sermaye piyasalarına yeni bir yatırım enstrümanı olan değişken sermayeli yatırım ortaklıkları kazandırılmıştır. Tebliğ’de DSYO, sermayesi her zaman net aktif değerine eşit olan ve anonim ortaklık şeklinde kurulan bir sermaye piyasası kurumu olarak tanımlanmaktadır.

3.5.2. Türkiye Elektronik Fon Dağıtım Platformu (TEFAS) Çalışmaları

III-52.1 sayılı Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliği (Md.15/7) ile Kurulumuz, yatırım fonlarının katılma paylarının alım satımının borsalar ve/veya takas kurumları nezdinde kurulmuş Kurulumuzca uygun görülen merkezi bir fon dağıtım platformu aracılığıyla da gerçekleştirilebilmesini teminen, Kurulumuzca uygun görülen tüm fonların bu platforma dahil edilmesine ve yatırım kuruluşları ve portföy yönetim şirketleri tarafından bu platformda işlem gören katılma paylarının alım satımına aracılık yapılmasına ilişkin düzenlemeler yapma konusunda yetki almıştır.

Bu kapsamda 2014 yılı içinde TEFAS çalışmaları tamamlanmış ve işletmeciliği Takasbank tarafından yapılan TEFAS Platformunda işlemler 9 Ocak 2015 tarihi itibarıyla başlamıştır. TEFAS tek bir yatırım hesabıyla özel şartlara tabi olan yatırım fonları hariç olmak üzere, Sermaye Piyasası Kurulu'nun izniyle kurulmuş olan ve sermaye piyasamızda faaliyette olan tüm yatırım fonlarına erişim imkanı sağlayan elektronik bir platformdur. TEFAS, yatırımcıların istedikleri fona erişimini kolaylaştıran bir fon süpermarketidir. TEFAS'da Sermaye Piyasası Kurulu tarafından kuruluşuna ve bu platformda işlem görmesine izin verilmiş yatırım fonlarının tümüne tek bir ekrandan ulaşmak mümkün hale gelmiştir. 2015 yılında TEFAS'ta gerçekleşen işlem hacmi bilgisine aşağıda yer verilmektedir:

Tablo 3.1. 2015 Yılı TEFAS Toplam İşlem Hacmine İlişkin Bilgiler (TL)

Aylar İtibarıyla	İşlem Hacmi (TL)
2015-1	727.531.293,06
2015-2	854.294.920,14
2015-3	776.667.962,94
2015-4	825.113.944,69
2015-5	1.212.006.538,87
2015-6	1.407.374.123,30
2015-7	1.078.874.626,14
2015-8	1.186.333.149,92
2015-9	976.966.672,02
2015-10	1.150.826.507,18
2015-11	1.572.337.388,77
2015-12	1.840.368.627,65
TOPLAM	13.608.695.754,68

Kaynak : TEFAS(www.tefas.gov.tr/IstatistikiRaporlar/ToplamIslemHacmi.aspx)

TEFAS, yatırımcılara tercihlerine uygun yatırım fonlarını aracı kurum ve bankada bulunan kendi hesaplarından alıp satabilme ve fonlar arasında karşılaştırma yapma imkanı sunmaktadır. TEFAS'ın faaliyete geçmesi ve yatırımcılar tarafından kullanılması ile birlikte önümüzdeki dönemde fon portföy yönetiminde rekabetin ve dolayısıyla fon performanslarının artması beklenmektedir. TEFAS, geniş yatırımcı kitlelerinin ülkemizde faaliyette olan tüm yatırım fonlarına erişimini kolaylaştıracak, tasarrufların yatırım fonları kanalıyla değerlendirilmesine katkı sağlayacak, yatırımcıların yatırım tercihinde bulunurken ihtiyaç duyabilecekleri bilgilere erişim konusunda yardımcı olacak, bu suretle bilinçli tercih yapılmasına, tasarrufların verimli kullanılmasına ve artmasına katkı yapacak bir platformdur.

3.6. SERMAYE PİYASASI ÇALIŞANLARININ LİSANSLANMASI İLE İLGİLİ DÜZENLEMELER VE ETKİ DEĞERLENDİRMESİ

VII-128.7.a sayılı Sermaye Piyasasında Faaliyette Bulunanlar İçin Lisanslama ve Sicil Tutmaya İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ’de değişiklik yapan Tebliğ 10.07.2015 tarih ve 29412 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yeni düzenlemeler ile yardımcı personelin çalışma süre ve esasları, üniversitelerin sermaye piyasaları konusundaki lisansüstü programlarının belirli lisansların sınav konularının tamamını kapsaması durumunda ilgili lisansları sınavsız olarak alma hakkı tanınabilmesi, sınavların geçersiz sayılması ile sınav belgelerinin saklanması hususlarında güncellenme yapılmıştır.

3.7. 2014-2016 DÖNEMİ STRATEJİK PLANI’NA GÖRE KURUL’UN PERFORMANS HEDEFLERİ VE ULAŞMA DERESESİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

AMAÇ 1: SERMAYE PİYASALARININ ARZ VE TALEP YÖNLERİ GÜÇLENDİRİLECEKTİR

Hedef 1: Finansal Ürün Çeşitliliği Artırılacaktır

Finansal ürün çeşitliliğinin, özellikle de türev araçlar kapsamında artırılması, Kurulumuzun öncelikli hedefleri arasında yer almakta olup, bu husus Onuncu Kalkınma Planı ve İFM Programı kapsamında da Kurulumuz sorumlulukları açısından önem arz etmektedir. Bu kapsamdaki Kurulumuz çalışmaları, faiz oranı swap sözleşmeleri, döviz opsiyonları, altın opsiyonları, faiz vadeli işlem sözleşmeleri ve opsiyonları, enerji opsiyonları, kıymetli maden ve metal vadeli işlem sözleşmeleri gibi türev araçların geliştirilerek bunların organize piyasalarda işlem görmesinin sağlanmasını hedeflemekte olup, söz konusu çalışmalar devam etmektedir.

Diğer yandan, yatırım hizmetleri ve faaliyetlerine ilişkin olarak, gelişen piyasa koşullarında aracılık sektörü ve yatırımcıların talep ve ihtiyaçlarına cevap vermek üzere hazırlanan ve öncelikle kaldıraçlı alım satım işlemleri (Foreks) ve tezgahüstü türev işlemler olmak üzere, yatırım hizmet ve faaliyetlerine ilişkin ilke ve esaslarda yenilikler getiren Kurulumuz düzenlemeleri yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Düzenlemelerde yapılan son değişiklikler ile birlikte Türkiye’de foreks işlemleri ile tezgahüstü türev işlemlere ilişkin düzenlemeler oldukça kapsamlı hale gelmiştir.

Faiz hassasiyeti bulunan yatırımcılar için yapılan çalışmalar kapsamında ise, bazı kira sertifikası türlerinin ihracı için ihraç limiti getirilmesi, finansal olmayan kuruluşlarca varlık kiralama şirketinin kurulması, kira sertifikası ihracına ilişkin prosedürlerin basitleştirilmesi ve Kurulca uygun görülecek ihraç tavanı içerisinde kira sertifikalarının ihracının daha hızlı gerçekleştirilebilmesine ilişkin düzenlemeler Kurulumuz tarafından değerlendirilmekte olup, yasal düzenlemeler üzerinde halen çalışılmaktadır.

Menkul Kıymet Yatırım Ortaklıklarına ilişkin yeni düzenlemeler ile değişken sermayeli yatırım ortaklıkları yeni bir yatırım enstrümanı olarak düzenlenmiştir.

Dünya uygulamaları izlenerek modern finansman yöntemlerinin uygulanabilirliğinin araştırılması kapsamında, 30 Kasım 2015 tarihinde yürürlüğe giren Kotasyon Yönergesi ile tamamen yeni bir pazar olarak, şirketlerin halka arz edilmeksizin sadece nitelikli yatırımcılara satılmak üzere ihraç ettiği paylarının yalnızca nitelikli yatırımcılar arasında işlem göreceği Nitelikli Yatırımcı İşlem Pazarı kurulmuştur. Kurulumuzun 17.12.2015 tarih ve 35 sayılı toplantısında sını hakların ticari bir değer olarak nakdi değerlemesinin yapılabildiği ve alınıp satılabildiği bir piyasa sistemi kurulması amacıyla Borsa tarafından oluşturulması planlanan fikri mülkiyet pazarının da 2016 yılı içerisinde aktif hale getirilmesi planlanmaktadır.

İpotek finansmanı kuruluşları ve varlık/konut finansmanı fonları tarafından yapılacak ihraçların artırılması amacıyla, sektörden de gelen talepler doğrultusunda teminat defterine kaydedilecek türev araç sözleşmelerine ilişkin olarak yasal düzenleme yapılmıştır.

Hedef 2: Finansal Farkındalığın Artırılması ve Finansal Eğitimin Yaygınlaştırılması Amacıyla Çalışmalar Gerçekleştirilecektir

Kurulumuzun koordinasyonunu yürüttüğü Finansal Eğitim Eylem Planı'nın belirlenen takvim çerçevesinde gerçekleştirilmesi için ilgili tüm kurumlarla işbirliği içerisinde çalışmalar yürütülmektedir. Ayrıca, Finansal Tüketici'nin Korunması Eylem Planı çalışmalarına ilgili kuruluş sıfatıyla da gerekli katkılarda bulunmaktadır. Önümüzdeki dönemde, Eylem Planı'nda yer alan tüm kurum ve kuruluşların katılımıyla Finansal Eğitim Zirvesi adı altında bir çalışma toplantısı düzenlenerek, Eylem Planı'nın yürütülmesi ile ilgili hususların görüşülmesi planlanmaktadır.

Finansal Eğitim Eylem Planı ile Kurulumuza verilen görev kapsamında www.finansalegitim.gov.tr alan adlı Finansal Eğitim web sitesi ilgili kurumların desteğiyle hazırlanmış ve test çalışmaları da tamamlanarak kullanıma hazır hale getirilmiştir. Kullanıcılar, web sitesine üye olmaları halinde metinler, eğitim videoları, araçlar ve değerlendirme testi gibi mevcut tüm içeriklerden yararlanabilecektir. Önümüzdeki dönemde söz konusu internet sitesinin resmi açılışı gerçekleştirilecek ve site içeriğinin güncelliği sağlanacaktır.

2014-2015 eğitim yılında 9 üniversitede sertifikalı eğitim programları düzenlenmiştir. Seminerlere katılan öğrencilere SPK, Borsa İstanbul ve Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği'nde ücretsiz eğitim ve staj imkânları sağlanmıştır. 15 Eylül 2015 tarihinde sermaye piyasası kurumlarının da katkılarıyla ortaöğretim ve lise öğrencilerinin katıldığı kompozisyon yarışmasının beşincisi düzenlenmiştir. 2015 yılında Kurulumuzun Ankara ve İstanbul seminer ve konferans salonlarında Üniversite Öğrencilerine yönelik sertifikalı Eğitim Seminerleri gerçekleştirilmiştir. Önümüzdeki dönemde de başta finansal eğitim internet sitesinin kamu spotu yolu ile tanıtımı olmak üzere, kadın ve ailelere yönelik eğitim seminerleri, okul çağındaki çocuklara yönelik yarışmalar, üniversite öğrencilerine yönelik eğitim seminerleri gibi farkındalık faaliyetleri sürdürülecektir. Ayrıca, Kurulumuz ve Milli Eğitim Bakanlığı finansal eğitim konusunda ortak çalışmalar yapmak üzere mutabakata varmış, bu kapsamda gerek öğrenciler, gerekse öğretmenler için gerekli çalışmaların yapılması kararlaştırılmıştır.

Diğer yandan, Finansal Eğitim Ağı (OECD-INFE) ile Kurulumuz, Borsa İstanbul, Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (TSPB), TAKASBANK ve Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK) işbirliği ile hazırlanan "2015 Türkiye Finansal Yeterlilik Araştırması" tamamlanmış ve sonuç raporu hazırlanmıştır. Daha önce gerçekleştirilmiş olan Türkiye Finansal Okuryazarlık araştırmasının ise 2018 yılında tekrarlanması planlanmaktadır.

Hedef 3: Kolektif Yatırım Kuruluşlarının Geliştirilmesi Yönünde Düzenleyici Çerçeve Güçlendirilecektir

Yatırım fonu katılma paylarının merkezi bir fon dağıtım platformunda işlem görebilmesi amacıyla 9 Ocak 2015'te TEFAS faaliyete başlamıştır. TEFAS, Kurulumuz izniyle kurularak Türk sermaye piyasasında faaliyet göstermekte olan tüm yatırım fonlarına (özel şartlara tabi olan yatırım fonları hariç olmak üzere) tek bir yatırım hesabıyla erişim imkânı sağlayan elektronik bir fon süpermarketi olup, 2015 yıl sonu itibarıyla 228 adet fon platformda işlem görmektedir.

Kolektif yatırım kuruluşlarının gelişimi amacıyla, fonların yabancı para birimleri üzerinden alınıp satılabilmesine ilişkin olarak Takasbank A.Ş ve MKK ile çalışmalar yürütülmekte, vergi teşviklerine ilişkin olarak ise Maliye Bakanlığı ile düzenli olarak görüşmeler yapılmaktadır. Diğer yandan, fon toplam değerinin en az %80'i devamlı olarak yerli ve yabancı ihraççıların döviz cinsinden ihraç edilmiş para ve sermaye piyasası araçlarından oluşan fonların unvanında "(Döviz)" ibaresine yer verilmesi gerektiği belirlenerek, döviz fonları düzenlenmiştir.

Hedef 4: Sermaye Piyasalarının ve Avantajlarının Bilinirliği Artırılacaktır

Kurulumuz faaliyetlerinin bilinirliğinin sağlanması amacıyla, "Sermaye Piyasası Kurulu 2014 yılı Faaliyet Raporu" Türkçe ve İngilizce olarak hazırlanarak bastırılmış ve Kurulumuzun paydaşlarına fiziken gönderilmesinin sağlanmasının yanı sıra, Kurulumuzun internet sayfasında ilgililerin kullanımına sunulmuştur. Ayrıca, Kurulumuz öncülüğünde düzenlenen "2015 yılı Ortaokul ve Lise Öğrencilerine Yönelik Kompozisyon Yarışması"nda dereceye giren eserler TSPB'nin katkılarıyla kitap olarak bastırılmış ve ilgililere dağıtımı sağlanmıştır. Kurulumuzca özellikle üniversite öğrencilerine yönelik olarak

düzenlenen programlarda borsaların genel işleyişi, alım-satım kuralları, piyasaların gözetimi ve piyasa suçları konularında sunumlar yapılmaktadır.

Kurulumuz web sitesinde yer alan ve basılı olarak dağıtımı yapılmış olan Yatırımcı Bilgilendirme Kitapçıkları ve Broşürlerinin 6362 sayılı Kanun ve buna dayanılarak yayınlanan ikincil mevzuata göre gözden geçirilme çalışmaları devam etmektedir. Bu kapsamda ayrıca, mevzuat ile ilgili olarak kullanıcıların daha iyi bilgilendirilmeleri amacıyla, aracı kurum ve bankaların sermaye piyasası faaliyetlerine ilişkin mevzuatın uygulanmasına yönelik olarak "Yatırım Hizmet ve Faaliyetleri ile Yatırım Kuruluşlarına İlişkin Rehber" güncellenmiş, Emeklilik Yatırım Fonlarına İlişkin Rehber" de Kurul web sitesinde yayınlanmıştır. Kurulumuz internet sitesinde yer alan "Sermaye Piyasası Araçları" ve "Halka Arz" başlıklı "Yatırımcı Bilgilendirme Kitapçıkları" güncellenmiştir.

AMAÇ 2: SERMAYE PİYASALARINDA GÜVEN VE ETKİNLİK ARTIRILACAKTIR

Hedef 1: Düzenlemeler Uluslararası Uygulamalar ve Piyasa Koşulları Dikkate Alınarak Sürekli Güçlendirilecektir

Kurulumuz, uluslararası finansal düzenleme çalışmaları yakından takip ederek, bu çalışmalardan sermaye piyasasıyla ilgili hususların mevzuatımıza aktarılmasına yönelik girişimlerini sürdürmektedir. Bu kapsamda sermaye piyasası alanında uluslararası standartlar belirleyen IOSCO'nun çeşitli komitelerine ve OECD Kurumsal Yönetim Komitesi, İslami Finansal Hizmetler Kurulu (IFSB), IFIAR, IFRS Danışma Kurulu çalışmalarına katılım sağlanarak uluslararası gelişmeler takip edilmektedir.

Uluslararası gelişmelerin takibi amacıyla, Kurulumuz ilgili birimlerince önemli uluslararası yayınlar taranarak, ekonomik gelişmelerin yanında finansal düzenleme alanındaki haberler de derlenerek üst yönetimin bilgisine günlük olarak sunulmaktadır.

Aynı hedef doğrultusunda, konu mevzuat çalışmaları açısından değerlendirildiğinde, borçlanma araçlarına yönelik düzenlemelerde, ihtiyaçlara paralel olarak piyasayı geliştirmek için, halka arz yoluyla yabancı sermaye piyasası aracı ve depo sertifikası satışında hazırlanacak izahname ve diğer kamuyu aydınlatma belgelerinden doğan sorumluluk esasları ile ilgili düzenlemeler yapılmıştır. Yatırımcıların yatırım yapabilecekleri sermaye piyasası araçlarının çeşitlendirilmesi amacıyla; Hazine Müsteşarlığı ve TCMB gibi kurumlarının üyesi veya ortağı olduğu uluslararası kuruluş niteliğindeki yabancı ortaklıkların Türkiye'de halka arz edilerek veya halka arz edilmeksizin ortaklık hakkı vermeyen sermaye piyasası aracı satışı gerçekleştirmelerinin veya yurt dışında daha önce ihraç ettikleri ortaklık hakkı vermeyen sermaye piyasası araçlarının borsada işlem görmeye başlaması işlemlerinde uygulanacak esaslar detaylı olarak düzenlenmiş ve bu kapsamda yapılacak ihraçlara kolaylıklar ve teşvikler sağlanmıştır. Yurt dışında yapılacak ihraçlarda tertip ihraç belgesinin onaylanması uygulanmasını kaldırılması, yurt içinde yapılacak ihraçlarda zorunlu kredi derecelendirmesine ilişkin düzenleme yapılması başta olmak üzere sektörün ihtiyaçları göz önünde bulundurularak yeni düzenleme tasarımları hazırlanmış ve tüm kişi ve kurumların görüşüne açılmıştır.

Mevzuatımızın AB ile uyumlu hale getirilmesi kapsamında ise, "Sermaye Piyasası Kurulunun Güçlendirilmesi" konulu Avrupa Birliği teknik destek projesi Eylül 2015 tarihinde başlamıştır. Nihai hedefi sermaye piyasaları vasıtasıyla yapılan yatırımların artırılması olan proje Kurulumuzun kurumsal ve düzenleyici kapasitesinin artırılması amaçlanmaktadır.

Yatırım kuruluşlarının sermaye yeterliliği düzenlemelerinin uluslararası düzenleme eğilimleri de dikkate alınarak revize edilmesi amacıyla çalışmalar yapılmış, özellikle tezgahüstü türev araçlara ilişkin risk karşılıklarının ayrılması ve sermaye yeterliliği tabanı hesaplamalarına ilişkin olarak Kurul düzenlemelerinde gerekli değişiklikler yapılmıştır.

Yatırımcı uyuşmazlıklarına ilişkin hukuki altyapının güçlendirilmesi amacıyla, İstanbul Tahkim Merkezi ile ilgili Olarak, Tahkim ve Arabuluculuk Kuralları, 26 Ekim 2015 tarihinde yürürlüğe girmiş olup, sermaye piyasası faaliyetlerinden doğan uyuşmazlıkların idari yoldan çözümlenmesi için hakem heyeti kurulmasına ilişkin ise Birlik ile düzenleme çalışmaları devam etmektedir. 6570 sayılı İstanbul Tahkim Merkezi Kanunu'nda yer alan hükümler çerçevesinde Kurulumuz ile İstanbul Tahkim Merkezi yetkilileri

ile arasında 2015 yılı içerisinde yapılan toplantıda kanuna ve projeye ilişkin Kurulumuz görüşleri paylaşarak İstanbul Tahkim Merkezi'nin oluşturulması yönünde katkı sağlanmıştır.

Hedef 2: Gözetim ve Denetimlerin Etkinliği Artırılacaktır

Kurulumuzda risk bazlı denetim yaklaşımı benimsenmekte, her yıl denetim programları hazırlanmaktadır. Bunun yanında finansal raporlama gözetiminin kapsamını genişletmek ve etkinliğini artırmak için de konu bazlı gözetim esasları benimsenmiştir. Risk bazlı denetim yaklaşımına ilişkin usul ve esasların sürekli olarak geliştirilmesine ilişkin Kurulumuz çalışmaları devam etmektedir.

Borsa İstanbul A.Ş. ile NASDAQ Group arasında 20.01.2014 tarihinde imzalanan stratejik iş birliği anlaşması kapsamında mevcut alım satım sistemleri, diğer çevresel uygulamalar ve Borsa İstanbul'un teknolojik altyapısının büyük oranda yenilenmesi çalışmaları devam etmektedir. Bu çalışmalar çerçevesinde, NASDAQ tarafından da kullanılan alım satım sistemi ile entegre olacak ve uluslararası kabul görmüş teknoloji düzeyi yüksek gözetim sistemleri devreye alınmıştır. Bu kapsamda, gözetimin verimliliğini artırmak adına BIST ile ortak çalışmalar yapılarak bilgi paylaşımında etkinliği artırıcı iyileştirmeler sağlanarak gerekli altyapı çalışmaları yapılmış, bu amaçla kullanılan yazılımların kurulumu tamamlanmıştır. Bu gözetim sistemi sayesinde Borsa İstanbul piyasalarına ilişkin gözetim faaliyetleri teknolojik olarak iyileştirilecek ve ilgili piyasaların tümüne ilişkin hızlı ve etkin bir şekilde konsolide gözetim yapabilme imkanı oluşturulacaktır. Ayrıca Kurulumuzca denetim uygulamalarında kullanılan ve Kurulumuzca geliştirilen analizlerin BIST altyapı değişikliğine uyumlaştırılması da gerçekleştirilmiştir. Farklı piyasalara ilişkin eş anlı gözetime imkân veren gözetim sisteminin tüm özellikleriyle 2016 yılı sonu itibarıyla devreye girmesi planlanmakta olup, söz konusu hususla ilgili çalışmalar tamamlandığında eş anlı gözetim (cross-surveillance) faaliyetleri Borsa İstanbul ile işbirliği içinde sürdürülecektir. Bu kapsamda, BIST'deki sistem değişiminin ikinci aşamasında Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası (VİOP) yeni işlem platformuna taşınacak olup bu kapsamda Gözetim Sistemlerinin geliştirilmesinde Borsa İstanbul ile ortak çalışmalar yapılmaktadır.

Gözetimin verimliliğini artırmak adına mevcut KAP sisteminin geliştirilmesi ve güncel gereksinimleri karşılayabilmek amacıyla KAP 4.0 adıyla platformun yeniden yazılmasını amaçlayan bir proje başlatılmıştır. 2015 Aralık ayında tüm kullanıcıların testine açılan platformun piyasanın da hazırlıklarını tamamlamasıyla birlikte Haziran 2016'da devreye alınması planlanmaktadır.

Diğer yandan, Borsa şirketlerine ait ortaklık paylarının daha yakından takibi için MKK ile raporlama sistemi üzerinde iyileştirmeler yapılmış, ayrıca kolektif yatırım kuruluşlarına ilişkin olarak Kurulumuzda geliştirilmiş olan gözetim sisteminde gerekli güncelleme ve düzenlemeler büyük ölçüde yapılmıştır.

Etkin bir gözetim ve denetim için yurt dışındaki sermaye piyasası otoriteleriyle sürekli bir işbirliğinin önemli olduğu değerlendirilmekte olup, bu kapsamda IOSCO Çok Taraflı Mutabakatı ve diğer ikili mutabakatlara ilave olarak 2015 yılında Kurulumuz ile Ukrayna ve Brunei sermaye piyasası otoriteleri arasında ikili işbirliği anlaşmaları imzalanmış olup, ayrıca ESMA ile etkin işbirliği sürecimiz ise devam etmektedir.

Hedef 3: Uluslararası Kuruluşlarla İşbirliği Çalışmaları Güçlendirilecektir

Kurulumuzca, özellikle AB ile ilişkilere ve uyum sürecine büyük önem verilmektedir. Kurulumuzca AB Katılım Öncesi Mali Yardımlarından yararlanmak üzere yürütülen "Sermaye Piyasası Kurulu'nun Kapasitesinin Artırılması" konulu projenin yanı sıra ayrıca ESMA ile de çalışmalar yürütülmektedir. Bu kapsamda, Kurulumuzca pay izahname formatlarının AB mevzuatına eşdeğer sayılabilmesine yönelik olarak ESMA ile çalışmalar yürütülmüştür. Ayrıca, "Sermaye Piyasası Kurulu'nun Kapasitesinin Artırılması" konulu AB projesi kapsamında kredi derecelendirme kuruluşları ile ilgili de çalışmalar yürütülmekte olup, söz konusu proje tamamlandığında kredi derecelendirmesi faaliyetinin düzenlenmesi ile ilgili olarak ESMA ile işbirliğine yönelik çalışmalara başlanması planlanmaktadır.

Kurulumuzca özellikle stratejik öneme sahip konularda uluslararası kuruluşlarla işbirliği faaliyetleri geliştirilmektedir. Bu kapsamda, Kurumsal yönetim ile ilgili olarak OECD Kurumsal Yönetim Komitesi

çalışmalarına aktif katılım sağlanmaktadır. Bunun yanısıra kurumsal yönetim konusunda Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) ile de işbirliğine yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Diğer yandan, uluslararası kuruluşlarla işbirliği faaliyetleri kapsamında 2015 yılında da çeşitli uluslararası toplantı ve konferanslar düzenlenmiş olup, bu toplantılara AMAÇ 3-Hedef 2 Bölümünde değinilmektedir.

Hedef 4: Kurumsal Yönetim Uygulamaları Geliştirilecektir

Kurulumuzca, kurumsal yönetim ilkelerinin uygulamasının daha etkin izlenmesi ayrıca dünyadaki gelişmeler ve piyasa şartları çerçevesinde güncellenmesi kapsamında çalışmalar yapılmaktadır. Kurumsal yönetim ile ilgili olarak OECD Kurumsal Yönetim Komitesi çalışmalarına aktif katılım sağlanmakta, bunun yanında ayrıca, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) ile de işbirliğine yönelik çalışmalar yürütülmektedir. 2015 yılı Kasım ayı itibarıyla EBRD ile kurumsal yönetim konusunda 1 yıl süreli bir proje başlatılmıştır. Proje faaliyetleri ile Borsa İstanbul'da işlem gören şirketlerin kurumsal yönetim uygulamaları ile Kurulumuzun ilgili gözetim faaliyetlerinde etkinliğinin artırılması ve zorunlu olmayan ilkelere dair raporlamanın iyileştirilmesi yoluyla borsa şirketlerinin kurumsal yönetim uygulamalarının geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Hedef 5: Finansal Piyasa Altyapısının Güçlendirilmesi Çalışmaları Sürdürülecektir

Piyasa alt yapısının güçlendirilmesi amacıyla veri depolama kuruluşlarının geliştirilmesi yönünde çalışmalarımız devam etmektedir. MKK, sermaye piyasasında gerçekleştirilen işlemlerin raporlanacağı kuruluş olarak Kurulumuzca yetkilendirilmiştir. Diğer taraftan veri depolama kuruluşlarına ilişkin esaslar ve raporlama yükümlülüğü bulunan kuruluşların sorumluluklarına ilişkin düzenleme tasarıları hazırlanmış olup, 2016 yılının ilk yarısında söz konusu düzenleme tasarılarının görüşe açılması, ayrıca anılan düzenlemelerin yürürlüğe girmesini takiben düzenlemelerde öngörülen sermaye piyasası işlemlerinin MKK'ya raporlanması planlanmaktadır.

İFM Programı'nın 2 nci Bileşeni'nin 2 nci Politikası'nda "Uygun görülen piyasalarda Merkezi Karşı Taraf uygulamasına geçilmesine yönelik mevzuat ve takas altyapısı tamamlanacaktır" başlıklı eylemle Merkezi Karşı Taraf Yönetmeliği kapsamında Borsa İstanbul'un talep etmesi yahut Kurul'un zorunlu tutması halinde öncelikle pay piyasasında ve takiben de borçlanma araçları piyasasında merkezi karşı taraf olarak hizmet verilmesi ve Kurul ve diğer kamu kurumları ile özel kuruluşlar arasında gerçekleştirilen çalışmaların sonuçlanması ve uygun görülmesi halinde tezgâh üstü araçlar için de merkezi karşı taraf hizmeti verilmesi amaçlanmaktadır.

Söz konusu çalışmaların yanı sıra AB düzenlemeleri kapsamında Merkezi Takas Kuruluşlarının Kuruluş ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmelik ile ilgili diğer düzenlemelere ilişkin geliştirme çalışmaları devam etmektedir.

AMAÇ 3: KURUMSAL KAPASİTE GÜÇLENDİRİLECEKTİR

Hedef 1: İnsan Kaynakları Güçlendirilecek, Çalışma Koşullarının İyileştirilmesi İçin Çalışmalar Yapılacaktır

Kurulumuzca, hizmet birimlerinin ihtiyaçları çerçevesinde personel istihdamı yapılmaktadır. Bu kapsamda, 2014-2015 yıllarında 49 adet Personel istihdam edilmiştir. İhtiyaçlar doğrultusunda personel istihdamına da devam edilecektir.

2015 yılında 19 meslek personel yardımcısına başlı başına inceleme ve araştırma yaparak rapor düzenleme yetkisi verilirken; yeterlik sınavlarında başarı olan 17 meslek personel yardımcısı da Kurulumuz hizmet birimlerine meslek personeli olarak atanmıştır. Kurulumuzca uygun görülen 9 adet meslek personelinin yurtdışında yüksek lisans programlarına katılabilmesi ile ilgili çalışmalar 15.07.2015 tarihi itibarıyla tamamlanmıştır. Ayrıca, Kurul personelinin eğitimi ve uluslararası uygulamaların takibi anlamında, yurtdışında düzenlenen seminer ve çalışma toplantılarına katılım sağlanmaktadır.

Hizmet kalitesini arttırmak amacıyla, istihdam edilen Kurul personeline ulusal ve uluslararası finansal piyasalardaki değişim ve gelişmeler paralelinde mevzuat ve uygulamayı esas alan hizmet içi eğitimler verilmekte, uzman personele yurtiçi ve yurtdışı eğitim olanakları sağlanmakta, uluslararası kuruluşlarda geçici olarak görevlendirilmelerine yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.

Hedef 2: Finansal Piyasaların Daha Etkin İzlenmesi Sağlanacaktır

Finansal piyasalarda uluslararası gündemin takibinin, etkin ve güncel bir düzenleme sistemi açısından önemli olduğu değerlendirilmekte olup, bu kapsamda IOSCO, FSB, IFSB, IFIAR, IFRS Advisory Board gibi uluslararası kuruluşlarca oluşturulan komite, forum ve çalışma gruplarındaki Kurulumuz faaliyetleri sürdürülmektedir.

Bunun yanında, ulusal ve uluslararası işbirliği olanaklarının geliştirilmesi amacıyla Kurulumuzca seminer ve çalıştay gibi etkinlikler de düzenlenmektedir. Bu kapsamda, CYFI Global Money Week 2015 kapanış etkinliği (Mart 2015), OECD işbirliğinde "G20/OECD Kurumsal Yönetim Forumu" (Nisan 2015), IOSCO Gelişen Riskler (CER) Komitesi toplantısı (Nisan 2015), Dünya Bankası Küresel İslami Finans Geliştirme Merkezi ve Borsa İstanbul işbirliğinde "Uzun Dönemli Yatırımların Finansmanı İçin İslami Finansı Harekete Geçirme" konulu konferans (Kasım 2015), İSEDAK Sermaye Piyasaları Düzenleyicileri Forumu yıllık toplantısı (Kasım 2015) 2015 yılında düzenlenen başlıca Kurulumuz etkinlikleridir.

Hedef 3: Kurumsal Kapasitenin Güçlendirilmesi İçin Teknolojik İmkânlar Geliştirilecektir

Kurulumuz kamunun etkin bir şekilde bilgilendirilmesi amacıyla Kurul internet sitesinin güncelliğini sağlamak için azami özen göstermektedir. Bu kapsamda, mevzuat çalışmalarının ve mevzuat rehberlerinin yanı sıra, Kurulumuzca düzenlenen ulusal ve uluslararası düzeydeki organizasyonlara davet, kabul/katılım ve sonuçların kamuoyunun bilgisine sunulmasında da Kurulumuzun resmi internet sayfası etkin olarak kullanılmaktadır. Kurulumuzca alınan kararların kamuya duyurulması amacıyla hazırlanan SPK Bülteni'nin internet sitemizde yayımlanmasına devam edilmekte, kamuya açıklama yapılması gereken durumlarda zamanında basın duyurusu yoluyla kamuya bilgi verilmektedir. Ayrıca incelemeler kapsamında alınan işlem yasağı veya diğer tedbir kararları ile idari para cezası kararlarının Kurulumuz internet sitesinde bir liste halinde yayımlanması sağlanmaktadır.

Bunun yanı sıra, kurumsal ihtiyaçlar doğrultusunda iş süreçlerinde teknolojik imkânlardan yoğun bir biçimde faydalanılmakta, gerek gözetim, gerekse başvuru süreçlerine ilişkin bilgilerin internet üzerinden alınmasına dair mevcut uygulamalarımız sürekli geliştirilmektedir.

Diğer yandan, Kurulumuzca kullanılmakta olan Elektronik Belge Yönetim Sistemi'nin (EBYS) Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) sistemi ile entegrasyonu sağlanmıştır. KEP aracılığıyla kamu kurumları ile Kurulumuz arasındaki resmi yazışmaların; hali hazırda Kurulumuzca kullanılmakta olan EBYS üzerinden sadece elektronik ortamda yapılması öncelikli çalışmalar arasında yer almaktadır.

3.8. 2015 YILI KURUL İLKE KARARLARI

Yatırımcı İlişkileri Bölümü Yöneticilerine İlişkin İlke Kararı

Kurulumuzun i-SPK.17.4 (27.02.2015 tarihli ve 5/225 s.k.) sayılı İlke Kararı ile II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği (Tebliğ)'nin 11 inci maddesinin, Tebliğ çerçevesinde gerekli lisans şartını sağlayan bir kişinin;

- (i) Aynı şirketler grubu içerisinde yer almak kaydıyla, Tebliğ uyarınca belirlenen ikinci grupta yer alan en fazla beş şirkette veya
- (ii) Aynı şirketler grubu içerisinde yer alma şartı aranmaksızın, Tebliğ uyarınca belirlenen üçüncü grupta yer alan en fazla beş şirkette yatırımcı ilişkileri bölümü yöneticisi olarak görev alabilmesi şeklinde uygulanmasına

ve şirketlerin söz konusu esaslara en geç 30.06.2015 tarihine kadar uyum sağlamaları gerektiğine karar verilmiştir.

Geri Alınan Paylara İlişkin İlke Kararı

Kurulumuzun i-SPK.22.2 (21.08.2015 tarihli ve 21/1023 s.k.) sayılı İlke Kararı ile II-22.1 sayılı Geri Alınan Paylar Tebliği (Tebliğ)'nin 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında Kurulumuz onayı için yapılan başvuru tarihinden önceki bir yıllık süre içerisinde, günlük ortalama işlem hacminin payın işlem gördüğü pazarın günlük ortalama işlem hacmi ortalamasının altında olan ve günlük ortalama işlem hacminin günlük ortalama fiili dolaşımda bulunan payların piyasa değerine oranı %2'nin altında olan payların limit artırımına konu olabileceği, söz konusu oranların belirlenmesinde işlem hacmi verileri açısından BIST, fiili dolaşımdaki paylara ilişkin veriler açısından ise MKK verilerinin esas alınacağı, Yakın İzleme Pazarında işlem gören paylar için bahse konu Tebliğ hükmünün uygulanmayacağı ve Tebliğ'in 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında Kurulumuza başvuru yapılabilmesi için payın işlem gördüğü ilgili pazarda başvuru tarihinden önce en az bir yıl süreyle işlem görüyor olması gerektiği hususları düzenlenmiştir.

Halka Arzlarda Yüklenime İlişkin İlke Kararı

Kurulumuzun i-SPK.128.11 (27.11.2015 tarihli ve 32/1494 s.k.) sayılı İlke Kararı ile VII-128.1 sayılı Pay Tebliği (Tebliğ)'nin 5 inci maddesinin yedinci fıkrası çerçevesinde yüklenim zorunluluğu bulunan halka arzlarda, halka arza aracılık eden yetkili kuruluşların halka arz süresi/satış süresi içerisinde söz konusu halka arzlarda talepte bulunarak pay satın almaları durumunda alınan payların Tebliğ'in 5 inci maddesinin sekizinci fıkrası açısından yüklenim kapsamında değerlendirilmesine karar verilmiştir.

Yatırım Hizmet ve Faaliyetleri ile Yatırım Kuruluşlarına İlişkin Rehber

Yatırım Hizmetleri ve Yatırım Kuruluşları Tebliğlerinin uygulanmasına yönelik olarak hazırlanan "Yatırım Hizmet ve Faaliyetleri ile Yatırım Kuruluşlarına İlişkin Rehber" (Rehber) Kurulumuzun i-SPK.37.1 (27.06.2014 tarih ve 20/661 s.k.) sayılı İlke Kararı olarak kabul edilmiştir. Takiben, Rehber'e ilave edilecek hususlar Kurulumuzun i-SPK.37.2 (23.09.2014 tarih ve 28/953 s.k.) sayılı İlke Kararı olarak kabul edilmiş olup, Rehber bu doğrultuda güncellenmiştir. 2015 yılında ise Rehber İ-SPK.37.3 (14.05.2015 tarih ve 12/619 s.k.) sayılı İlke Kararı ile tekrar güncellenmiştir. 2015 yılında yapılan güncelleme doğrultusunda Rehber'e temel olarak; emir iletimine aracılık faaliyeti sırasında müşteriye bildirim yükümlülükleri, uygunluk ve yerindelik testlerinin uygulanması, banka personeli için aranan lisans şartları, irtibat büroları faaliyet şartları, aracı kurumların marka kullanımları, ilave risk bildirim yükümlülükleri hususlarında açıklamalar eklenmiştir.

İkili Opsiyonlara İlişkin İlke Kararı

Kurulumuzun 19.02.2015 tarih ve 4/174 sayılı Kararı ile bahis benzeri bir önermeye (evet-hayır, yüksek-düşük gibi) bağlı olarak ortaya çıkacak bir finansal durum neticesinde kazanılacak/kaybedilecek paranın, belirlenmiş göstergelerin sahip olduğu değere bağlı olmadığı, bu çerçevede bahis benzeri kazanma/kaybetme esasına göre kurgulanan ve internet siteleri üzerinden sunulacak hizmet sağlayıcı tarafından kolaylıkla suiistimal edilme imkanı olan "ikili opsiyon" ve benzer nitelikteki işlem türleri ve hizmetlerin 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nda sayılan türev araçlar kapsamına girmediğinin ve sermaye piyasası faaliyeti kapsamında olmadığı, dolayısıyla da Kurulumuzun düzenleme alanına girmediğinin kabul edilerek, konu hakkında 07.06.2012 tarih ve 23 sayılı Bültende ilan edilen Kurulumuz kararındaki esasların geçerli olduğunun yatırımcıların mağdur olmaması için yeniden duyurulmasına karar verilmiştir.

ABC Düzenlemesinde Yapılan Değişikliğe İlişkin İlke Kararı

Kurulumuzun i-SPK.101.1.a (27.11.2015 tarihli ve 32/15237 s.k.) sayılı İlke Kararı ile; Borsa İstanbul A.Ş.'nin Kotasyon Yönergesi'nde yapılan değişiklik doğrultusunda Yeni Pay Piyasası Alım Satım Sistemi'nin devreye girmesi sonucunda "Gelişen İşletmeler Piyasası"nın Pay Piyasası bünyesine "Gelişen İşletmeler Pazarı" olarak alınması ve Borsa'nın mevcut pazar ve isimlerinin değişmesi nedeniyle ABC Düzenlemesi olarak bilinen Kurulumuzun i-SPK.101.1 (30.10.2014 tarihli ve 31/1080 s.k.) sayılı İlke Kararı'nda değişikliğe gidilmiştir.

3.9. DEVAM EDEN İKİNCİL DÜZENLEME ÇALIŞMALARI

3.9.1. Borçlanma Araçlarına İlişkin Devam Eden Düzenleme Çalışmaları

07.06.2013 tarihli ve 28670 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kurulumuzun II-31.1 sayılı Borçlanma Araçları Tebliği hükümlerinde uygulamada ortaya çıkan ihtiyaçlar çerçevesinde değişiklik yapılması gerekli görülmüş ve bu doğrultuda II-31.1.a sayılı Borçlanma Araçları Tebliği’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ Taslağı hazırlanmıştır. Taslakta;

- Tahsisli satışlarda asgari 100.000 TL’lik birim nominal değer şartı getirilmesi,
- Bono yerine “finansman bonosu” tanımı yapılması,
- Yurt dışında yapılacak ihraçlarda, tertip ihraç belgesinin onaylanması uygulamasının terk edilerek her tertibin satışından önce satışa ilişkin bilgilerin Kurula iletilmesi uygulamasının benimsenmesi,
- Kurul’a, borçlanma araçlarına ilişkin ödeme yükümlülüklerinin bir banka tarafından garanti altına alınmasını veya satışın yapılacağı kişilere ve/veya satış koşullarına sınırlama getirilmesini ihraççıdan talep etme yetkisi verilmesi,
- Her tertibin satışından önce satışa ilişkin bilgilerin Kurulca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde elektronik imzalı olarak Kurula gönderilmesi olanağının getirilmesi,
- Yurt içinde borçlanma aracı ihracı için zorunlu kredi derecelendirmesi uygulamasının getirilmesi,
- Yurt dışında ihraç edilecek borçlanma araçlarının MKK nezdinde elektronik ortamda kayden ihracı ve bunlara ilişkin hakların izlenmesi zorunluluğunun kaldırılması,
- İhraç limiti hesaplamaları ile bu hesaplamalarda esas alınacak finansal tabloların ve ihraç limitinden indirilecek tutarın tespitinde değişiklik yapılması,
- İhraç edilmiş borçlanma araçlarının, ihraççı tarafından yatırımcılar arasında eşitsizlik yaratmayacak şekilde geri alınıp satılabilmesi imkanının tanınması ve
- Borçlanma aracı ihracına ilişkin yetkili organ kararı formatı oluşturulması ve ilan edilmesi

hususları öngörülmüştür.

3.9.2. Özel Durumların Kamuya Açıklanmasına İlişkin Devam Eden Düzenleme Çalışmaları

23.01.2014 tarih ve 28891 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kurulumuzun II-15.1 sayılı Özel Durumlar Tebliği hükümlerinde uygulamada ortaya çıkan ihtiyaçlar çerçevesinde değişiklik yapılması gerekli görülmüş ve bu doğrultuda Özel Durumlar Tebliği’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ Taslağı hazırlanmıştır. Taslakta;

- Kira sertifikası ihraçlarında fon kullanıcılarının kapsamdan çıkarılması,
- Sermayeyi temsil eden paylar ve bu paylara dayalı diğer sermaye piyasası araçlarına ilişkin olarak ihraççıda idari sorumluluğu bulunan kişilerin işlemlerinin açıklanmasında, ihraççının ana ortaklığı tarafından yapılan işlemlerin de hesaba alınması,
- İdari sorumluluğu bulunan kişiler ve bunlarla yakından ilişkili kişiler ile ihraççının ana ortaklığı tarafından bir takvim yılı içerisinde ihraççının payları veya bu paylara dayalı sermaye piyasası araçlarına ilişkin olarak gerçekleştirilen satış işlemlerinin 50.000 TL tutarı aşması halinde bu işlemin azami on iş günü içerisinde kamuya açıklanması,
- Tebliğ’in 11 inci maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen işlemlerin sadece borsada gerçekleştirilen satış işlemleri olduğu, satışa ilişkin açıklama yapılmasına rağmen satış yapılmazsa bu durumun gerekçeleriyle birlikte açıklanması,
- Nitelikli yatırımcıya satılmak üzere sermaye piyasası aracı ihraç eden ve payları borsada işlem görmeyen ihraççıların kamuyu aydınlatma yükümlülüklerine ilave olarak, ihraççının finansal durumunda ve/veya faaliyetlerine meydana gelen ve borçlanma aracı sahiplerine ilişkin yükümlülüklerin yerine getirilmesini olumsuz etkileyebilecek gelişmelerin ve olayların kamuya açıklanması

hususları öngörülmüştür.

3.9.3. Yatırım Kuruluşlarına İlişkin Devam Eden Düzenleme Çalışmaları

- Yatırım Hizmetleri ve Yatırım Kuruluşları Tebliğ'lerinin kaldıraçlı alım satım işlemleri ve tezgahüstü türev araç alım satım işlemlerinde yatırımcıları korumaya yönelik hükümleri içerecek şekilde revize edilmesi,
- SPKn'nda düzenlemesi yapılan Merkezi Karşı Taraf Sistemine ilişkin alt düzenlemelerin gözden geçirilerek güncellenmesi,
- Sermaye piyasası araçlarının kredili alım, açığa satış ve ödünç alma ve verme işlemlerine ilişkin Tebliğin güncellenmesi,
- Aracı kurumların sermayelerine ve sermaye yeterliliğine ilişkin Tebliğin SPKn kapsamında aracı kurumların gerçekleştirebilecekleri tezgahüstü türev işlemlere ilişkin bankacılık düzenlemeleri ve BASEL uygulamalarına paralel olarak revize edilmesi,
- Yatırım kuruluşlarında uygulanacak iç denetim esasları ve yatırım kuruluşlarının kamuyu aydınlatma esasları hakkında ikincil düzenleme çalışmaları,
- SPKn'nun 87 nci maddenin ikinci fıkrasına dayanılarak çıkarılacak Veri Depolama Kuruluşlarının Faaliyet, Çalışma ve Denetim Esaslarına İlişkin Yönetmelik (VDK Yönetmeliği) ile 87 nci maddenin birinci fıkrasına dayanılarak çıkarılacak Veri Depolama Kuruluşlarına Raporlama Yapılmasına İlişkin Esaslar Tebliği (Raporlama Tebliği),
- Yatırım Hizmetleri ve Faaliyetleri Rehberi'nin sektörden gelen görüş ve başvurulardan kaynaklanan talep ve ihtiyaçlar çerçevesinde uygulamaya yönelik olarak revize edilmesi,
- Borsa Yönergeleri ve VDK'lara ilişkin düzenleme,

çalışmaları devam etmektedir.

3.9.4. Kolektif Yatırım Kuruluşlarına İlişkin Devam Eden Düzenleme Çalışmaları

Emeklilik Yatırım Fonlarına İlişkin Rehber

Emeklilik Yatırım Fonlarının Kuruluş ve Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelik'in uygulama esaslarına açıklık kazandırmak ve uygulama birliği sağlamak amacıyla hazırlanan "Emeklilik Yatırım Fonlarına İlişkin Rehber Taslağı" 17.12.2014 tarihinde Kurulumuz internet sitesinde yayımlanarak kamuoyunun ve ilgililerin görüşüne sunulmuştur. Söz konusu Rehber'e ilişkin çalışmalar 2015 yılında devam etmiş olup, 2016 yılının ilk çeyreğinde tamamlanması planlanmaktadır.

4. SERMAYE PİYASASI KURULU 2015 YILI FAALİYETLERİ

2015 yılı içinde SPK Karar Organı 36 kez toplanarak faaliyet alanları ile ilgili çeşitli konularda 1727 adet karar almıştır.

4.1. İHRAÇ BAŞVURULARI

SPKn uyarınca, sermaye piyasası araçlarının halka arz edilebilmesi veya borsada işlem görebilmesi için izahnamenin, halka arz edilmeksizin ihraç edilmesi için ise, ihraç edilecek araçların niteliği ve satış şartları hakkında bilgileri içeren ihraç belgesinin hazırlanması ve hazırlanan izahnamenin veya ihraç belgesinin Kurulca onaylanması zorunludur. Sermaye piyasası aracı ihraç başvuruları ve 2015 yıl sonu itibariyle sonuçları hakkında bilgi aşağıda verilmektedir:

Tablo 4.1. İhraç Başvuruları ve Sonuçları

Başvurunun Türü	Yapılan Başvuru Sayısı	Sonuçlandırılan Başvuru Sayısı (*)
Pay	79	88
Halka Açık Ortaklıklar (**)	66	76
Gayrimenkul Yatırım Ortaklıkları (***)	9	8
Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıkları (***)	4	4
Menkul Kıymet Yatırım Ortaklıkları (***)	-	-
Yatırım Fonu Katılma Payları	80	80
Emeklilik Yatırım Fonu Payları	11	11
Borçlanma Araçları	182	180
Kira Sertifikası	8	9
Yatırım Kuruluşu Varant/Sertifika/Senetleri	2	3
VTMK-VDMK	2	1
Toplam	364	372

(*) Sonuçlanan başvuruların, yapılan başvuruların fazla olması bir önceki yıldan gelen başvurulardan kaynaklanmaktadır.

(**) Halka açılma başvurularını da içermektedir. Birleşme işlemleri ile ortaklıktan çıkarma hakkının kullanımı kapsamında yapılan pay ihraç başvurularını içermemektedir.

(***) Halka açılma ile bedelli ve iç kaynaklardan yapılan sermaye artırım başvurularını içermektedir.

Kaynak: SPK

4.2. İZİNLER VE ONAYLAR

4.2.1. Halka Açık Ortaklıklara İlişkin Onaylar

Gerek payları borsada işlem gören gerekse payları borsada işlem görmeyen halka açık ortaklıkların sermaye artırım prosedürünün kolaylaştırılması ve halka açık ortaklıkların çeşitli işlemlerinde hissedarlarının korunmasını teminen;

- KSS'ye geçiş ve kayıtlı sermaye tavanının yükseltilmesi,
- Birleşme ve bölünmeler,
- Esas sözleşme değişiklikleri,
- Çağrı yoluyla vekalet toplanması veya pay alım teklifinde bulunulması, pay alım teklifinden muafiyet talepleri,
- Ortaklıkların SPKn kapsamından çıkarılmaları,
- Payları borsada işlem görmeyen halka açık ortaklıkların paylarının borsada işlem görmesi için hazırlanacak izahnameler

Kurul onayına tabi bulunmaktadır. Diğer taraftan SPKn'nun 16 ncı maddesi uyarınca halka açık ortaklık hükümlerine tabi hale gelen ortaklıklarının, bu durumun teyidi ve halka açık ortaklık olarak Kurul gözetim ve denetimi kapsamına girmelerinin sağlanmasını teminen Kurula başvuruda bulunmaları gerekmektedir.

Bu kapsamda 2015 yılında Kurula yapılan başvurulara ilişkin sayısal bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 4.2. Halka Açık Ortaklıkların 2015 Yılı Başvuruları

Başvurunun Türü	Yapılan Başvuru Sayısı	Sonuçlandırılan Başvuru Sayısı(*)
KSS'ye Geçiş ve Tavan Yükseltme	57	38
Birleşme-Bölünme	24	24
Pay Alım Teklifinde Bulunma ve/veya Pay Alım Teklifinden Muafiyet	10	13
Halka Açılma Amaçlı Esas Sözleşme Değişiklikleri	18	24
Diğer Esas Sözleşme ve İç Tüzük Değişiklikleri	109	111
Ortaklıkların Kanun Kapsamına Alınması	1	2
Ortaklıkların Kanun Kapsamından Çıkarılması (**)	10	25
Ortaklıktan Çıkarma ve Satma Hakkı	3	7
Borsada İşlem Görme	4	8
Sermaye Azaltımı	5	5
Toplam	241	257

(*) Sonuçlanan başvuruların, yapılan başvuruların fazla olması bir önceki yıldan gelen başvurulardan kaynaklanmaktadır.

(**) Ortaklıktan çıkarma hakkını kullandıran 7 ortaklık 2015 yılı içerisinde Kurulca Kanun kapsamında çıkarılmış olup, ilgili başvurular "ortaklıktan çıkarma hakkının kullanımı" başlıklı başvurular arasında gösterilmiştir.

Kaynak: SPK

4.2.2. Kolektif Yatırım Kuruluşlarına İlişkin İzinler

Kolektif yatırım kuruluşlarının işleyişleri ile kamuyu aydınlatma esaslarının daha sağlıklı ve şeffaf bir şekilde yerine getirilmesi amacıyla kolektif yatırım kuruluşlarından;

- Yatırım fonları ile emeklilik, girişim sermayesi ve gayrimenkul yatırım fonlarının, kuruluş, içtüzük, izahname/ihraç belgesi, kurucu ve tür değişiklikleri, birleşme ile tasfiyeleri,
- Menkul kıymet, girişim sermayesi ve gayrimenkul yatırım ortaklıklarının kuruluş/dönüşüm, esas sözleşme değişikliği, kayıtlı sermaye sistemi tavan artırımı ile portföy işletmeciliği yetki belgesi alması,
- Portföy yönetim şirketlerinin ise kuruluş ve faaliyet izni, portföy yöneticiliği ve yatırım danışmanlığı yetki belgesi alması ile çeşitli kuruluşlarla acentelik tesis etmesi,

Kurul iznine tabi bulunmaktadır.

Buna göre söz konusu kuruluşlar tarafından 2015 yılında Kurula yapılan başvurulara ilişkin dağılım aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 4.3. Kolektif Yatırım Kuruluşları Başvuruları

Başvurunun Türü	YATIRIM ORTAKLIĞI		GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIĞI		GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI		PORTFÖY YÖNETİM ŞİRKETİ		YATIRIM FONU		EMEKLİLİK YATIRIM FONU		GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU VE GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	
	Yapılan Başvuru	Sonuçlanan Başvuru	Yapılan Başvuru	Sonuçlanan Başvuru	Yapılan Başvuru	Sonuçlanan Başvuru	Yapılan Başvuru	Sonuçlanan Başvuru	Yapılan Başvuru	Sonuçlanan Başvuru	Yapılan Başvuru	Sonuçlanan Başvuru	Yapılan Başvuru	Sonuçlanan Başvuru
Kuruluş/Dönüşüm/Fon Kayda Alma	2	2	2	2	-	-	8	8	80	80	11	11	1	3(**)
Çağrı/Muafiyet/Pay Devri	-	-	-	-	-	-	3	3	-	-	-	-	-	-
Birleşme	1	1	-	-	2	2	8	8	1	1	-	-	-	-
Tasfiye	2	2	-	-	-	-	6	6	41	41	1	1	-	-
Esas Sözleşme Değişikliği	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İçtüzük/İzahname Değişikliği	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İlk Halka Arz	-	-	2	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Halka Arz/Tutar Artırımı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sermaye Artırımı (bedelli ve içkaynaklardan)	-	-	2	2	8	8	22	22	-	-	-	-	-	-
Kayıtlı Sermaye Sisteminde (KSS) Tavan Artırımı	-	-	1	1	4	4	2	2	-	-	-	-	-	-
III-55.1 Sayılı PYŞ Tebliği'ne Uyum Başvuruları	-	-	-	-	-	-	30	30	-	-	-	-	-	-
Diğer(*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	5	5	7	7	15	14	79	79	122	122	12	12	1	3

(*) Ek süre, görüş vb. başvuruları içermektedir.
(**) Sonuçlanan başvuru sayısının yapılan başvuru sayısından fazla olması, ilgili yılda sonuçlandırılan başvurunun önceki yılda yapılmış olmasından kaynaklanmaktadır.
Kaynak: SPK

4.2.3. Yatırım Kuruluşlarına İlişkin İzinler

Sermaye piyasasının güvenilir, şeffaf, etkin, istikrarlı, adil ve rekabetçi bir ortamda işleyişinin ve gelişmesinin sağlanması, yatırımcıların hak ve menfaatlerinin korunmasını teminen sermaye piyasası faaliyetlerinde bulunacak yatırım kuruluşlarının faaliyette bulunabilmeleri için gerekli koşullar Kurulumuzca belirlenmektedir. Bu kapsamda, aracı kurum ve bankaların sermaye piyasası faaliyetlerinde bulunmaları, merkez dışı örgüt açmaları, ortaklık yapılarının değişmesi, esas sözleşmelerinde değişiklik yapılması Kurulumuz iznine tabi bulunmaktadır.

6362 sayılı SPKn sonrasında hazırlanan ve 11.07.2013 tarihli ve 28704 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan III.37.1 sayılı Yatırım Hizmetleri ve Faaliyetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Esaslar Hakkında Tebliği 01.07.2014 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiş olup, yatırım kuruluşlarına mevcut faaliyet izinlerini yeni Tebliğlere uygun olarak yenilemek üzere 01.07.2015 tarihine kadar Kurul’a başvurmaları için süre verilmiştir. Bu kapsamda, yetki belgelerinin yenilenmesi sürecinde 73 aracı kurum ve 41 bankanın mevcut yetki belgeleri iptal edilmiş ve yeni düzenlemeler kapsamında 5 adet “Dar Yetkili Aracı Kurum Yetki Belgesi”, 18 adet “Kısmi Yetkili Aracı Kurum Yetki Belgesi” ve 50 adet “Geniş Yetkili Aracı Kurum Yetki Belgesi” ve 41 adet “Banka Yetki Belgesi” verilmiştir. Söz konusu yatırım kuruluşları 01.01.2016 tarihi itibarıyla yeni yatırım hizmet ve faaliyetleri çerçevesinde yetkilendirilmiş olup; aşağıdaki tabloda yetki belgeleri dönüşüm kapsamında yenilenen yatırım kuruluşlarının faaliyet izni başvuruları sonucunda Kurul iznine tabi olarak gerçekleştirebildikleri faaliyetlere ilişkin yetki ve izin belgeleriyle ilgili bilgilere yer verilmektedir:

Tablo 4.4. SPK İznine Tabi Faaliyetler ve Bu Faaliyetleri Yürütebilecek Kuruluşlar

Faaliyet Konusu	Aracı Kurumlar	Yatırım, Kalkınma ve Katılım Bankaları	Ticari Bankalar
Emir İletimine Aracılık	11	4	19
İşlem Aracılığı	67	10	20
Portföy Aracılığı Faaliyeti	48	12	27
Bireysel Portföy Yöneticiliği	44	1	-
Yatırım Danışmanlığı	50	2	-
Halka Arza Aracılık Faaliyeti	49	4	-
Aracılık Yüklenimi	35	3	-
En İyi Gayret Aracılığı	49	4	-
Saklama Hizmeti	68	13	27
Genel Saklama	2	-	12
Sınırlı Saklama	68	13	27

Kaynak: SPK

2015 yılı içerisinde yatırım kuruluşları tarafından Kurulumuza iletilen izin başvurularına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 4.5. Yatırım Kuruluşlarının 2015 Yılında Kurulumuza Yaptıkları Başvurular

Yapılan Başvurunun Türü	Yapılan Başvuru Sayısı	Sonuçlanan Başvuru Sayısı
Faaliyet İzni Başvuruları	118(*)	112
Merkez Dışı Örgüt Başvuruları		
- Merkez Dışı Örgüt Açma/Adres Değişikliği	75	72
- Merkez Dışı Örgüt Kapanma	3	2
Ortaklık Yapısı Değişikliği	45	42
Aracı Kurumların Esas Sözleşme Tadili	32	30
Yetki Belgesi İptali	7	7
Faaliyet Durdurma	10	10
Yetki Belgesi Devri Yoluyla Yeni Aracı Kurum Kuruluşu	4	4
Sermaye Arttırımı / Azaltımı	28	27
TOPLAM	322	306

(*)Yeni düzenlemeler uyarınca aracı kurumların dönüşüm başvuruları kapsamında mevcut yetki belgeleri yenilendiği için söz konusu sayıya bu kapsamda iptal edilen yetki belgeleri dahil edilmemiştir.
Kaynak: SPK

Diğer taraftan, aracı kurumlara ilişkin olarak 2015 yılı içerisinde yapılan faaliyetlere bakıldığında; 7 adet yetki belgesi iptali, 114 adet yeni yetki belgesi verilmesi, 72 adet merkez dışı örgüt açma ve 2 adet merkez dışı örgüt kapatma izni başvurusu sonuçlandırılmış olup, sonuçlandırılan başvurular kapsamında 201 şube ve 30 irtibat bürosu açılmış, 22 şube ve 16 irtibat bürosu kapatılmıştır., 10 adedi 2015 yıl içinde olmak üzere 2015 yıl sonu itibarıyla 18 adet aracı kurumun geçici kapalılık durumu devam etmektedir.

4.2.4. Bağımsız Denetim Kuruluşlarına İlişkin İzinler

6102 sayılı TTK hükümleri kapsamında gerçekleştirilecek bağımsız denetim faaliyeti ve bu faaliyette bulunacaklara ilişkin olarak 02.11.2011 tarih ve 28103 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 660 sayılı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) yetkilendirilmiştir. Diğer taraftan, 6362 sayılı SPKn ile daha önce KGK tarafından yetkilendirilmiş bağımsız denetim kuruluşlarının, belirlenecek ilave şartlar kapsamında, sermaye piyasasında faaliyette bulunmaları için Kurulumuz tarafından tekrar yetkilendirilmeleri yapılacaktır. Bu kapsamda, sermaye piyasasında bağımsız denetim faaliyetinde bulunacak bağımsız denetim kuruluşları yetkilendirilmek üzere Kurulumuza başvuruda bulunmaktadır.

Bu çerçevede 2015 yılı içinde 9 adet bağımsız denetim kuruluşu yetkilendirilmiştir.

4.2.5. Derecelendirme Kuruluşlarına İlişkin İzinler

Sermaye piyasası mevzuatı uyarınca, sermaye piyasasında derecelendirme faaliyeti ile bu faaliyette bulunacaklara ilişkin ilke ve esaslar Kurul tarafından belirlenmektedir. Bu kapsamda, sermaye piyasasında derecelendirme faaliyetinde bulunacak derecelendirme kuruluşları yetkilendirilmek üzere Kurul’a başvuruda bulunmaktadır.

Bu kapsamda 2015 yılı içerisinde Kurulumuza herhangi bir başvuru yapılmamıştır.

4.2.6. Değerleme Kuruluşlarına İlişkin İzinler

Sermaye piyasası mevzuatı uyarınca, sermaye piyasasında gayrimenkul değerlendirme faaliyeti ile bu faaliyette bulunacaklara ilişkin ilke ve esaslar Kurul tarafından belirlenmektedir. Bu kapsamda, sermaye piyasasında değerlendirme faaliyetinde bulunacak değerlendirme kuruluşları yetkilendirilmek üzere Kurul’a başvuruda bulunmaktadır.

Değerleme kuruluşlarının yetkilendirilmesine ilişkin olarak 2015 yılı içerisinde 3 adet gayrimenkul değerlendirme kuruluşu yetkilendirilmiştir.

4.2.7. Varlık Kiralama Şirketlerinin/Varlık Finansmanı Fonunun Kuruluşuna İlişkin İzinler

Varlık kiralama şirketleri (VKŞ) münhasıran kira sertifikası ihraç etmek üzere kurulan anonim ortaklıklardır. Varlık kiralama şirketlerinin kurulabilmesi ve esas sözleşmesi için Kuruldan uygun görüş alınmış olması zorunludur.

2015 yılı içerisinde 1 adet varlık kiralama şirketinin kuruluşu amacıyla esas sözleşmesine uygun görüş verilmiştir.

Varlık finansman fonu, VDMK karşılığında toplanan paralarla, VDMK sahipleri hesabına inançlı mülkiyet esaslarına göre fon iç tüzüğü ile kurulan ve tüzel kişiliği olmayan mal varlığıdır. VDMK'lar, ilgili fonların portföyündeki varlıklar karşılık gösterilerek ihraç edilen sermaye piyasası araçlarıdır. VDMK ihracı için VFF'nin kurulması zorunludur. Varlık finansman fonunun kurulabilmesi için içtüzüğünün onaylanması amacıyla Kurul'a başvuruda bulunulması gerekmektedir.

2015 yılı içerisinde 2 adet varlık finansmanı fonunun kuruluşu için iç tüzüklerine onay verilmiştir.

4.3. GÖZETİM

Sermaye piyasasında gözetim faaliyetleri, yatırımcıların korunması, piyasaların adil, etkin ve şeffaf bir biçimde işleminin güvence altına alınması ve sistemik riskin azaltılması amaçlarıyla;

- Halka açık anonim ortaklıklar ile sermaye piyasası işlemlerinin ve kurumlarının izlenmesi suretiyle mevzuata aykırı fiillerin ve muhtemel risklerin tespit edilerek mevzuat çerçevesinde işleme tabi tutulması,
- Gözetim faaliyetleri sırasında yapılan tespitler ve uygulamada karşılaşılan sorunlar çerçevesinde mevzuatta gerekli düzenlemelerin yapılması

suretiyle gerçekleştirilmektedir.

Bu kapsamda, Kurulca yürütülen gözetim ve izleme faaliyetlerine ilişkin bilgiler izleyen bölümlerde yer almaktadır.

4.3.1. Halka Açık Ortaklıkların Gözetimi

Finansal Tabloların Revizyonu

Payları borsada işlem gören ortaklıkların finansal raporlarının gözetimi için oluşturulan risk bazlı, diğer ilgili kriterleri de dikkate alan ve Avrupa Birliği ile uyumlu gözetim sistemi prensipleri çerçevesinde 2015 yılında finansal tablolarının gözetim faaliyetleri yürütülmeye devam edilmiştir. Finansal tablo gözetiminin finansal tablolarda düzeltme ya da idari para cezası ile sonuçlanması durumunda, ilgili yaptırımlar Kurul Bülteni ile kamuya duyurulmaktadır.

Özel Durumların İzlenmesi

Kurul'un kamuyu aydınlatmaya ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde, sermaye piyasası araçlarının değerini etkileyebilecek önemli olay ve gelişmelerin kamuya açıklanmasını, asimetrik bilgi dağılımının önlenmesini ve tasarruf sahipleri, ortaklar ve diğer ilgililerin zamanında, tam ve doğru bilgilendirilerek sermaye piyasasının açıklık ve dürüstlük içinde işleyişinin sağlanmasını teminen payları BIST'te işlem gören ortaklıkların KAP'ta yayınlanan özel durum açıklamaları izlenmekte, ortaklıklar ile ilgili basında yer alan haberler takip edilerek gerekli durumlarda idari işlemler tesis edilmektedir. Öte yandan, payları borsada işlem görmeyen anonim ortaklıkların özel durum bildirimleri, doğrudan Kurulumuz internet sitesi aracılığıyla kamuya duyurulmaktadır.

Genel Kurul Toplantılarına Katılım

Gözetim faaliyetleri kapsamında, SPKn'nun 95 inci maddesi hükmü çerçevesinde 2015 yılı içinde halka açık ortaklık statüsünde olan ve dolayısıyla Kurulumuz gözetim ve denetimine tabi olan 7 ortaklığın olağan/olağanüstü genel kurul toplantılarına gözlemci sıfatıyla katılmış, muhtemel sorunların yerinde tespitine yönelik çalışmalar yapılarak, katılan her genel kurul toplantısı için bilgi formları düzenlenmiştir.

4.3.2. Kolektif Yatırım Kuruluşlarının Gözetimi

Kolektif yatırım kuruluşları ile portföy yönetim şirketlerinin periyodik tablo ve raporları izlenmekte, mevzuata aykırılık hallerinde gerekli önlemler alınmakta ve gerekli yaptırımlar uygulanmaktadır.

Tüm yatırım fonları, emeklilik yatırım fonları ve yatırım ortaklıklarının portföy yapılarının elektronik ortamda Kurulumuz tarafından izlenebilmesine olanak tanıyan bir sistem geliştirilmiş olup, 2001 yılında yatırım fon ve ortaklıklarının portföylerinin günlük olarak izlenebilmesi amacıyla T+2 (Takas) gününde Kurulumuza iletilmekte olan bilgilerin T gününde (aynı gün) iletilebilmesi için gerekli teknik değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklikler paralelinde Kurulumuza iletilen söz konusu veriler 2015 yılında da incelenmiş ve mevzuata aykırı bulunan hususlar hakkında gerekli işlemler yapılmıştır. 2015 yılının ikinci yarısından itibaren portföy saklama kuruluşları tarafından kolektif yatırım kuruluşlarının portföy varlık ve işlemlerinin mevzuat ve kamuyu aydınlatma belgelerine uygunluğuna ilişkin raporlar da Kurulumuza iletilmeye başlamıştır.

4.3.3. Yatırım Kuruluşlarının Gözetimi

Yatırım kuruluşlarının gözetimi; sermaye yeterliliği tablolarının izlenmesi, çeşitli izleme faaliyetleri ile denetim ve yerinde inceleme faaliyetlerinden oluşmaktadır.

Sermaye Yeterliliği Tablosu İzleme

Aracı Kurumların Sermayelerine ve Sermaye Yeterliliğine İlişkin Esaslar Tebliği uyarınca, aracı kurumlar, sermaye yeterliliğine ilişkin olarak hazırladıkları tablolar ile faaliyetleriyle ilgili verileri içeren tabloları haftalık olarak her ayın 7, 15, 23 ve 30 uncu günlerinde Kurulumuza göndermektedirler.

Bu çerçevede, aracı kurumların sağlıklı mali yapılarının korunmasını teminen, 2015 yılı boyunca söz konusu tablolar incelenmiş ve bütün aracı kurumların sermaye yeterliliği yükümlülüklerini yerine getirmeleri amacıyla gerekli uyarılar yapılmış ve tedbirler alınmıştır. Bu faaliyetler ile aracı kurumların aktif yapıları düzenlenerek, güçlü bir sermayeye sahip olmaları sağlanmıştır.

İzleme Faaliyetleri

Aracı kurum ortakları ile aracı kurumlarda görev alacak personelin ilgili Tebliğler uyarınca gerekli şartları sağlayıp sağlamadıkları izlenmektedir. Aracı kurumlarda görev alan personelde meydana gelen değişikliklerin TSPB'ne bildirildiği dikkate alınarak, bu konuda TSPB ile koordineli olarak çalışılmaktadır.

Aracı kurumların merkez ve merkez dışı örgütlerindeki organizasyon, mekan, belge-kayıt düzeninde meydana gelen değişiklikler Kurula yapılan bildirimler üzerinden izlenmektedir.

Aracı kurum ve bankaların, faaliyet yetki belgelerine ilişkin olarak mevcut mevzuat gereğince gerçekleştirmek zorunda oldukları tescil yükümlülüklerini yerine getirip getirmediği takip edilmektedir.

4.3.4. Bağımsız Denetim Kuruluşlarının Gözetimi

Sermaye piyasasında bağımsız denetim faaliyetine ilişkin olarak, bağımsız denetim kuruluşlarının kuruluş şartları, faaliyet esasları, bu kuruluşlarda çalışabilecek kişilerin nitelikleri ve müşteri işletmelerle yapılan sözleşmeler açısından izleme faaliyetinde bulunmaktadır. Bağımsız denetim sektörünün işleyişinde

etkinliği artırmak üzere Kurulun diğer birimlerinden gelen bildirimler de izleme faaliyetinde dikkate alınmakta, bunun sonucunda bağımsız denetim kuruluşları nezdinde kalite kontrol çalışmaları yürütülmektedir. Bağımsız denetim kuruluşları nezdinde gerçekleştirilen gözetim faaliyetinin etkinliğini arttırmak amacıyla başlatılan Uzaktan Veri Alım Projesi tamamlanmış olup, gözetim kapsamında elektronik ortamda çeşitli raporlar alınması mümkün hale gelmiştir.

Gözetim ve izleme faaliyetleri kapsamında, 2015 yılı içerisinde 14 adet bağımsız denetim kuruluşu nezdinde kalite kontrol denetimi gerçekleştirilmiştir.

4.3.5. Derecelendirme Kuruluşlarının Gözetimi

Sermaye piyasasında derecelendirme faaliyeti ve derecelendirme kuruluşlarına ilişkin olarak yürütülen yeni düzenleme çalışmaları çerçevesinde, derecelendirme kuruluşlarının kuruluş ve faaliyet esasları, organizasyon, mekan, teknik donanım, belge ve kayıt sistemindeki değişiklikler ve müşteri işletmelerle yapılan sözleşmeler itibarıyla izlenmekte ve gözetimine yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

Gözetim ve izleme faaliyetleri kapsamında, 2015 yılı içerisinde 1 adet derecelendirme kuruluşu nezdinde kalite kontrol denetimi gerçekleştirilmiştir.

4.3.6. Değerleme Kuruluşlarının Gözetimi

Sermaye piyasasında gayrimenkul değerlendirme faaliyetine ilişkin olarak, değerlendirme kuruluşlarının kuruluş şartları, faaliyet esasları, bu kuruluşlarda çalışabilecek kişilerin nitelikleri ve müşteri işletmelerle yapılan sözleşmeler açısından izleme faaliyetinde bulunmaktadır. Değerleme sektörünün işleyişinde etkinliği artırmak üzere Kurulun diğer birimlerinden gelen bildirimler de izleme faaliyetinde dikkate alınmakta, bunun sonucunda değerlendirme kuruluşları nezdinde kalite kontrol çalışmaları yürütülmektedir.

Gözetim ve izleme faaliyetleri kapsamında, 2015 yılı içerisinde 14 adet değerlendirme kuruluşu nezdinde kalite kontrol denetimi gerçekleştirilmiştir.

4.3.7. Piyasa Gözetimi

Gözetim faaliyetleri 04.04.2008 tarihinde alınan Kurul Kararı çerçevesinde yürütülmeye devam edilmiştir. Alınan Kurul Kararı çerçevesinde,

- Kurulumuz düzenleme alanındaki borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasalarda, işlemlerin açık, düzenli ve dürüst bir şekilde gerçekleşmesinin sağlanması ve kendi mevzuatlarında bu konularda yer alan hükümlere aykırılıklar ile mülga 2499 sayılı SPKn'nin 47/A-1, 47/A-2 ve 47/A-3 maddesi hükümlerine (ve bunların karşılığı olan 6362 sayılı SPKn'nin 106, 107/1 ve 107/2 maddesi hükümlerine) aykırılık oluşturacak şekilde gerçekleştirilen işlemlerin tespiti amacıyla fiyat ve miktar hareketleri ile işlem ve emirlerin izlenmesi kapsamındaki piyasa gözetim faaliyetlerinin söz konusu borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasalar nezdinde yapılmasının esas olduğuna;
- Bu çerçevede mülga 2499 sayılı SPKn'nin 47/A-1, 47/A-2 ve 47/A-3 maddesi hükümlerine (ve bunların karşılığı olan 6362 sayılı SPKn'nin 106, 107/1 ve 107/2 maddesi hükümlerine) konu suçlara ilişkin ön tespitlerin borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasalar tarafından yapılmasına; bu tespitlerle ilgili incelemeler sonucunda suç unsurları olduğuna dair sonuçlara ulaşılması halinde konunun Kurulumuza intikal ettirilmesine,
- Kurulumuzca borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasaların piyasa gözetim sistemlerinin yeterliliği ile piyasa gözetim faaliyetlerinin etkinliğinin denetiminin yapılmasına, borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasaların piyasa gözetim sistemleri ve piyasa gözetim faaliyetlerine ilişkin altı aylık olarak hazırlayacakları raporları ilgili dönemi izleyen bir ay içerisinde Kurulumuza iletmelerine,
- Kurulumuza iletilen piyasa gözetim faaliyetleri kapsamındaki ihbar, şikayet ve başvurular ile Kurulumuzun diğer daireleri tarafından yapılan bu kapsamdaki bildirimlerin ilgili borsalar ve

teşkilatlanmış diğer piyasalara aktarılmasına ve yapılan işlemlerin sonuçları hakkında Kurulumuza bilgi verilmesine,

karar verilmiştir.

Bilindiği üzere piyasa gözetimi faaliyetlerinin iyileştirilmesi, verimlilik ve etkinliğinin artırılması amacıyla 30.12.2009 tarihinde Piyasa Gözetim ve Denetim Dairesi kurulmuştur. Piyasa gözetim ve denetimi çerçevesinde, borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasalarda işlem gören sermaye piyasası araçlarında meydana gelen olağandışı fiyat ve miktar hareketleri ile piyasa bozucu faaliyetler SPKn ve yönetmelik, tebliğler ile diğer mevzuat uyarınca izlenmekte, incelenmekte ve denetlenmektedir.

4.4. DENETİM

Kurul denetiminin amacı; sermaye piyasasının güvenilir, şeffaf, etkin, istikrarlı, adil ve rekabetçi bir ortamda çalışmasını ve tarafların hak ve yararlarının korunmasını engelleyen ihmal, ihlal, suiistimal ve benzeri her tür yasal olmayan fiil ve eylemlerin önlenmesidir. Bu amaçla ihraççılar, halka açık ortaklıklar, yatırım kuruluşları, yatırım fonları, emeklilik yatırım fonları, yatırım ortaklıkları, portföy yönetim şirketleri, portföy saklama şirketleri, bağımsız denetim, değerlendirme ve derecelendirme kuruluşları, ipotek finansmanı kuruluşları, konut finansmanı ve varlık finansman fonları, varlık kiralama şirketleri, borsalar ve piyasa işleticileri, merkezi takas kuruluşları, merkezi saklama kuruluşları, veri depolama kuruluşları, kuruluş ve faaliyet esasları Kurulca belirlenen diğer sermaye piyasası kurumları, Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği, Türkiye Değerleme Uzmanları Birliğinin hesap, işlem ve faaliyetleri Kanun ve Kanun uyarınca çıkarılmış yönetmelik, tebliğ ve diğer mevzuat uyarınca denetlenmektedir. Kurulumuzda temel olarak sermaye piyasası suçlarına ilişkin denetim faaliyetleri Denetleme Dairesi ile Piyasa Gözetim ve Denetim Dairesi tarafından yürütülmekte olup, diğer Daireler de kendi alanlarına giren konularda incelemeler yapmaktadır.

Denetim faaliyeti, önemlilik ve öncelik ilkeleri ile risk değerlendirmeleri kapsamında oluşturulan program uyarınca yürütülmektedir. Denetim programı, önemlilik ve öncelik ilkeleri çerçevesinde risk değerlendirmesi uyarınca belirlenen denetimlerin yanı sıra Kanunla yıllık olarak yapılması zorunlu tutulan denetimler, yargı mercileri, Kurul Karar Organı veya Başkan, Kurulun diğer daireleri, diğer kamu kurumları tarafından talep edilen denetimler, ihbar ve şikâyetler dikkate alınarak oluşturulmaktadır.

2015 yılında Kurulumuzun temel ilkeleri doğrultusunda yapılan denetimlerde bir yandan yol gösterici, yapıcı ve iyileştirici bir yaklaşım izlenirken, diğer yandan cezai yaptırım gerektiren işlemler de derhal ilgili makamlara iletilmiştir.

Geçmiş yıllarda veya 2015 yılında başlatılan denetim faaliyetleri sonucunda, 2015 yılında Kurul denetim daireleri tarafından 211 denetim çalışması tamamlanmıştır. 2015 yılı denetim faaliyetlerinin en önemli kısmını 93 denetim çalışmasıyla halka açık şirketler ve 76 denetim çalışmasıyla piyasa dolandırıcılığı oluşturmuştur.

Bunlara ek olarak, Kurulumuzun aracılık faaliyetlerine ilişkin birimi tarafından 2015 yılı içerisinde 24 adet yatırım kuruluşunda 27 adet yerinde inceleme gerçekleştirilmiş ayrıca, Mali Suçları Araştırma Kurulu (MASAK) adına ise 2015 yılında 1 adet yatırım kuruluşu için inceleme talebi Kurulumuza ulaşmış olup, söz konusu incelemeler yıl içinde tamamlanmıştır.

2015 yılı içinde 10 yatırım kuruluşunun kendi başvurusu üzerine, 1 yatırım kuruluşunun ise Kurul incelemesi sonucu olmak üzere toplam 11 yatırım kuruluşunun faaliyetleri geçici olarak durdurulmuştur.

Tablo 4.6. Yıllar İtibariyle Yatırım Kuruluşları Nezdinde Yapılan Denetim Türleri

Denetim Türü	2015	2014	2013
Mali Denetim	-	2	7
Mevzuat Denetimi	7	42	8
Şikayet Denetimi	3	8	5
Yetki Belgesi Denetimi	16	8	12
MASAK Denetimi	1	3	8
Toplam	27	63	40

Kaynak: SPK

Denetim çalışmalarının konularına göre dağılımına ilişkin bilgiler aşağıda tabloda özetlenmiştir.

Tablo 4.7. Denetim Çalışmalarının Konularına Göre Dağılımı

	2015	2014
	DENETİM SAYISI	DENETİM SAYISI
Yatırım Kuruluşu (Aracı Kurum) Denetimi (tüm birimlerce yapılan)	31	68
İzinsiz Sermaye Piyasası Faaliyeti	13	24
Halka Açık Ortaklık Denetimi	93	50
Kurul Kaydına Alınmaksızın Halka Arz Denetimi	1	1
Bilgi Suistimali (İçerden Öğrenenlerin Ticareti)	8	16
Piyasa Dolandırıcılığı(*)	76	57
Kolektif Yatırım Kuruluşu	14	30
Bağlı Kuruluşlar	2	4
TOPLAM	238	250

(*)Piyasa dolandırıcılığı ya da diğer suçlarda fiilin gerçekleştirildiği dönem ile suç duyurusunun yapıldığı dönem farklı olabilmektedir.

Kaynak: SPK

Kurul denetimleri sonucunda Kurul Karar Organı tarafından uyarı, idari para cezası; mahkemeler tarafından ise adli para cezası ve hapis cezası biçiminde yaptırımlar uygulanabilmektedir. Kanunda tanımlanan veya atıfta bulunulan suçların tespiti halinde Kurul tarafından Cumhuriyet Başsavcılığı'na yazılı başvuruda bulunmaktadır.

Bununla birlikte, Kurul Karar Organı tarafından hukuki ve cezai işlemler saklı kalmak kaydıyla önleyici tedbirler de alınabilmektedir. Söz konusu tedbirlere örnek olarak kanuna aykırı ihraçlarda ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz isteme, hukuka aykırı işlemleri ile sermayeyi veya malvarlığını azaltıcı işlemlerde ilgililerden aykırılıkların giderilmesini isteme, sorumluluğu bulunanların imza yetkilerini kaldırma, görevden alma, yönetim kurulu üyelerinin yerine yenilerini atama, örtülü kazanç aktarımında denetleme sonuçlarının duyurulmasını isteme, belirlenen örtülü kazanç tutarının iadesi için dava açma, sermaye piyasası kurumlarının hukuka aykırı faaliyet veya işlemleri ile mali durumunun bozulması halinde sermaye piyasası kurumlarının faaliyetlerini geçici olarak durdurma, tamamen veya kısmen yetkilerini kaldırma, sorumluluğu tespit edilenlerin lisans belgelerini iptal etme, sorumluluğu tespit edilen yönetim kurulu üyelerini görevden alma ve yerine yenilerini atama, mali durumun bozulması halinde tedrici tasfiye kararı verme, doğrudan iflasını isteme, internet aracılığıyla yürütülen izinsiz sermaye piyasası faaliyetinde mahkemeden erişimin engellenmesine karar verilmesini talep etme, bilgi suiistimali veya

piyasa dolandırıcılığı suçlarında geçici veya sürekli işlem yasağı tesis etme, takas yöntemini değiştirme, kredili alım, açığa satış, ödünç alma ve verme işlemlerine ilişkin sınırlamalar getirme, teminat yükümlülüğü getirme veya yükümlülüğün değiştirilmesi, farklı pazar ya da piyasalarda işlem görme veya farklı işlem esaslarının belirlenmesi, piyasa verilerinin dağıtım kapsamının sınırlanması, işlem veya pozisyon limiti getirilmesi sayılabilir.

Bu kapsamda 2015 yılı içerisinde piyasa dolandırıcılığı suçu kapsamında yapılan incelemelerde, olağan dışı fiyat ve miktar hareketliliği gözlenen 17 farklı pay piyasasında internet yoluyla emir iletimine kapatma, brüt takas, önceden depo şartı uygulaması, kredili işlem yasağı veya açığa satış yasağı şeklinde tedbirler uygulanmıştır. Ayrıca, 52 gerçek ve 4 tüzel kişi hakkında geçici işlem yapma yasağı, önceden depo şartı uygulaması ve yatırım kuruluşlarının bu şahısların internet üzerinden verdikleri emirleri kabul etmemeleri gibi tedbirler uygulanmış, 1 bağımsız denetim kuruluşunun yetkisi iptal edilmiş, 1 derecelendirme kuruluşunun yetkisi 2 yıl süreyle durdurulmuş, 1 değerlendirme şirketi listeden çıkarılmış, 1 şahsın bağımsız denetim yapması yasaklanmış ve 1 şahsın derecelendirme lisansı 2 yıl süreyle askıya alınmıştır.

2015 yılı içinde yapılan Kurul denetim faaliyetleri sonucunda uygulanan yaptırımlara ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 4.8. Denetim Sonucunda Uygulanan Yaptırımlar

	2015	2014
Uyarı	255	123
Gerçek Kişi	32	29
Yatırım Kuruluşu	4	7
Halka Açık Ortaklık	218	68
Bağımsız Denetim Kuruluşu	-	3
Kolektif Yatırım Kuruluşu	1	11
Derecelendirme Kuruluşu	-	-
Değerleme Şirketi	-	5
Suç Duyurusu ve İşlem Yasağı (*)	100	247
Suç Duyurusu	66	145
Suç Duyurusu ve İşlem Yasağı Getirilmesi	34	102
İdari Para Cezası	223	146
Gerçek Kişi	107	45
Yatırım Kuruluşu	18	27
Halka Açık Ortaklık	72	50
Bağımsız Denetim Kuruluşu	7	6
Kolektif Yatırım Kuruluşu	16	16
Değerleme Şirketi	2	2
Diğer Tüzel Kişi	1	-
TOPLAM	578	516

(*) Bir kişiye birden çok eylemi nedeniyle birden fazla suç duyurusu yapılması ve işlem yasağı getirilmesi sözkonusudur.
Kaynak: SPK

Kurul'un tüm hizmet birimleri tarafından yapılan incelemelerde 255 gerçek ve tüzel kişinin SPKn ve ilgili mevzuat hükümlerine uyum konusunda uyarılmasına, 100 kez suç duyurusu yapılmasına, 34 kez gerçek kişiler hakkında suç duyurusu ile birlikte işlem yasağı getirilmesine karar verilmiştir.

2015 YILI FAALİYET RAPORU

Kurulun tüm hizmet birimleri tarafından 2015 yılında 223 gerçek ve tüzel kişi hakkında toplam 15.444.334 TL tutarında idari para cezası uygulanmıştır. İdari para cezası uygulama nedenleri ve tutarlarına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 4.9. İdari Para Cezası Uygulama Nedenleri ve Tutarları

İLGİLİLER VE CEZA UYGULAMA NEDENİ	2015		2014	
	SAYI	CEZA TUTARI (TL)	SAYI	CEZA TUTARI (TL)
Gerçek Kişiler	107	6.246.958	45	15.690.237
Seri: V, No: 68 Aracı Kurumlarda İç Denetim Tebliği	-	-	1	21.560
Seri: VIII, No: 54 Özel Durumlar Tebliği	-	-	4	164.732
II-14.1 Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği	21	536.074	-	-
II-15.1 sayılı Özel Durumlar Tebliği	20	1.577.172	1	280.091
II-23.1 Önemli Nitelikteki İşlemlere İlişkin Ortak Esaslar Ve Ayrılma Hakkı Tebliği	7	156.849	-	-
II-5.1 İzahname ve İhraç Belgesi Tebliği	1	22.407	-	-
II-26.1 Pay Alım Teklifi Tebliği	2	44.814	-	-
Seri:IV ,No:41 Sermaye Piyasası Kanunu'na Tabi Olan Anonim Ortaklıkların Uyacakları Esaslar Hakkında Tebliğ	1	20.000	-	-
VI-104.1 Piyasa Bozucu Eylemler Tebliği	31	3.325.611	14	910.466
Seri:IV, No:44 Çağrı Yoluyla Ortaklık Paylarının Toplanmasına İlişkin Esaslar Tebliği	-	-	5	12.275.899
Seri:XI, No:1 sayılı Sermaye Piyasasında Mali Tablo ve Raporlara İlişkin İlke ve Kurallar Hakkında Tebliğ	5	111.118	3	64.680
VII-128.1 Pay Tebliği	-	-	5	606.221
Seri:XI, No:29 Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği	-	-	3	55.476
Bireysel Emeklilik Sistemi Kanunu ve Emeklilik Fonları Yönetmeliğine Aykırılık	-	-	4	10.884
Kurul Kararını Yerine Getirmeme	19	452.913	5	1.300.228
Yatırım Kuruluşları / Kolektif Yatırım Kuruluşları	41	2.263.058	43	1.624.400
Seri: V, No: 6 Aracılık Faaliyetinde Belge ve Kayıt Düzeni Hakkında Tebliğ	3	87.087	-	-
Seri: V, No: 46 Aracılık Faaliyetleri Tebliği	4	177.770	8	159.763
III-37.1 sayılı Yatırım Hizmet ve Faaliyetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ	2	124.672	-	-
III-39.1 sayılı Yatırım Kuruluşlarının Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Tebliğ	3	221.560	-	-
Seri: VIII, No:54 Özel Durumlar Tebliği	1	21.560	2	291.060
Seri: V, No: 60 Portföylerin Performans Sunumuna İlişkin Tebliğ	-	-	1	20.389
Seri:V, No:34 sayılı Aracı Kurumların Sermayelerine ve Sermaye Yeterliliğine İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ	2	49.344	-	-
Seri: V, No: 65 Açığa Satış Tebliği	5	216.374	-	-
Seri: V, No: 68 Aracı Kurumlarda İç Denetim Tebliği	5	368.872	5	348.230
Seri: V, No: 125 Kaldıraçlı Alım Satım İşlemleri Tebliği	-	-	7	150.920
Seri: VIII, No: 45 Sermaye Piyasasında Uluslararası Değerleme Standartları Hakkında Tebliğ	2	40.052	1	123.278
Seri:VII, No:10 Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliği	-	-	2	43.967
Seri:V No:59 Portföy Yöneticiliği Faaliyetine ve Bu Faaliyette Bulunacak Kurumlara İlişkin Esaslar Tebliğ	2	291.060	2	41.949
II-5.1 İzahname ve İhraç Belgesi Tebliği	1	22.407	-	-
II-15.1 sayılı Özel Durumlar Tebliği	1	55.476	-	-
II-23.1 Önemli Nitelikteki İşlemlere İlişkin Ortak Esaslar Ve Ayrılma Hakkı Tebliği	1	22.407	-	-

2015 YILI FAALİYET RAPORU

III-48.1 sayılı Gayrimenkul Yatırım Ortaklıklarına İlişkin Esaslar Tebliği	3	429.404	1	269.500
III-48.2 Menkul Kıymet Yatırım Ortaklıklarına İlişkin Esaslar Tebliği	1	22.407	-	-
III-55.1 Portföy Yönetim Şirketleri ve Bu Şirketlerin Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Tebliği	3	69.486	-	-
Seri:IV, No:41 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'na Tabi Olan Anonim Ortaklıkların Uyacakları Esaslar Hakkında Tebliğ	-	-	1	20.000
Kurul Kararını Yerine Getirmeme	2	43.120	6	129.559
Bireysel Emeklilik Sistemi Kanunu ve Emeklilik Fonları Yönetmeliğine Aykırılık	-	-	7	25.785
Halka Açık Ortaklıklar	72	6.563.056	50	6.645.641
Seri: VIII, No:54 Özel Durumlar Tebliği	2	58.544	13	2.265.497
II-14.1 Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği	12	382.348	-	-
II-15.1 sayılı Özel Durumlar Tebliği	27	3.630.975	6	429.685
II-17.1 Kurumsal Yönetim Tebliği	6	1.039.524	-	-
II-22.1 Geri Alınan Paylar Tebliği	2	47.079	-	-
II-23.1 Önemli Nitelikteki İşlemlere İlişkin Ortak Esaslar Ve Ayrılma Hakkı Tebliği	2	44.814	-	-
II-26.1 Pay Alım Teklifi Tebliği	1	24.672	-	-
II-5.1 İzahname ve İhraç Belgesi Tebliği	3	582.589	-	-
Seri:XI, No:1 sayılı Sermaye Piyasasında Mali Tablo ve Raporlara İlişkin İlke ve Kurallar Hakkında Tebliğ	1	22.407	-	-
Seri: XI, No:29 Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği	2	44.814	4	73.968
Seri IV, No:41 Sermaye Piyasası Kanunu'na Tabi Olan Anonim Ortaklıkların Uyacakları Esaslar Hakkında Tebliğ	1	20.000	-	-
Seri:IV, No:56 Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğ	1	22.407	-	-
VI-104.1 sayılı Piyasa Bozucu Eylemler Tebliği	-	-	2	1.121.404
VII-128.1 sayılı Pay Tebliği	2	44.814	3	953.480
II.14.2 Finansal Raporlama Tebliği	-	-	16	470.547
Seri:I, No:40 Payların Kurul Kaydına Alınmasına ve Satışına İlişkin Esaslar Tebliği	4	416.690	-	-
Kurul Kararını Yerine Getirmeme	6	181.379	6	1.331.060
Bağımsız Denetim Kuruluşları	7	190.207	6	313.405
Seri:X, No:22 Bağımsız Denetim Tebliği	1	22.407	2	55.530
Seri:VIII, No:45 Sermaye Piyasasında Uluslararası Değerleme Standartları Hakkında Tebliğ	6	167.800	4	257.875
Değerleme Kuruluşları	2	162.563	2	43.210
Seri:VIII, No:45 Sermaye Piyasasında Uluslararası Değerleme Standartları Hakkında Tebliğ	1	55.476	-	-
Seri:VIII, No:35 Değerleme Kuruluşları Tebliği	1	107.087	2	43.210
Diğer Tüzel Kişi	1	18.492	-	-
Seri:VIII, No:54 Özel Durumlar Tebliği	1	18.492	-	-

TOPLAM

15.444.334

24.316.893

Kaynak: SPK

Diğer taraftan 01.07.2014 tarihinde yürürlüğe giren V-102.1 sayılı Bilgi Suistimali veya Piyasa Dolandırıcılığı Suçları Hakkında Bildirim Yükümlülüğü Tebliği kapsamında yatırım kuruluşları tarafından bildirim yükümlüsü olarak yeterli sayıda personel görevlendirmiştir. Bu kapsamda 2015 yılında Kurulumuza toplam 167 adet şüpheli işlem bildirimini gönderilmiştir.

4.5. DAVALAR, SUÇ DUYURULARI VE İDARİ TEDBİRLER

SPKn'nun 115 inci maddesinde Kanunda tanımlanan veya atıfta bulunulan suçlardan dolayı soruşturma yapılması, Kurul tarafından Cumhuriyet Başsavcılığı'na yazılı başvuruda bulunulmasına bağlı olduğu hususu düzenlenmiştir.

SPK, yaptığı inceleme ve denetimler sonucunda ulaştığı tespitleri, olayın bütünlüğü, menfaatler dengesi, Kanunun geneli ve kamu yararı açısından değerlendirerek, kovuşturmaya geçilmesinde kamu yararı varsa Savcılığa başvuruda bulunmaktadır. Cumhuriyet Savcıları, Kanuna aykırılık oluşturan fiilleri Kurulumuz dışı bir kanalla öğrenmeleri halinde dahi, durumu Kurula intikal ettirerek inceleme istemektedirler.

Mali piyasalarda işlenen suçlarda, genellikle birbiriyle bağlantılı birden fazla suç teşkil eden fiil söz konusu olmaktadır. SPKn de tanımlanan veya atıfta bulunulan suçlardan dolayı kovuşturma, yukarıda açıklandığı gibi yürütülmekte, bu fiillerle birlikte işlenen Türk Ceza Kanununa veya başka kanunlara muhalefet suçları ise tamamen genel hükümlere veya ilgili özel kanun hükümlerine göre kovuşturmaya tabi tutulmaktadır.

Diğer yandan Kurulumuzun idari işlemlerine karşı iptal davaları ve bu işlemler nedeniyle zarara uğranıldığı iddiasıyla tam yargı davaları açılmaktadır. Ayrıca münferiden ve az sayıda olmak üzere adli mahkemelerde Kurulumuz aleyhine tazminat davaları da açılmaktadır. Kurulumuzca yatırımcıların haklarının korunmasını teminen adli mahkemelerde tedbir istemiyle davalar açılmakta ve alınan tedbir kararları uygulanmaktadır.

SPKn'nun 101 inci maddesi uyarınca Kurul, SPKn'nun 106 ncı ve 107 inci maddesinde sayılan fiillerin işlenmesine doğrudan ya da dolaylı olarak iştirak ettikleri Kurulumuzca tespit edilen gerçek veya tüzel kişilerin, borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasalarda geçici veya sürekli olarak işlem yapmalarının önlenmesini teminen gerekli tedbirleri almaktadır.

Bunların yanısıra, piyasalarda güven ve istikrarı daha hızlı sağlamaya yönelik olarak; düzenlemelere, belirlenen standart ve formlara ve Kurulumuzca alınan genel ve özel nitelikteki kararlara aykırı hareket ettiği tespit edilen gerçek ve tüzel kişiler hakkında Kurulumuz tarafından idari para cezası verilmektedir.

Aşağıdaki tablolarda karşılaştırmalı olarak yer alan önceki yıl verileri, muhtelif sebeplerden dolayı önceki yıllara ilişkin faaliyet raporlarında yer alan verilerden farklılık gösterebilmektedir.

Bu farklılığın bir nedenini, önceki yıllarda açılan ve yargılaması sürmekte olan bir kısım davaların 2015 yılı içinde karara bağlanarak Kurulumuza tebliğ edilmiş olmasından ve bu son veriler esas alınarak 2015 yılı Faaliyet Raporunun hazırlanması oluşturmaktadır. Farklılığın diğer bir nedeni ise, önceki yıllar faaliyet raporlarında karara bağlanmış görülen bir kısım davaların, karşı tarafın temyiz istemi sonucunda üst derece mahkeme tarafından bozularak dosyanın tekrar ilk derece mahkemesine gönderilmesi ve yargılamanın devam ediyor olmasından kaynaklanmaktadır. Mahkemeler tarafından yapılan tebligatlardaki gecikmeler, örneğin Aralık ayında açılan bir davanın tebligatının izleyen yıl içinde geçmiş yıl faaliyet raporunun hazırlanmasından sonra Kurulumuza ulaşması gibi durumlar nedeniyle de önceki yıllar verilerinde yıllar itibarıyla farklılaşma ortaya çıkabilmektedir.

4.5.1. Kurul İşlemleri Aleyhine Açılan Davalar

İdari Davalar

Kurulumuzun çeşitli karar ve idari işlemlerinin yürütülmesinin durdurulması ve/veya iptali ya da bu kararlara ilişkin tazminat (tam yargı) talebi ile açılmış olan davalara ilişkin son 3 yıllık dönemi kapsayan bilgiler aşağıda tablo halinde verilmiştir:

2015 YILI FAALİYET RAPORU

Tablo 4.10. Kurul İşlemlerine Karşı Açılan İdari Davalar

Yılı	Dava Sayısı	İdari Para Cezası	İptal Davası	Tam Yargı Davası	Diğer	Karara Bağlanan	Yargılaması Devam Eden
2013	66	16	28	15	7	55	11
2014	121	37	60	8	16	64	57
2015	125	47	63	11	4	13	112

Kaynak: SPK

Tablo 4.11. Karara Bağlanan İdari Davalar

Dava Yılı	Karara Bağlanan	Kurul Aleyhine (Kesin)	Kurul Aleyhine (Kesinleşmeyen)	Kurul Lehine (Kesin)	Kurul Lehine (Kesinleşmeyen)	Görevsizlik
2013	55	1	4	9	41	-
2014	64	-	5	5	54	-
2015	13	-	1	-	11	1

Kaynak: SPK

Hukuk Davaları

Kurul'un idari nitelikte olmayan eylem ve işlemleri aleyhine hukuk ve ticaret mahkemelerinde açılmış olan davalara ilişkin son 3 yıllık dönemi kapsayan bilgiler aşağıda tablo halinde verilmiştir:

Tablo 4.12. Kurul Aleyhine Açılan Hukuk Davaları

Yılı	Dava Sayısı	Yargılaması Devam Eden	Karara Bağlanan
2013	10	1	9
2014	4	2	2
2015	2	1	1

Kaynak: SPK

Tablo 4.13. Kurul Aleyhine Açılan ve Karara Bağlanan Hukuk Davaları

Dava Yılı	Karara Bağlanan	Kurul Aleyhine (Kesin)	Kurul Aleyhine (Kesinleşmeyen)	Kurul Lehine (Kesin)	Kurul Lehine (Kesinleşmeyen)
2013	9	1	-	6	2
2014	2	1	-	1	-
2015	1	-	-	-	1

Kaynak: SPK

4.5.2. Kurul Tarafından Açılan Davalar

Ceza Davaları - Suç Duyuruları

Kurul'un ilgili birimleri tarafından yapılan inceleme ve denetimler sonucunda, mevzuata aykırı işlem ve eylemleri tespit edilmiş olan kişi ve kuruluşlar hakkında, Kurul Karar Organı kararları uyarınca, 2015 yılı içerisinde Cumhuriyet Savcılıklarına yapılan suç duyurusu sayısı 23'tür.

2015 YILI FAALİYET RAPORU

Suç duyuruları ve bu suç duyuruları üzerine, ilgililer hakkında açılmış ve Kurulumuzun “müdahil” sıfatıyla katıldığı ceza davalarına ilişkin son 3 yıllık dönemi kapsayan bilgiler aşağıda tablo halinde verilmiştir.

Tablo 4.14. Kurul Tarafından Yapılan Suç Duyuruları ve Açılan Kamu Davaları

Yıllar	Suç Duyurusu Sayısı	Konularına Göre Dağılımı				Yargılama Aşamasına Göre Dağılımı		
		Bilgi Suistimali	Piyasa Dolandırıcılığı	İzinsiz Sermaye Piyasası Faaliyeti	Diğer	Savcılık İncelemesinde	Yargılaması Devam Eden	Karara Bağlanan
2013	54	2	32	9	11	2	30	18
2014	68	5	25	4	35	14	34	20
2015	23	-	5	7	11	15	4	4

(*) İlk derece mahkemeleri tarafından verilen beraat kararları, Kurulumuzca temyiz edilmiştir.
Kaynak: SPK

Kurulumuzca yapılan suç duyuruları neticesinde açılan kamu davalarından karara bağlanana ilişkin son 3 yıllık dönemi kapsayan bilgiler aşağıda tablo halinde verilmiştir. Ancak verilen kararlar ilk derece mahkemelerinin verdiği kararlar olup kesinleşmemiştir.

Tablo 4.15. Kurulun Başvurusu Üzerine Açılan ve Karara Bağlanan Davalara İlişkin Bilgiler

Suç Duyurusu Yılı	Karara Bağlanan	Mahkumiyet	Ön Ödeme	Takipsizlik	Beraat(*)	Yetkisizlik	Birleşme	Görevsizlik
2013	18	3	1	1	1	-	12	-
2014	20	1	-	2	1	3	11	2
2015	4	-	-	4	-	-	-	-

(*) İlk derece mahkemeleri tarafından verilen beraat kararları, Kurulumuzca temyiz edilmiştir.
Kaynak: SPK

Hukuk Davaları

Kurul tarafından, diğer kişi ve kuruluşlar aleyhinde hukuk ve ticaret mahkemeleri ile icra tetkik mercilerinde açılmış olan alacak, tespit, vb. davalara ilişkin son 3 yıllık dönemi kapsayan bilgiler aşağıda tablo halinde verilmiştir.

Tablo 4.16. Kurul Tarafından Açılan Hukuk Davaları

Yıllar	Dava Sayısı	Yargılaması Devam Eden	Karara Bağlanan
2013	3	-	3
2014	7	2	4
2015	4	4	-

Kaynak: SPK

Tablo 4.17. Kurul Tarafından Açılan ve Karara Bağlanan Hukuk Davaları

Dava Yılı	Karara Bağlanan	Kurul Aleyhine (Kesin)	Kurul Aleyhine (Kesinleşmeyen)	Kurul Lehine (Kesin)	Kurul Lehine (Kesinleşmeyen)
2013	3	-	2	1	-
2014	4	-	3	1	-
2015	-	-	-	-	-

Kaynak: SPK

İflas Davaları

2015 yılı sonu itibarıyla, esasen hukuk davası niteliğinde olmakla beraber, takip prosedürü bakımından farklılıklar gösterdiğinden ayrı bir başlık altında izlenmesinde fayda görülen ve Kurul tarafından şirket ya da aracı kurumların iflası veya şirket ya da aracı kurum yöneticilerinin şahsi iflası talebi ile son 3 yıllık dönemde açılmış olan 4 dava bulunmakta olup, davalardan 1 adedi için kabul, 1 adedi için red ve 2 adedi için de yetkisizlik kararı verilmek suretiyle 4'ü de karara bağlanmıştır.

4.6. DİĞER KURUMLARLA ORTAK YÜRÜTÜLEN ÇALIŞMALAR

4.6.1. Finansal İstikrar Komitesi

Finansal İstikrar Komitesi 08.06.2011 tarih ve 27958 Sayılı mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan 637 sayılı KHK ile 4059 sayılı "Hazine Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun"a ek 4 üncü maddesi ile düzenlenmiştir. Başlıca görevleri sistemik riskin izlenmesi ve önlenmesi ile sistemik risk yönetimine ilişkin koordinasyonu sağlamak olan Finansal İstikrar Komitesi'nin 20. toplantısına 20.12.2014 tarihinde Kurulumuz tarafından katılım sağlanmış olup, toplantıda belirlenen görevler doğrultusunda komite çalışmalarına katkı sağlanmaktadır.

4.6.2. Onuncu Kalkınma Planı ve Öncelikli Dönüşüm Programları

2014-2018 dönemini kapsayan Onuncu Kalkınma Planı, 6 Temmuz 2013 tarihli ve 28699 sayılı Mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş ve ülkemizin 2023 hedefleri doğrultusunda hazırlanmıştır. 2023 hedeflerine ve Onuncu Kalkınma Planının amaçlarına ulaşılabilmesi açısından 25 adet "Öncelikli Dönüşüm Programları" tasarlanmıştır.

Onuncu Kalkınma Planında yer alan öncelikli dönüşüm programlarından İstanbul Uluslararası Finans Merkezi Programı'nın 2. alt bileşeni olan "Finansal Ürün ve Hizmet Çeşitliliğinin Artırılması" alt bileşeni ile Onuncu Kalkınma Planında yer alan öncelikli dönüşüm programlarından Yurtiçi Tasarrufların Arttırılması ve İsrafın Önlenmesi Programı'nın birinci alt bileşeni olan "Mali Piyasa Araçlarıyla Tasarrufların Özendirilmesi" alt bileşeni başkanlığının yürütülmesi görevi Kurulumuza verilmiştir.

4.6.2.1. İstanbul Finans Merkezi Çalışmaları

İstanbul Uluslararası Finans Merkezi (İFM) Projesi, 2007-2013 yıllarını kapsayan Dokuzuncu Kalkınma Planında yer almış olup; söz konusu proje, 2010-2012 dönemini kapsayan Orta Vadeli Program uyarınca, 29.09.2009 tarihli ve 2009/31 sayılı Yüksek Planlama Kurulu Kararıyla onaylanmış ve 02.11.2009 tarihli ve 27364 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu doğrultuda hazırlanmış olan; İFM Stratejisi ve Eylem Planı kapsamında Piyasalar ve Enstrümanlar Komitesi başkanlığı Kurulumuz tarafından yürütülmüş ve toplamda 22 eylem ve buna bağlı 43 alt eyleme ilişkin olarak; 11 eylem ve 23 alt eylem tamamlanmıştır.

Bu doğrultuda, 6 Temmuz 2013 tarihli ve 28699 sayılı Mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Onuncu Kalkınma Planında belirlenen 25 adet "Öncelikli Dönüşüm Programı" (ÖDÖP) arasında yer alan 2014-2018 yıllarını kapsayan İstanbul Uluslararası Finans Merkezi Öncelikli Dönüşüm Programı'nın

Kurulumuz başkanlığında yürütülecek olan “Finansal Ürün ve Hizmet Çeşitliliğinin Artırılması” başlıklı alt bileşeni kapsamında yapılması gereken işlemler aşağıda yer almaktadır:

- Finansal farkındalığın artırılması ve finansal eğitimin yaygınlaştırılması
- Finansal aracılık sektörünün etkin işleyen bir yapıya kavuşturulması
- Yeni piyasa ve finansal ürünlerin geliştirilmesi
- Kurumsal yatırımcı tabanının genişletilmesi
- İnternet bankacılığı, mobil ve şubesiz bankacılık gibi alternatif dağıtım kanallarının yaygınlaştırılması
- Faizsiz finansman araçlarının geliştirilmesi
- Ödeme sistemlerinin güçlendirilmesi

“Finansal Ürün ve Hizmet Çeşitliliğinin Artırılması” alt bileşeni kapsamında 3 politika ve 25 eylem taslağı belirlenmiştir.

- Politika 1: Finansal Ürün Çeşitliliğinin Artırılması
- Politika 2: Piyasaların ve Finansal Altyapının Geliştirilmesi
- Politika 3: Finansal Araçlarda Vergi Düzenlemelerinin İyileştirilmesi

Bu bileşen ile, İstanbul’un Küresel Finans Merkezleri Endeksinde ilk 25 içerisinde yer alması ve Türkiye’nin Finansal Gelişmişlik Endeksinde ilk 30 içinde yer alması hedeflenmektedir.

Bu çerçevede, yoğunluklu olarak finansal aracılık sektörünün etkin işleyen bir yapıya kavuşturulması, yeni piyasa ve finansal ürünlerin geliştirilmesi, kurumsal yatırımcı tabanının genişletilmesi, internet bankacılığı, mobil ve şubesiz bankacılık gibi alternatif dağıtım kanallarının yaygınlaştırılması, faizsiz finansman araçlarının geliştirilmesi, vergisel sorunların giderilmesi, uyumsuzlukların etkin yollarla çözümü ve ödeme sistemlerinin güçlendirilmesi hususlarında eylem taslakları hazırlanmış olup; söz konusu bileşen kapsamında finansal ürün çeşitliliğinin artırılması, piyasaların ve finansal altyapının geliştirilmesi ve finansal araçlarda vergi düzenlemelerinin iyileştirilmesi başlıklı politikalar belirlenmiştir. Tüm bu politikalarda yer alan unsurların hayata geçmesi ile birlikte yenilikçi finans konusunda hukuki ve teknik altyapı dünya ile rekabet edebilir düzeye getirilmiş olacak, yenilikçi finansal ürünler 2023 hedefleri doğrultusunda ilerlememizde önemli katkı sağlayacaktır.

Kurulumuz başkanlığında yürütülecek olan “Finansal Ürün ve Hizmet Çeşitliliğinin Artırılması” başlıklı bileşen kapsamında yürütülen çalışmalar neticesinde;

- “Borsa İstanbul bünyesinde işlem gören hisse senetleri ve özel sektör borçlanma araçlarına yönelik piyasa yapıcılığı sistemi hayata geçirilecektir” konulu,
- “Türkiye Elektronik Fon Dağıtım Platformu (TEFAS) yeniden yapılandırılacaktır” konulu,
- “Borsa İstanbul nezdinde işlem gören kira sertifikaları çeşitlendirilecektir” konulu ve
- “Değişken Sermayeli Yatırım Ortaklıklarına ilişkin ikincil mevzuat düzenlemeleri yapılacaktır” konulu

eylemler 2015 yılı içinde tamamlanmış olup; diğer eylemlere ilişkin olarak da ilgili kuruluşlarla işbirliği içerisinde çalışmalarımız devam etmektedir.

4.6.2.2. Yurtiçi Tasarrufların Artırılması ve İsrafın Önlenmesi Programı

Onuncu Kalkınma Planı Öncelikli Dönüşüm Programları çerçevesinde Kalkınma Bakanlığı’nın koordinatörlüğünde yürütülen çalışmalarda Kurulumuz “Yurtiçi Tasarrufların Artırılması ve İsrafın Önlenmesi Programı”nda “Mali Piyasa Araçlarıyla Tasarrufların Özendirilmesi Bileşeni” sorumlusu olarak Kalkınma Bakanlığı ve diğer işbirliği yapılacak kurum ve kuruluşlarla eylem planının hazırlanması

çalışmalarını sürdürmektedir. Bu program çerçevesinde, yüksek ve istikrarlı bir büyüme dinamiği sağlamak üzere, en güvenilir ve kalıcı finansman kaynağı olan yurtiçi tasarrufların artırılması, artan yurtiçi tasarrufların üretken yatırımlara yönlendirilmesi ve israfın azaltılması ve yurtiçi tasarruf oranının %19'a yükseltilmesi amaçlanmaktadır.

Mali Piyasa Araçlarıyla Tasarrufların Özendirilmesi Bileşeni kapsamında 7 politika ve 27 eylem taslağı belirlenmiştir.

- Politika 1: Finansal farkındalığın artırılması ve finansal eğitimin yaygınlaştırılması
- Politika 2: Yastık altı tasarrufların sisteme çekilmesi
- Politika 3: Küçük tasarrufların teşvik edilmesi ve korunması
- Politika 4: Finansal ürün çeşitliliğinin artırılması
- Politika 5: Tasarrufların uzun vadeli araçlara kaydırılması
- Politika 6: Özel sektörün finansmanında sermaye piyasalarının kullanılmasının teşvik edilmesi
- Politika 7: Altın Bankacılığının Geliştirilmesi

4.6.3. Sistemik Risk Değerlendirme Grubu

5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 6362 sayılı SPKn'nun 145 inci maddesi ile mülga 72 inci maddesi çerçevesinde oluşturulan Sistemik Risk Koordinasyon Komitesi (SRKK), Hazine Müsteşarlığı, BDDK, TMSF ve TCMB tarafından 14.04.2009 tarihinde imzalanan "Finansal Sisteme İlişkin Sistemik Risk İşbirliği Protokolü" ile kurulmuştur.

Diğer taraftan Finansal İstikrar Komitesi Sistemik Risk Değerlendirme Grubu Protokolü 30.10.2012 tarihinde yürürlüğe girmiş olup, SRKK söz konusu Protokol ile Sistemik Risk Değerlendirme Grubu (SRDG) olarak çalışmalarına devam etmiştir. Sistemik Risk Koordinasyon Komitesi'nin amacına paralel şekilde SRDG, sistemik riske neden olabilecek ve finansal sistemin istikrarına yönelik tehlike oluşturabilecek muhtemel gelişmelerin önceden tespit edilebilmesi ve söz konusu hususlara ilişkin önlem alınabilmesi amacıyla oluşturulmuş olup, BDDK sorumluluğunda Kurulumuz, Hazine Müsteşarlığı, TCMB ve TMSF arasında koordinasyon ve işbirliği çerçevesinde çalışmalarına devam etmektedir.

4.6.4. Finansal Sektör Komisyonu

Finansal Sektör Komisyonu, finansal piyasalardaki güven ve istikrar ile gelişmeyi temin etmek üzere, bilgi iletişimini, kurumlararası işbirliği ve koordinasyonunu sağlamak, ortak politika önerilerinde bulunmak ve finans sektörünün geleceğini ilgilendiren konulara ilişkin görüş bildirmekle görevlendirilmiştir. İlk toplantısını Kurulumuz ile birlikte BDDK, Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, TCMB, TMSF, Rekabet Kurulu, Devlet Plânlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Borsa İstanbul A.Ş., Türkiye Bankalar Birliği ve Türkiye Katılım Bankaları Birliği temsilcilerinin katılımıyla 2006 yılının Mayıs ayında yapan ve yılda en az iki kere toplanan Komisyonun 2015 yılında Mayıs ve Kasım aylarında yaptığı toplantılara Kurulumuz tarafından katılım sağlanmıştır.

4.7. AVRUPA BİRLİĞİ (AB) UYUM ÇALIŞMALARI

Avrupa Birliği'nin Türkiye ile müzakerelere başlamasının kabul edildiği 03.10.2005 tarihinden sonra gerçekleştirilen ve müzakere süreci öncesi hazırlık niteliği taşıyan tarama toplantıları ile ilgili AB mevzuatı ve Türk mevzuatında yapılması gerekenler konusunda temel çerçeve çizilmiştir. Bu kapsamda, Kurulumuzun mevzuat uyumu konusunda sorumlu olduğu ana konular, Sermayenin Serbest Dolaşımı, Mali Hizmetler, Şirketler Hukuku ve Ekonomik ve Parasal Politika müzakere başlıkları altında yer alan konulardan oluşmaktadır.

Söz konusu konu başlıklarında yer alan hususlarla ilgili çalışmalar 2015 yılında da aktif biçimde sürdürülmüştür. Finansal piyasalarda görülen hızlı değişim ve AB'nin sermaye piyasasına ilişkin

düzenlemelerinin de kendi içinde sürekli yenilenmesi, bu gelişmelerin düzenli takibi ve yapılacak işlerin uygun zaman ve yöntemle sonuçlandırılmasını gerekli kılmaktadır. Bu kapsamda, Kurulumuz Strateji Geliştirme Dairesi tarafından Avrupa Birliği ile ilişkilerin yürütülmesi ve AB Direktifleri ile ülkemiz düzenlemelerinin uyumlaştırılması çalışmalarına yönelik olarak AB Kurumları ve üye ülkeler ile işbirliği ve AB fonlarından destek alınması yoluyla kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi yönünde çalışmalar yürütülmektedir.

4.7.1. Mevzuat Uyum Çalışmaları ve Diğer Kurumlarla Koordinasyon

Sermaye Piyasası Kurulu AB mevzuat uyum çalışmalarını ilgili diğer kurumlarla koordineli biçimde yürütmektedir. Bu çerçevede Kurulumuzca Avrupa Birliği Bakanlığı başta olmak üzere diğer kurumlarla eşgüdüm içinde yapılan çalışmalar 2015 yılı içerisinde de sürdürülmüş, Şirketler Hukuku ve Ekonomik ve Parasal Politika konuları ile ilgili olarak Alt Komite toplantılarına katılım sağlanmıştır.

2015 Yılı İlerleme Raporu "Türkiye Katkısı"nın hazırlanması çalışmalarına iştirak edilmiş, İlerleme Raporunda Kurulumuz faaliyet alanına giren konular değerlendirilmiş, 2015 Yılı Katılım Öncesi Ulusal Ekonomik Reform Programı'na katkıda bulunulmuştur. Ayrıca, Şirketler Hukuku faslındaki AB müzakerelerinin hızlandırılması amacıyla AB Bakanlığı tarafından yürütülmekte olan Pozitif Gündem kapsamındaki çalışmalara Kurul görev alanı kapsamında destek verilmiştir. Buna ek olarak ESMA'nın Avrupa'da menkul kıymetler ve piyasalara ilişkin düzenlemelerin uygulanması konusundaki belirleyici rolü dikkate alınarak ESMA ile işbirliği çalışmalarına devam edilmiştir. Bu kapsamda, ESMA ile Kurulumuz tarafından Türk sermaye piyasası mevzuatınca uygulanan hisse senedi izahname rejiminin, Avrupa Birliği mevzuatına eşdeğer sayılabilmesine yönelik olarak 2011 yılında başlatılan çalışma 2015 yılında da sürdürülmüştür.

4.7.2. AB Fonlarından Yararlanmaya Yönelik Faaliyetler

AB mevzuatına ve uygulamalarına uyum çalışmalarında AB fonlarından ve diğer AB üyesi ülke fonlarından yararlanma amacıyla çalışmalar yürütülmektedir. Bu çerçevede AB Katılım Öncesi Mali Yardımlarından yararlanmak üzere hazırlanan ve AB Komisyonu tarafından onaylanan "Sermaye Piyasası Kurulu'nun Kapasitesinin Artırılması" konulu proje çalışmalarına 2015 yılı Eylül ayında başlanmıştır. Toplam 1,5 yıl sürede tamamlanacak olan Proje bileşenleri, temel olarak "Muhasebe ve Denetim Alanında Eğitim" ve "SPK'nın İdari Kapasitesinin Artırılması ve Uygulamaların Tesis Edilmesi"ne yönelik faaliyetleri içermektedir. Proje kapsamında, muhasebe ve denetim alanında eğitimin yanı sıra yeni Sermaye Piyasası Kanunu ve sonrasında Kurulumuzca çıkarılan ikincil düzenlemelerin sürekli değişmekte olan AB mevzuatına uyum düzeyinin tekrar gözden geçirilmesi ve gerektiğinde bu konuda değişiklik taslaklarının hazırlanması ve SPK personelinin ilgili AB mevzuatı konusunda eğitim almaları öngörülmektedir. Proje kapsamındaki "Muhasebe ve denetim alanında eğitim" başlıklı birinci bileşen; eğitim programları için öncelikli alanların tespit edilmesi, eğitim materyallerinin hazırlanması ve Kurulumuz uzmanlarına Avrupa Birliği'nin ilgili mevzuatı hakkında seminer ve çalışma ziyaretleri aracılığıyla kısa süreli eğitimler verilmesi hususlarındaki aktiviteleri kapsamaktadır. Projenin "SPK'nın idari kapasitesinin geliştirilmesi ve bu amaçla uygulama önlemlerin alınması" başlıklı ikinci bileşeni ise belirli konularda; AB mevzuatının Türk mevzuatı ile karşılaştırılması sonucunda gerekli hallerde uyuma yönelik mevzuat taslaklarının hazırlanması ve finansal hizmetler alanında eğitim başlıklı iki temel aktiviteyi kapsamaktadır.

4.8. ULUSLARARASI İLİŞKİLER

Kurulumuzca sermaye piyasamızın gelişmesinde uluslararası işbirliğine ve belirlenen uluslararası ilke ve standartlara uyuma büyük önem verilmektedir. Kurulumuz uluslararası kuruluşların gerçekleştirdiği çalışmaları yakından takip etmekte ve bu çalışmalara katkı sağlamaktadır. Bu anlamda 2014 yılında Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonları Örgütü (IOSCO), Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD), İslam İşbirliği Teşkilatı Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi (İSEDAK) Sermaye Piyasası

Düzenleyicileri Forumu, İslami Finansal Hizmetler Kurulu (IFSB), Dünya Bankası (WB) ile Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) gibi uluslararası kuruluşlarla işbirliğinin yanı sıra bölgesel ve ikili ilişkilerin geliştirilmesi yönünde önemli faaliyetler yürütülmeye devam edilmiştir. Bunlar arasında çeşitli düzeylerde aktif görevler üstlenilmesi, ortak projeler yürütülmesi, birlikte dönemsel gelişmelerin takip edilmesi, iyi uygulamaların paylaşılması, bilgi alış-verişi gibi çeşitli işbirliği mekanizmaları artarak sürdürülmektedir. Tüm bu çalışmalar değişen koşullar karşısında gerek ülkemizde gerekse gelişmekte olan ülkelerde finansal piyasalar ile ilgili düzenleyici ve denetleyici çerçevenin yenilenmesi sürecinde önemli görülmektedir.

4.8.1. Uluslararası Menkul Kıymet Komisyonları Örgütü (IOSCO)

IOSCO sermaye piyasalarındaki düzenleyici/denetleyici otoritelerin, ilgili alanlarda koordinasyon ve iş birliği sağlamak, sermaye piyasalarının yasal ve kurumsal yapısına ilişkin olarak ortak uluslararası standartlar oluşturmak ve üyeler arasında bilgi alışverişini olanaklı kılmak amacıyla oluşturdukları bir kuruluştur. IOSCO, finansal piyasalarla ilgili diğer uluslararası kuruluşlarla da işbirliği içinde faaliyet göstermekte ve alanındaki en etkin uluslararası kuruluş niteliğini taşımaktadır.

Kurulumuz 1988 yılında üyesi olduğu IOSCO'da 2015 yılı itibarıyla aşağıdaki komite ve çalışma grubu çalışmalarına aktif olarak iştirak ederek IOSCO amaç ve hedeflerinin gerçekleştirilmesi yönünde politika oluşturulmasına katkıda bulunmuştur.

- Başkanlar Komitesi (Presidents' Committee)
- IOSCO Yönetim Kurulu (IOSCO Board)
- Büyüyen ve Gelişmekte Olan Piyasalar Komitesi (Growth & Emerging Markets Committee-GEM)
- GEM Yönlendirme Komitesi (Steering Committee)
- Avrupa Bölge Komitesi (ERC- European Regional Committee)
- Politika Oluşturucu Komiteler (Policy Committees)
- Değerlendirme Komitesi/Uygulama Komitesi (Assesment Committee/Implementation Task Force)
- IOSCO Çok Taraflı Mutabakatı İzleme Grubu (Screening Group)
- IOSCO Çok Taraflı Mutabakatı Gözetim Grubu (Monitoring Group)
- Gelişen Riskler Komitesi (Committee on Emerging Risks)

Kurulumuzun 2015 yılı içerisinde IOSCO faaliyetlerine ilişkin olarak yürüttüğü çalışmalar aşağıda özetlenmektedir.

IOSCO Yönetim Kurulu

IOSCO Yönetim Kurulu,. IOSCO'nun yeniden yapılandırılması çerçevesinde 2012 IOSCO Yıllık Toplantısı sonrasında faaliyete geçen IOSCO Yönetim Kurulu örgütün amaçlarının gerçekleştirilmesi için gerekli kararları alarak Başkanlar Komitesinin gündemine getiren, icra organı niteliğindeki oluşumdur. Kurulumuz, 2014 yılında Brezilya'da yapılan IOSCO 39. Yıllık Konferansı sırasında, Büyüyen ve Gelişmekte Olan Piyasalar Komitesi (GEM) temsilcisi olarak IOSCO Yönetim Kuruluna 2014-2016 dönemi için seçilmiş bulunmaktadır. IOSCO Yönetim Kurulu üyeliği ile Kurulumuz, sermaye piyasaları alanındaki uluslararası karar alma mekanizmalarına ve tartışmalara doğrudan katılım ve katkı sağlama imkânını elde etmiştir. IOSCO Yönetim Kurulu'nun 2015 yılında, Şubat ayında Seul'de, Haziran ayında Londra'da ve Ekim ayında Toronto'da düzenlenen toplantılarına Kurulumuzca katılım sağlanmıştır.

Büyüyen ve Gelişmekte Olan Piyasalar (GEM) Komitesi

2013 yılına kadar Gelişen Piyasalar Komitesi olarak adlandırılan Komite, gelişen piyasaların etkinliğini artırıcı ilkelerin oluşturulması ve bilgi akışının sağlanmasını amaçlamaktadır. Mevcut durumda 97 üyesi bulunmaktadır. Kurulumuz geniş kapsamlı olan Komitenin daha etkin çalışabilmesi ve yönetilebilmesi için daha küçük bir yönetim takımı olarak GEM Komite üyeleri arasında yapılan seçimlerle kurulan Yönlendirme Komitesi (Steering Committee) üyeliğini de yürütmektedir.

Kurulumuz 2002-2006 ve 2010-2013 dönemlerinde başkanlığını da yaptığı Komite çalışmalarına aktif olarak katılım sağlamakta olup, 2014-2016 dönemi için GEM Yönlendirme Komitesi (Steering Committee) üyeliğini de sürdürmektedir. GEM Komitesinde 2015 yılında gelişmekte olan menkul kıymet piyasalarında yükselen riskler, piyasaların gelişmesinin önündeki engeller, gelişmekte olan piyasaların eğitim ihtiyaçlarını da içeren kapasite artırımına (capacity building) yönelik çalışmalar ele alınmış; KOBİ'lerin sermaye piyasaları yoluyla finansmanı çalışmasına katkı sağlanmış; kurumsal yönetim, dijitalleşme gibi konularla ilgili yeni çalışmalara katılım sağlanmış; güncel konularla ilgili çeşitli panel ve çalıştaylar düzenlenmiştir.

Politika Oluşturucu Komiteler

2012 IOSCO yıllık konferansını takiben IOSCO'daki çalışma grupları tek bir çatı altında IOSCO Politika ve Standart Belirleyici Komiteler adı altında örgütlenmiş olup, hâlihazırda 8 adet IOSCO Politika Oluşturucu Komite bulunmaktadır. Bunlardan; Muhasebe, Denetim ve Kamuyu Aydınlatma Komitesi (Committee on Issuer Accounting, Audit and Disclosure), İkincil Piyasalar Komitesi (Committee on Secondary Markets), Piyasa Araçları Komitesi (Committee on Market Intermediaries), Denetim ve Bilgi Paylaşımı Komitesi (Committee on Enforcement and Exchange of Information), Yatırım Yönetimi Komitesi (Committee on Investment Management), Kredi Derecelendirme Kuruluşları Komitesi (Committee on Credit Rating Agencies) ve Bireysel Yatırımcılar Komitesi (Committee on Retail Investors) bünyesinde Kurulumuz temsilcileri komite üyesi olarak görev yapmaktadır. Bu kapsamda, 2015 yılı içerisinde söz konusu yedi komitenin çalışma ve toplantılarına aktif katılım sağlanmıştır.

Diğer IOSCO Çalışmaları

IOSCO Genel Kurulu niteliğindeki Başkanlar Komitesi, IOSCO yıllık konferansı sırasında toplanmakta olup, 2015 yılı Haziran ayında Londra'da gerçekleştirilen toplantıya Kurulumuzca da katılım sağlanmıştır. Halen IOSCO bünyesinde faaliyet göstermekte olan dört bölgesel komiteden biri olan Avrupa Bölge Komitesi'nin üyesi olan Kurulumuz, söz konusu komitenin Haziran ayında Londra'da, Eylül ayında ise Krakow'da yapılan toplantılarında da yer almıştır. Anılan toplantılarda; Avrupa finansal piyasalarındaki son eğilimler, önümüzdeki dönemde karşılaşılabilecek riskler, gündemde olan politika önlemleri ve düzenlemelerdeki son değişiklikler ile Avrupa bölgesinin IOSCO MMoU karşısındaki durumu ele alınmış; IOSCO'da özellikle kapasite artırım ve IOSCO 2020 hedefleri ile ilgili yürütülen çalışmalar üyelerle paylaşılmıştır.

Menkul kıymet düzenlemelerine ilişkin IOSCO ilke ve amaçlarının uygulanması ve değerlendirilmesinden sorumlu Değerlendirme Komitesi (Assesment Committee) üyesi olması sebebi ile Kurulumuz, söz konusu komite çalışmalarına 2015 yılında da katılmıştır. Bu çerçevede, IOSCO ilkelerinin uygulanmasına yönelik tematik incelemeler ile ülke incelemelerinde görev alınmış, bu kapsamda Pakistan ülke incelemesine katkı sağlanmıştır. Değerlendirme Komitesi bünyesinde ayrıca, IOSCO ilkelerinin nasıl uygulanacağına dair kapsamlı bir rehber olan Metodoloji Doküman'ının güncellenmesine ilişkin çalışmalara katkı sağlanmış, çeşitli bilgi alışverişlerinde bulunulmuştur.

Üye ülkeler arasında bilgi paylaşımı ve işbirliğine yönelik IOSCO Çok Taraflı Mutabakatını imzalamak talebiyle başvuruda bulunan düzenleyici kuruluşların başvurularını inceleyerek görüş oluşturmakla görevli olan IOSCO Çok Taraflı Mutabakatı ile ilgili İzleme Komitesi (Screening Group) üyeliğimiz dolayısıyla ilgili komite çalışmalarına katılım sağlanmış bu kapsamda mutabakata üye olmak isteyen ülke incelemelerine katılmış ve komite bünyesinde yürütülen teknik çalışmalara katkıda bulunulmuştur.

Gelişen Riskler Komitesi ise, piyasalarda ortaya çıkan risklerin belirlenmesi, izlenmesi ve azaltılması için gerekli veri ve araçların geliştirilmesi için görev yapmakta olup, Kurulumuz da söz konusu komite üyeliği nedeniyle 2015 yılında Komite çalışmalarına aktif katılımında bulunmuştur. Söz konusu komiteler dışında, IOSCO bünyesinde oluşturulan bazı görev güçlerine de Kurulumuz aynı şekilde katkıda bulunmaktadır.

4.8.2. Finansal İstikrar Kurulu'na (FSB) İlişkin Çalışmalar

Finansal İstikrar Kurulu (The Financial Stability Board-FSB), ulusal düzenleyici otoriteler tarafından finansal piyasalarda daha etkin düzenleme ve denetim yapılmasını ve bu düzenleme ve denetim faaliyetlerinin uluslararası düzeyde koordine edilmesini sağlamak için gerekli politika ve ilkelerin belirlenmesi amacıyla Nisan 2009'da Finansal İstikrar Forumu'nun (Financial Stability Forum) yerine geçmek üzere kurulmuş olup, FSB'ye G20 ülkelerini temsil eden kurumlar üyedir.

FSB, finansal istikrarın korunması temel amacı çerçevesinde, uluslararası finansal düzenleme reformlarının başta G20 ülkelerinde uygulanmasına ilişkin ülke uyumlarını da takip etmektedir. FSB Genel Kurulunda ülkemiz TCMB tarafından temsil edilmekte olup, FSB'nin yürüttüğü çalışmalara 2009 yılından bu yana TCMB koordinasyonunda Kurulumuzun da aralarında bulunduğu ülkemiz finansal sektör düzenleyici otoriteleri tarafından destek verilmektedir. Bu kapsamda Kurulumuz görev alanı içerisindeki konular hakkında FSB standartlarına ilişkin çalışmalar yürütülmektedir.

4.8.3. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD)

OECD Kurumsal Yönetim Komitesi

Kurulumuz, OECD Kurumsal Yönetim İlke ve uygulamalarını geliştirme amaçlı çalışmalar yapmakta olan OECD Kurumsal Yönetim Komitesi'nin (OECD Corporate Governance Committee) çalışmalarına aktif katılım sağlamakta olup, kurumsal yönetim alanında Ulusal Eşgüdüm Birimi olma görevini sürdürmektedir. Kurulumuz, Komitenin 2015 yılında Paris'te yapılan toplantılarında yer almıştır. OECD Kurumsal Yönetim Komitesi tarafından 2013 yılında OECD Kurumsal Yönetim İlkelerine yönelik kapsamlı bir güncelleme çalışması başlatılmış olup, söz konusu çalışma ülkemizin 2015 yılı G20 Dönem Başkanlığının önceliklerinden biri olan yatırımların artırılması çabasının bir parçası olarak ele alınmıştır. Bu kapsamda G20/OECD Kurumsal Yönetim Forumu; Kurulumuzun ev sahipliğinde Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği ve Boğaziçi Üniversitesi işbirliği ile 10 Nisan 2015 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir. G20/OECD Kurumsal Yönetim Forumunda söz konusu yenileme çalışmalarının yönü ve içeriği tartışılmıştır. Gözden geçirilmiş İlkeler Kasım 2015 G20 Antalya Zirvesine iletilmek üzere 2015 Eylül ayında gerçekleştirilen G20 Maliye Bakanları ve Merkez Bankası Başkanları toplantısında sunulmuştur. Ayrıca, Kurulumuz ve OECD işbirliğinde 2012 yılında başlatılan "Kurumsal Yönetim, Değer Artırma ve Ekonomik Büyüme" başlıklı proje de İlkelerin güncellenmesi çalışmalarına önemli ölçüde somut katkı sağlamıştır.

Kurulumuz İkinci Başkanı, OECD Kurumsal Yönetim Komitesi Başkan Yardımcısı olarak seçilmiş olup, Komite çalışmalarında ve iş programının belirlenmesinde stratejik olarak destek vermektedir. Bu kapsamda, komite yönetiminin (büro) çalışmalarına aktif katılım sağlanmaktadır. Tüm bunlara ilave olarak Kurulumuz, OECD bünyesindeki Finansal Piyasalar Komitesi, G20/OECD Kurumsal Yatırımcılar ve Uzun Dönemli Finansman Görev Gücü, Sanayi, Inovasyon ve Girişimcilik Komitesi'nin KOBİ'ler ve Girişimcilik Çalışma Grubu toplantılarına da katılım sağlamaktadır.

Kurulumuz OECD bünyesinde faaliyet gösteren INFE'nin (Uluslararası Finansal Eğitim Ağı) yönlendirme organı olan Danışma Komitesi'nde, karar alma organı olan Teknik Komite'de Kurul Başkan Yardımcısı düzeyinde üye olarak temsil edilmesinin yanısıra, Kurul Başkan Yardımcımız Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler için Finansal Eğitim Çalışma Grubu'nun eş başkanlığını da yürütmektedir. INFE'nin bahse konu komiteleri ve çalışma grubunun 2015 yılı içinde Mayıs ayında Paris'te ve Eylül ayında Kuala Lumpur'da yapılan toplantılarına katılım sağlanmış ayrıca, eş başkanlığı yürütülen çalışma grubunun çalışmalarına katkı ve destekte bulunulmuştur.

4.8.4. Dünya Ticaret Örgütü (WTO) ve Hizmet Ticareti Genel Anlaşması (GATS) ve Diğer Ticaret Anlaşmaları

Dünya Ticaret Örgütü Mali Hizmetler Komitesi çalışmalarına Kurulumuzca da iştirak edilmekte olup, 2015 yılı içinde de bu çalışmalar devam etmiştir.

Bu çerçevede, Ekonomi Bakanlığı'nın koordinasyonunda Güney Kore ve Singapur ile imzalanan; Pakistan, Meksika, Peru, Ukrayna ve Rusya ile de imzalanması planlanan ikili Serbest Ticaret Anlaşmalarına katkı sağlanmıştır. Dünya Ticaret Örgütü Doha müzakere turunda yaşanan tıkanmanın ardından 25 WTO üyesi arasında sürdürülmekte olan çoklu Hizmet Ticareti Anlaşması (TISA) müzakere çalışmalarına Kurulumuz faaliyet alanı kapsamında katkı sağlanmıştır.

4.8.5. İslam İşbirliği Teşkilatı Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi (İSEDAK)

İSEDAK üyelerine yönelik olarak 2011 yılında İSEDAK Sermaye Piyasaları Düzenleyici Kuruluşlar Forumu kurulmuş, Forumun Başkanlığını ve Sekretaryasını ise Kurulumuzun üstlenmesine karar verilmiştir. Forum kapsamında, finansal piyasaların altyapısının güçlendirilmesi, finansal eğitim, İslami finans ve üye ülke sermaye piyasaları düzenleyici kuruluşlarının idari kapasitesinin güçlendirilmesi konularında işbirliği yapılmaktadır. 2012 yılından itibaren her yıl düzenli olarak Kurulumuzun ev sahipliğinde İstanbul'da toplanan "İSEDAK Sermaye Piyasaları Düzenleyicileri Forumu"nun sonucusu 19 Kasım 2015 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Forum toplantılarında genel olarak "Kapasite Geliştirme", "Piyasa Gelişimi", "İslami Finans" ve "Finansal Okuryazarlık" başlıklı görev güçlerine ilişkin ülke sunumları ve görev güçlerinin yapılandırılmaları ile ilgili sermaye piyasaları düzenleyici otoriteleri arasında işbirliği olanakları ele alınmaktadır.

İSEDAK Başkanı Sn. Cumhurbaşkanımızın 30. İSEDAK Bakanlar Toplantısında, gayrimenkul kıymetler borsası kurulmasından çok büyük faydalar elde edileceğini ifade etmesi üzerine, İSEDAK İzleme Komitesi Mayıs 2015 yılında aldığı kararla, Kurulumuzdan İSEDAK kapsamında bir gayrimenkul kıymetler borsası kurulması hususunda bir ön çalışma yapmasını talep etmiştir. Bu kapsamda Kurulumuzca İSEDAK Sermaye Piyasası Düzenleyicileri Forumuna üye kuruluşların da katkılarıyla hazırlanan gayrimenkul kıymetler borsası kurulması yönündeki teklifin fizibilitesini değerlendiren rapor Kasım 2015'te İstanbul'da düzenlenen 4. İSEDAK Sermaye Piyasaları Düzenleyicileri Forumuna ve 31. İSEDAK Bakanlar toplantısına sunulmuştur. Konuya ilişkin çalışmalara İSEDAK Sermaye Piyasaları Düzenleyicileri Forumu Sekretaryası sıfatı ile Kurulumuz ve İSEDAK üye ülke düzenleyici otoriteleriyle işbirliği halinde devam edilmektedir.

4.8.6. İslami Finansal Hizmetler Kurulu (IFSB)

IFSB faiz içermeyen yatırım araçlarını ve finansal hizmetleri tercih eden yatırımcılara yönelik uluslararası düzenlemeleri takip eden, düzenleyici kuruluşlar ve sektör katılımcılarına yönelik standart ve rehberler hazırlayan, güncel gelişmeler ile yeni uygulamalar konusunda üyeleri bilgilendirici seminerler organize eden bir uluslararası bir kuruluştur. Merkezi Kuala Lumpur'da bulunan IFSB'ye Kurulumuz Ağustos 2010'da yardımcı üye olarak katılmış, 2013 Nisan ayında ise tam üye konumuna geçmiştir. 2015 yılı itibarıyla Kurulumuz IFSB Teknik Komitesinde temsil edilmekte ve kamuyu aydınlatma konulu çalışma grubu çalışmalarına katkı sağlamaktadır.

4.8.7. Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD)

Kurulumuzca Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (European Bank for Reconstruction and Development - EBRD) ile de işbirliğine yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Geçmiş yıllarda ortak yürütülen pek çok verimli çalışmanın ardından 2015 yılı Kasım ayı itibarıyla EBRD ile kurumsal yönetim konusunda 1 yıl süreli bir proje başlatılmıştır. Proje faaliyetleri ile Borsa İstanbul'da işlem gören şirketlerin kurumsal yönetim uygulamaları ile Kurulumuzun ilgili gözetim faaliyetlerinde etkinliğin artırılması ve zorunlu olmayan ilkelere dair raporlamanın iyileştirilmesi yoluyla, borsa şirketlerinin kurumsal yönetim uygulamalarının geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

4.8.8. Akdeniz Menkul Kıymet Düzenleyicileri Birliği

Kurulumuz Akdenize kıyısı bulunan ülkelerin oluşturduğu Akdeniz Menkul Kıymet Düzenleyicileri Birliği'ne (Mediterranean Partnership of Securities Regulators) Şubat 2014'te üye olmuştur. Birliğin 2015 yılında Madrid'te düzenlediği Piyasanın Kötüye Kullanılması eğitim seminerine Kurulumuzca katılım sağlanmış ve sunuş yapılmıştır.

4.8.9. Uluslararası Bağımsız Denetim Düzenleyicileri Forumu (IFIAR)

Uluslararası Bağımsız Denetim Düzenleyicileri Forumu (International Forum of Independent Audit Regulators - IFIAR), temelde bağımsız denetçi ve bağımsız denetim kuruluşlarının kalite kontrol gözetimi de dahil olmak üzere küresel düzeyde bağımsız denetimin kalitesinin artırılarak yatırımcının korunması ve kamu yararı sağlanması ortak amacının gerçekleştirilmesi için faaliyet göstermek üzere 2006 yılında kurulmuş, geniş katılımlı ve toplantılarına AB Komisyonu, Dünya Bankası, Basel Komitesi ve IOSCO'nun da gözlemci olarak katıldığı uluslararası bir organizasyondur. Kurulumuz, 2009 yılında gelen davet üzerine üyelik başvurusu yapmış ve aynı yıl üyeliğe kabul edilmiş olup, bu kapsamda IFIAR'ın 2015 yılı içinde yapılan toplantıları ve çeşitli çalışmalarına katkı sağlanmıştır.

4.8.10. Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB) ve Danışma Konseyi Üyeliği

Kurulumuzun 26.11.2014 tarihinden bu yana IASB'nin resmi danışma organı olan Uluslararası Finansal Raporlama Standartları Danışma Konseyinde (IFRS Advisory Council) üye olarak temsili sürdürülmektedir. IASB, ülkemizde Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları (TMS/TFRS) olarak kabul edilmiş bulunan ve dünyada 140 ülkede uygulanan Uluslararası Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları'nı yayımlayan ve belirleyen uluslararası kuruluştur. IFRS Danışma Konseyi, IASB Karar Organının, standartlar hakkında karar almadan önce danıştığı resmi organ olup, standartların oluşturulması ve revize edilmesi süreçlerinde büyük rol oynamaktadır. Katılım gösterilen Konsey toplantılarında ülkemizdeki TMS/TFRS uygulamalarında karşılaşılan uygulama sorunları aktarılmakta ve IASB tarafından gelecekte yürütülecek projeler ve standart hazırlık çalışmalarında dikkate alınmak üzere ülkemiz ihtiyaç ve öncelikleri iletilmektedir.

4.8.11. İkili İlişkiler ve İmzalanmış Mutabakat Zabitleri (Memorandum of Understanding-MoU)

Diğer ülkelerdeki sermaye piyasalarında düzenleme ve denetim yetkisine sahip kuruluşlarla iş birliği çerçevesinde MoU imzalanması için başlatılan girişimler 2015 yılında da sürdürülmüştür. Bu kapsamda, 2015 yılı içerisinde Ukrayna ve Brunei sermaye piyasası düzenleyici otoriteleri ile MoU imzalanmıştır. Böylece, Kurul tarafından şimdiye kadar toplam 35 ülkenin düzenleyici ve denetleyici kuruluşuyla ikili mutabakat zabtı imzalanmış olup, ayrıca iki ülke ile (ABD ve Maldivler) de imzalanmış görev tanım belgesi (düzenleyici diyalog belgesi) bulunmaktadır.

Öte yandan, 08.06.2011 tarih ve 2011/61/EU sayılı Alternatif Yatırım Fonu Yöneticilerine ilişkin AB Direktifi uyarınca, büyük çoğunluğu 2013 yılında olmak üzere Kurulumuz ile 15 AB Üye Ülkesi ve 3 Avrupa Ekonomik Alanı Ülkesinin ilgili düzenleyici otoriteleri arasında alternatif yatırım fonlarının gözetiminde işbirliği ve bilgi paylaşımına ilişkin mutabakat zabitleri imzalanmıştır.

4.8.12. Kurulumuzca Düzenlenen Uluslararası Programlar

Kurulumuzun üyesi bulunduğu organizasyonlarla ya da çeşitli ülkelerle işbirliği içerisinde eğitim seminerleri ve konferanslar düzenlenmesine 2015 yılında da devam edilmiş olup bu kapsamda aşağıdaki organizasyonlar yapılmıştır:

- Ülkemizin dönem başkanlığında 2015 G20 gündeminin bir parçası olarak OECD işbirliğinde İstanbul'da düzenlenen "G20/OECD Kurumsal Yönetim Forumu" (Nisan 2015),
- IOSCO Gelişen Riskler (CER) Komitesi toplantısı (Nisan 2015),

- Kurumsal yönetim konusunda EBRD ile başlatılan projenin açılış toplantısı (Kasım 2015)
- Ülkemizin 2015 G20 dönem başkanlığı faaliyetleri kapsamında Dünya Bankası Küresel İslami Finans Geliştirme Merkezi ve Borsa İstanbul işbirliğinde İstanbul'da düzenlenen "Uzun Dönemli Yatırımların Finansmanı İçin İslami Finansı Harekete Geçirme" konulu konferans (Kasım 2015)
- İSEDAK Sermaye Piyasaları Düzenleyicileri Forumu yıllık toplantısı (Kasım 2015).
- "Sermaye Piyasası Kurulu'nun Güçlendirilmesi Amacıyla Teknik Yardım" konulu Avrupa Birliği Projesi açılış toplantısı (Aralık 2015)

4.9. LİSANSLAMA FAALİYETLERİ

SPKn'nun 128 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi uyarınca hazırlanan ve 14.08.2014 tarih ve 29088 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren VII-128.1 sayılı Sermaye Piyasasında Faaliyette Bulunanlar İçin Lisanslama ve Sicil Tutmaya İlişkin Esaslar Tebliği, sermaye piyasası kurumlarında ve halka açık ortaklıklarda çalışanların mesleki yeterliliklerini, bilgi ve becerilerini tespit etmek amacıyla yapılacak sınavlar, bu sınavlar sonucunda verilecek lisanslar, lisanslarla ilgili düzenlenecek eğitim programları ve lisanslı personelin sicilinin tutulması hususlarını düzenlemektedir.

Bu amaçla 2015 yılı içinde; 30-31 Mayıs ve 19-20 Aralık tarihlerinde Ankara, Adana, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Erzurum, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kayseri, Konya ve Samsun olmak üzere 12 ilde lisanslama sınavları yapılmıştır.

Yapılan lisanslama sınavlarında başarılı olan adaylara katıldıkları sınav türüne göre; Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 1 Lisansı, Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 2 Lisansı, Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 3 Lisansı, Türev Araçlar Lisansı, Kurumsal Yönetim Derecelendirme Lisansı, Kredi Derecelendirme Lisansı, Konut Değerleme Lisansı, Gayrimenkul Değerleme Lisansı olmak üzere 8 çeşit lisans verilmiştir.

Lisanslama sınavlarında başarılı sayılmak için sınav konularının her birinden 100 üzerinden en az 50 alınması ve tüm sınav konularından alınan notların aritmetik ortalamasının en az 60 olması gerekmektedir.

Borsa İstanbul A.Ş., Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş., İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş., Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği ve Türkiye Değerleme Uzmanları Birliği'nin ortaklığıyla oluşan Sermaye Piyasası Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu A.Ş ile lisanslama sınavlarına yönelik işlemler Kurulumuzun katkıları ile gerçekleştirilmeye devam etmektedir. Sınavların fiilen gerçekleştirilmesinde Anadolu Üniversitesi ile işbirliği yapılmaktadır.

2002-2015 yılları arasında gerçekleştirilen lisanslama sınavlarında hak kazanılan lisans sayılarına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 4.18. Hak Kazanılan Lisans Sayıları (2002-2015)

Lisans Türleri	Hak Kazanılan Lisans Sayısı 2002-2015		
	Toplam Aktif Lisans Sayısı	Henüz Fiziken Alınmamış Lisans Sayısı	Genel Toplam
Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 2 Lisansı	13.926	4.177	18.103
Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 1 Lisansı	6.194	8.711	14.905
Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 3 Lisansı	10.093	2.969	13.062
Türev Araçlar Lisansı	6.580	2.924	9.504
Gayrimenkul Değerleme Lisansı	4.993	1.086	6.079
Kredi Derecelendirme Lisansı	2.233	1.239	3.472
Kurumsal Yönetim Derecelendirme Lisansı	2.161	1.086	3.247
Konut Değerleme Lisansı	176	553	729
TOPLAM	46.356	22.745	69.101

Kaynak: SPL

4.10. BİLGİLENDİRME

Kurulumuz Bilgi Edinme Birimi'ne ulaşan başvurular "şikayet, görüş ve öneriler" ile "bilgi edinme" olmak üzere iki bölümde ele alınmakta olup, bilgi edinme başvuruları "4982 Sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu" çerçevesinde 15 iş günü içinde cevaplanmaktadır. Başbakanlık İletişim Merkezi (BİMER)'nden yönlendirilen başvurular da bilgi edinme birimi tarafından koordine edilmektedir. Son 3 yıl içinde Kurulumuza gelen başvurular hakkındaki özet bilgi aşağıda verilmektedir:

Tablo 4.19. Kurulumuza Gelen Bilgi Edinme Başvuruları

Gelen Başvurular	2015	2014	2013
Şikayet, Görüş ve Öneriler	1.920	3.310	2.209
Bilgi Edinme Başvuruları	755	1.355	5.124
Toplam	2.675	4.665	7.333

Kaynak: SPK

Şikayet, görüş ve öneriler bölümündeki rakamlar, bu konularda Kurulumuza yapılan elektronik başvuruları, bilgi edinme başvuruları bölümündeki rakamlar ise yazılı ve elektronik başvuruları kapsamaktadır.

4.11. BİLGİ KAYNAKLARI

Sermaye piyasalarını ilgilendiren sosyal, ekonomik ve mali konulara ilişkin yerli ve yabancı, basılı ve elektronik yayınları derlemek, takip etmek ve hizmete sunmak amacı ile kurulmuş olan bir ihtisas kütüphanesi olan Kurulumuz kütüphanesi, Kurul içi ve Kurul dışı uzman ve araştırmacılara aktif olarak hizmet sunmaktadır.

Modern bir bilgi merkezi olması amaçlanan Kurul kütüphanesinde, bilgiye hızlı ve kolay erişim olanakları tanıyan teknolojik gelişmeler ile birlikte kullanıcılara sunulan hizmetler de gelişmiştir. Kütüphane

işlevlerinin bilgisayar ortamında gerçekleştirilmesi ve Kurul iç ağ sistemi ile kullanıcılara, kendi bilgisayarlarından koleksiyonu tarayabilme ve elektronik yayınlara ulaşabilme olanakları sağlamaktadır.

Kurulumuz kütüphanesi yaklaşık 240 metrekarelik bir alanda 24 kullanıcı kapasiteli olup, kütüphanede 1 adet kullanıcı bilgisayar ve 1 adet fotokopi makinası bulunmaktadır.

Kurul kütüphanesinin kurulduğu 1982 yılında 274 olan kitap sayısı, 2015 yılında 10.564 adete ulaşmıştır.

2015 yıl sonu itibariyle, 340 basılı dergi koleksiyonu vardır. İlave olarak, "EBSCO Business Source Corporate, "EBSCO EconLit with Full Text" ve "Lebib Yalkın Mevbank" veri tabanlarına ve "Dünya Gazetesi"ne elektronik abonelik bulunmaktadır. Ayrıca yıl boyunca Kurulumuz personeli için deneme veri tabanları açılmış ve etkin olarak kullanılmıştır.

Diğer yandan, Kurulumuzun yayın faaliyetleri kapsamında 2015 yıl sonu itibariyle toplam yayın sayısı 213 olarak gerçekleşmiştir. Kurul yayınları ücretsiz olarak kamu kurumları kütüphaneleri ile devlet ve vakıf üniversiteleri kütüphanelerine gönderilmektedir.

4.12. EĞİTİM VE TANITIM FAALİYETLERİ

5 Haziran 2014 tarih ve 29021 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2014/10 sayılı Başbakanlık genelgesi ile "Finansal Erişim, Finansal Eğitim ve Finansal Tüketicinin Korunması Stratejisi ve Eylem Planları" yürürlüğe girmiş olup, Finansal Eğitim Eylem Planı'nın takibi ve koordinasyonu görevi Kurulumuza verilmiştir. Söz konusu Strateji ve Eylem Planına göre yürütülecek 36 adet eyleme, 44 kurum ve kuruluşun katkı sağlaması öngörülmektedir.

Söz konusu Strateji ve Eylem Planında "Finansal Eğitimle İlgili Doküman ve Çalışmalara Yönelik Ortak Bir İnternet Sayfası Oluşturulması ve Finansal Eğitim Faaliyetlerinin Sosyal Medya Yoluyla Duyurulması" 8 numaralı eylem olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda, Genelge'nin yürürlüğe girmesinden hemen sonra başlatılan çalışmalar sonuçlanma aşamasına gelmiş olup, hazırlıkları devam eden finansal eğitim internet sitesinin 2016 yılında yayına başlaması öngörülmektedir.

2015 yılı içerisinde finansal eğitim konusundaki çalışmalarımıza önceki yıllarda olduğu gibi hızla devam edilmiştir. Kurulumuz, Borsa İstanbul A.Ş. Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği, İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş., Merkezi Kayıt Kuruluşu ve Sermaye Piyasası Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu işbirliği ile yapılan "2015 Türkiye Finansal Okuryazarlık Araştırması" tamamlanmış ve sonuç raporu hazırlanmış ve özet sonuçlar kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Finansal eğitim konusundaki çalışmalarımız neticesinde çocuk ve gençlerin finansal eğitimi konusunda uluslararası alanda faaliyet gösteren "Child and Youth Finance International"ın 9-10 Aralık 2015 tarihlerinde Londra'da düzenlenen 4. yıllık zirvesinde, Türkiye "En İyi Ülke Uygulaması" kategorisinde ödüle layık görülmüştür.

2015 yılında sermaye piyasalarını tanıtmak ve eğitim çağındaki gençlerden başlayarak, tasarruf ve yatırım bilinci oluşturmak amacı ile Türkiye genelindeki ortaokul ve lise öğrencilerine yönelik, Milli Eğitim Bakanlığı onaylı kompozisyon yarışmasının 5 incisi düzenlenmiş, dereceye giren eser sahiplerine çeşitli ödüller verilmiştir.

2014-2015 eğitim yılında 9 üniversitede sertifikalı eğitim programları düzenlenmiştir. Seminerlere katılan öğrencilere SPK, Borsa İstanbul ve Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği'nde ücretsiz eğitim ve staj imkânları sağlanmıştır.

Önümüzdeki dönemde de başta finansal eğitim internet sitesinin kamu spotu yolu ile tanıtımı olmak üzere, kadın ve ailelere yönelik eğitim seminerleri, okul çağındaki çocuklara yönelik yarışmalar, üniversite öğrencilerine yönelik eğitim seminerleri gibi farkındalık faaliyetleri sürdürülecektir. Ayrıca, Kurulumuz ve

Milli Eğitim Bakanlığı finansal eğitim konusunda ortak çalışmalar yapmak üzere mutabakata varmış, bu kapsamda gerek öğrenciler, gerekse öğretmenler için gerekli çalışmaların yapılması kararlaştırılmıştır.

Kalkınma Bakanlığı'nın koordinasyonunda yürütülen Orta Vadeli Dönüşüm Programları kapsamında "Yurtiçi Tasarrufların Artırılması ve İsrafın Önlenmesi Programı ve Eylem Planı"nın hazırlanması çalışmalarına katılmıştır.

Ayrıca, Şubat ve Haziran aylarında 5'er günlük devreler halinde, Kurulumuzun Ankara ve İstanbul'daki merkez ve temsilciliğinde üniversite öğrencilerine yönelik eğitim seminerleri düzenlenmiştir.

Tablo 4.20. Üniversite Öğrencilerine Yönelik Eğitim Seminerlerine Başvular

Gelen Başvurular	2015	2014	2013	2012	2011
Başvuru Sayısı	3332	5549	7874	5803	3889
Verilen Sertifika Sayısı	1114	1315	1185	1152	1125
Kaynak: SPK					

4.13. BİLGİ SİSTEMLERİ VE TEKNOLOJİK ALTYAPI ÇALIŞMALARI

4.13.1. Bilgi Sistemleri İncelemesi

TSE tarafından belgelendirilmiş ve ISO/IEC 27001 standardına uygun olarak kurulmuş olan Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi kapsamında iç denetim çalışmaları yürütülmüştür. Ayrıca, portföy aracılığı ve genel saklama faaliyetleri kapsamında yetki belgesi başvurusu yapan aracı kurumların bilgi işlem altyapısı yeterliliklerinin incelenmesi çerçevesinde 9'u aracı kurum nezdinde olmak üzere toplam 33 inceleme çalışması yapılmıştır.

4.13.2. Sistem ve Ağ Alanındaki Çalışmalar

Kurulumuz gereksinimleri çerçevesinde, 2014 yılı içerisinde sistem altyapımızın önemli unsurlarından olan sunucu, ağ cihazları ve depolama donanımlarımızın yenilenmesi ile birlikte 2015 yılında güncelliğini ve ekonomik ömrünü tamamlamış eski altyapılarımızın devreden tamamen çıkartılarak sağlanan tüm servisler yeni altyapılara kontrollü ve kesintisiz olarak aktarılmıştır.

Ayrıca, Kurul sistemleri ve kullanıcı donanımlarının etkinliğinin artırılması, bilgi güvenliği ve güncelliğinin sağlanması amacıyla gerekli iyileştirme, bakım-onarım ve kullanıcı destek çalışmalarına devam edilmiştir.

4.13.3. Uygulama Geliştirme Çalışmaları

2015 yılı içerisinde Kurul gereksinimleri doğrultusunda mevcut uygulamaların bakım ve iyileştirme çalışmalarına devam edilmiş olup gerekli görülen yeni uygulamalar geliştirilmiştir. Bu kapsamda yürütülen çalışmalardan önemli olanları şunlardır;

- Kurul evrak ve iş takip sisteminde gerekli standart ve mevzuat uyum (Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ile e-Yazışma Teknik Rehberi) çalışmaları yapılarak Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) geliştirilmiş ve tüm Kurul bünyesinde kullanıma alınmıştır. EBYS ile tüm belgeler elektronik ortamda hazırlanıp elektronik imza ile imzalanabilmektedir.
- BIST altyapı değişikliği sonrasında kullanıma alınan SMARTS gözetim yazılımının Kurulumuz kullanıcılarınca da kullanılabilmesi için gerekli altyapı çalışmaları ve kurulumları tamamlanarak BIST ile eş zamanlı olarak ilgililerin kullanıma açılmıştır. Bu geçiş ile birlikte Kurumuzca geliştirilmiş olan gözetim yazılımı Cingöz'de de revizyonlar yapılmış ve sık kullanılan analizlerin yeni BIST altyapısı ile çalışır hale gelmesi sağlanmıştır.

- Elektronik ortamda veri ve belge alınması kapsamında çalışmalara devam edilmiştir.
- Diğer kamu kurumlarından bilgi alım çalışmaları yapılmış ve iyileştirmeler sağlanmıştır.

5. 2015 YILINDA TÜRK SERMAYE PİYASASI

5.1. SERMAYE PİYASALARINA İLİŞKİN 2015 YILI TEMEL GÖSTERGELERİ

2015 yılı sonu itibarıyla sermaye piyasalarına ilişkin bazı büyüklükler aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 5.1. Sermaye Piyasasına İlişkin Temel Göstergeler

	2015	2014
SERMAYE PİYASASI KANUNUNA TABİ HALKA AÇIK ORTAKLIK SAYISI	514	579
BORSA İSTANBUL'DA İŞLEM GÖREN ŞİRKETLER ⁽¹⁾	416	422
Pay Piyasası	402	386
• Yıldız Pazar (eski adı Ulusal Pazar)	117	217
• Ana Pazar (eski adı İkinci Ulusal Pazar)	184	94
• Kolektif Yatırım Ürünleri ve Yapılandırılmış Ürünler Pazarı (eski adı Kurumsal Ürünler Pazarı)	48	46
- Menkul Kıymet Yatırım Ortaklıkları	9	9
- Gayrimenkul Yatırım Ortaklıkları	31	31
- Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıkları	8	6
• Yakın İzleme Pazarı (eski adı Gözaltı Pazarı)	33	29
• Gelişen İşletmeler Pazarı (eski adı Gelişen İşletmeler Piyasası)	20	22
• Piyasa Öncesi İşlem Platformu (eski adı Serbest İşlem Platformu)	14	14
BORSA İSTANBUL'DA İŞLEM GÖRMEYEN ŞİRKETLER	98	157
BORSA İSTANBUL ŞİRKETLERİNİN PİYASA DEĞERİ		
(Milyar TL)	554,9	624,4
(Milyar USD)	189,8	268,5
MKK'da Bakıyeli Yatırımcı Hesap Bilgisi	4.153.676	3.999.335
-Pay senedi	1.064.754	1.081.241
-Devlet iç borçlanma senetleri	28.058	21.441
-Özel sektör borçlanma araçları	136.756	137.825
-Yatırım fonu	2.916.854	2.751.820
-Borsa yatırım fonu	2.773	841
-Yapılandırılmış ürünler	2.898	2.997
-Diğer sermaye piyasası araçları	1.583	618
YETKİLİ KURULUŞLAR (Adet)	113	140
-Bankalar	41	43
-Aracı Kurumlar	72	97
KOLEKTİF YATIRIM KURULUŞLARI		
-YATIRIM FONLARI (Adet) ⁽²⁾	473	524
-Yatırım Fonları	431	483
-Toplam Portföy Değerleri (Milyar TL)	39,13	36
(Milyar USD)	13,38	15,4
-Yabancı Yatırım Fonları (Adet)	42	41
-Toplam Değerleri (Milyon TL) ⁽³⁾	17,8	33
(Milyon USD)	6,1	14
-EMEKLİLİK YATIRIM FONLARI (Adet)	250	246
-Toplam Portföy Değerleri (Milyar TL)	48,2	37,8
(Milyar USD)	16,5	16,2

2015 YILI FAALİYET RAPORU

-MENKUL KIYMET YATIRIM ORTAKLIKLARI (Adet)	9	9
-Aktif Toplamları (Milyon TL)	442,7	388,2
(Milyon USD)	151,4	166,5
-GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIKLARI (Adet) ⁽⁴⁾	31	31
-Aktif Toplamları (Milyar TL)	53,1	41,6
(Milyar USD)	18,2	17,9
-GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIKLARI (Adet) ⁽⁴⁾	13	12
-Aktif Toplamları (Milyar TL)	2,3	1,9
(Milyon USD)	786	815
-PORTFÖY YÖNETİM ŞİRKETLERİ (Adet)	51	44
-Yönetilen Portföy Değerleri (Milyar TL)	98,4	81,8
(Milyar USD)	33,7	35
BAĞIMSIZ DENETİM ŞİRKETLERİ (Adet)	100	92
GAYRİMENKUL DEĞERLEME ŞİRKETLERİ (Adet)	132	130
DERECELENDİRME KURULUŞLARI (Adet) ⁽⁵⁾	8	10

(1) Ana, Yıldız, Gelişen İşletmeler, Yakın İzleme ve Kollektif Yatırım Ürünleri ve Yapılandırılmış Ürünler Pazarı ile Piyasa Öncesi İşlem Platformu'nda işlem gören şirket sayısı toplamıdır.

(2) Borsa yatırım fonları dahildir.

(3) 2015 yılından itibaren ülkemizde dolaşımda bulunan değer olarak verilmektedir.

(4) Halka açık olup borsada işlem görmeyenler dahil edilmiştir.

(5) 3 adedi Kurulumuzca kabul edilen uluslararası derecelendirme kuruluşu, 5 adedi Kurulumuzca yetkilendirilen kuruluşur. Kurulumuzca yetkilendirilen 5 adet kuruluşun 2'si hem kredi hem de kurumsal yönetim derecelendirmesi faaliyetinde bulunmaktadır.

Kaynak: SPK, MKK, Takasbank

5.2. MENKUL KIYMET STOKLARI

2015 yılı sonu itibarıyla merkezi kaydı sistemde izlenen menkul kıymetlerin türü ve büyüklüklerine ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda gösterilmektedir:

Tablo 5.2. Merkezi Kaydı Sistemde İzlenen Menkul Kıymet Bilgileri

Merkezi Kaydı Sistemde Bulunan Menkul Kıymet Bilgileri	Piyasa Değeri					
	2015		2014		2013	
	(Milyon TL)	(Milyon USD) (*)	(Milyon TL)	(Milyon USD) (*)	(Milyon TL)	(Milyon USD) (*)
Pay Senedi	563.594	192.794	640.643	274.824	511.098	239.469
-Borsada İşlem Gören Paylar	226.340	77.426	248.965	106.802	195.319	91.514
-Borsada İşlem Görmeyen Paylar	337.254	115.368	391.678	168.022	315.779	147.955
Özel Sektör Borçlanma Aracı	47.196	16.145	45.288	19.428	36.109	16.918
Yatırım Fonu Katılma Payı	38.784	13.267	36.093	15.483	30.872	14.465
Varlık Teminatlı Menkul Kıymetler	1.598	547	1.672	717	1.455	682
Kira Sertifikaları (Kamu ve Özel)	1.669	571	946	406	768	360
Borsa Yatırım Fonu	124	42	192	82	183	86
Devlet İç Borçlanma Senetleri	185.591	63.487	210.063	90.114	183.493	85.973
Diğer Menkul Kıymetler(**)	370	127	478	205	641	300
T o p l a m	838.926	286.979	935.375	401.259	764.619	358.253

(*) 31.12.2013, 31.12.2014 ve 31.12.2015 tarihli TCMB döviz satış kurları kullanılmıştır.

(**) Varlığa dayalı menkul kıymetler ve yapılandırılmış ürünler (varantlar)

Kaynak: MKK

Tablo 5.3. Menkul Kıymet Stok Bilgileri

Merkezi Kaydi Sistemde Bulunan Menkul Kıymet Bilgileri	Piyasa Değeri					
	2015		2014		2013	
	(Milyon TL)	(Milyon USD) (*)	(Milyon TL)	(Milyon USD) (*)	(Milyon TL)	(Milyon USD) (*)
1. Menkul Kıymetler	838.926	286.979	935.375	401.259	764.619	358.253
2. MKS'de Bulunmayan DİBS'ler	255.320	87.340	234.976	100.800	223.924	104.917
3. Toplam Menkul Kıymet Stoğu (1+2)	1.094.246	374.319	1.170.351	502.060	988.543	463.170
4. MKS'de Bulunan DİBS'ler (**)	185.838	63.571	210.063	90.113	183.493	85.973
5. Özel Sektör Menkul Kıymetleri [3-(2+4)]	653.088	223.408	725.312	311.146	581.126	272.279
6. MKS'de Bulunan Borsada İşlem Görmeyen Paylar	337.254	115.368	391.678	168.023	315.779	147.954
7. Özel Sektör Menkul Kıymetleri Net Toplamı (5-6)	315.834	108.040	333.634	143.123	265.347	124.325
8. Toplam Menkul Kıymet Stoğu Net Değeri (3-6)	756.992	258.951	778.673	334.037	672.764	315.215

(*) 31.12.2013, 31.12.2014 ve 31.12.2015 tarihli TCMB döviz satış kurları kullanılmıştır.
(**) Kamu tarafından ihraç edilen kira sertifikaları dahil
Kaynak: MKK

Yukarıdaki verilere göre, 31.12.2015 itibarıyla;

- Ülkemizdeki tüm menkul kıymet stoğunun piyasa değeri 1.094.246 milyon TL,
- Özel sektör menkul kıymetlerinin net piyasa değeri 315.834 milyon TL,
- Toplam menkul kıymet stoğu net değeri 756.992 milyon TL,

olarak hesaplanmakta olup, özel sektör menkul kıymetlerinin toplam menkul kıymet stoğunun net değeri içindeki payı geçen yıla göre % 1 kadar bir azalışla **% 41,72** (2014: % 42,85) olarak gerçekleşmiştir.

5.3. İZAHNAMESİ/İHRAÇ BELGESİ ONAYLANAN SERMAYE PİYASASI ARAÇLARI

2015 yılında paylarının ilk halka arzına ilişkin izahnamesi onaylanan 7 ortaklıktan 2 tanesinin payları Ana Pazar'da, 2 tanesinin payları Gelişen İşletmeler Pazarı'nda ve 1 tanesinin payları da Kolektif Yatırım Ürünleri ve Yapılandırılmış Ürünler Pazarı'nda işlem görmeye başlamıştır. İzahnamesi onaylanan ortaklıklardan 2 tanesinin halka arzı gerçekleşmemiştir.

Söz konusu halka açılmalar çerçevesinde 36.730.000 TL nominal değerli paylara ilişkin izahnameler onaylanmış olup, bu payların 27.300.000 TL'lik kısmı sermaye artırımları suretiyle, 9.430.000 TL'lik kısmı ortak satışı suretiyle halka arz edilmiştir. Halka açılmalar çerçevesinde gerçekleştirilen pay satışlarıyla toplam 96.172.500 TL tutarında (32.898.607,74 ABD Doları) kaynak sağlanmıştır.

2015 yılı içerisinde halka açık ortaklıkların nakit karşılığı gerçekleştirdikleri sermaye artırımları kapsamında 1.085.214.581,17 TL nominal değerli paylara ilişkin izahnameler/ihraç belgeleri onaylanmış olup, söz konusu payların satışı neticesinde 2.133.733.713,20 TL tutarında (729.905.830,12 ABD Doları) kaynak sağlanmıştır.

2015 yılında borçlanma araçlarına ilişkin onaylanan izahname/ihraç belgeleri kapsamında verilen tavan tutarı 240.736.115.083,00 TL olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılı içerisinde Kurulumuzca verilen ihraç tavanları dahilinde 54.381.500.342,80 TL, 2014 yılı içerisinde Kurulumuzca verilen ihraç tavanları dahilinde ise 55.846.176.109,00 TL olmak üzere 2015 yılı içerisinde toplam 110.227.676.451,80 TL tutarında borçlanma aracı satışı gerçekleştirilmiştir.

2015 YILI FAALİYET RAPORU

2014 yıl sonu itibarıyla TL cinsinden borçlanma araçlarından yurt içinde dolaşımda olanların portföy değeri 44,8 milyar TL seviyelerinde iken, 31.12.2015 tarihi itibarıyla söz konusu tutar 46,8 milyar TL'ye ulaşmıştır.

2014 yılında 4,8 milyar TL seviyesinde gerçekleşen kira sertifikası ihraç tutarı 2015 yılını 3,7 milyar TL seviyesinde tamamlamıştır.

Tablo 5.4. 2013-2015 Yıllarında Satılan Sermaye Piyasası Araçları Tutarları (Bin TL)

Yıllar	Pay(*)	VDMK	VTMK	Borçlanma Araçları	Kira Sertifikası	Yatırım Kuruluşu Varant/Sertifika /Senetleri	Toplam
2013	6.009.004	516.600	710.895	78.155.707	734.699	71.475	86.198.380
2014	3.347.321	451.650	361.846	117.679.731	4.836.365	68.830	126.745.743
2015	2.229.906	-	726.710	110.227.676	3.656.193	51.935	116.892.420

(*) Onaylanan izahname/ihraç belgeleri kapsamında nakit karşılığı (bedelsiz ve birleşme/bölünme işlemleri çerçevesinde ihraç edilen paylar hariç) gerçekleştirilen pay satışlarından sağlanan fon tutarı (Halka açık ortaklıkların ortak satışları dahil değildir.)
Kaynak: SPK

Tablo 5.5. 2013-2015 Yıllarında Satılan Sermaye Piyasası Araçları Tutarları (Bin USD)

Yıllar	Pay(*)	VDMK	VTMK	Borçlanma Araçları	Kira Sertifikası	Yatırım Kuruluşu Varant/Sertifika /Senetleri	Toplam(**)
2013	2.815.445	242.047	333.081	36.618.895	344.234	33.489	40.387.191
2014	1.435.940	193.750	155.225	50.482.489	2.074.714	29.527	54.371.645
2015	762.804	-	248.592	37.706.591	1.250.707	17.766	39.986.461

(*) Onaylanan izahname/ihraç belgeleri kapsamında nakit karşılığı (bedelsiz ve birleşme/bölünme işlemleri çerçevesinde ihraç edilen paylar hariç) gerçekleştirilen pay satışlarından sağlanan fon tutarı (Halka açık ortaklıkların ortak satışları dahil değildir.)
(**) 31.12.2015, 31.12.2014 ve 31.12.2013 tarihli TCMB döviz satış kurları kullanılmıştır.
Kaynak: SPK

5.4. KOLEKTİF YATIRIM KURULUŞLARI

5.4.1. Yatırım Fonları

01.07.2014 tarihinde yürürlüğe giren III-52.1 sayılı Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliği ile yatırım fonlarının şemsiye fon olarak kurulması ve fonların şemsiye fona bağlı alt fon olarak oluşturulması zorunlu tutulmuştur. Bu kapsamda, belirli şartları sağlayan mevcut yatırım fonlarına ise 01.07.2015 tarihine kadar ilgili düzenlemeye uyum sağlanması için süre verilmiş olup, bu kapsamda 2015 yılında yatırım fonlarının kuruculuğu portföy yönetim şirketlerine devredilmiş, portföy yapıları ve unvanları III-52.1 sayılı Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliği'ne uyumlu hale getirilmiştir.

2015 yılı sonu itibari ile mevcut olan yatırım fonu türleri ise Borçlanma Araçları Fonu, Kısa Vadeli Borçlanma Araçları Fonu, Para Piyasası Fonu, Hisse Senedi Fonu, Hisse Senedi Yoğun Fon, Katılım Fonu, Değişken Fon, Serbest Fon, Garantili Fon, Koruma Amaçlı Fon, Fon Sepeti Fonu ve Borsa Yatırım Fonu'dur.

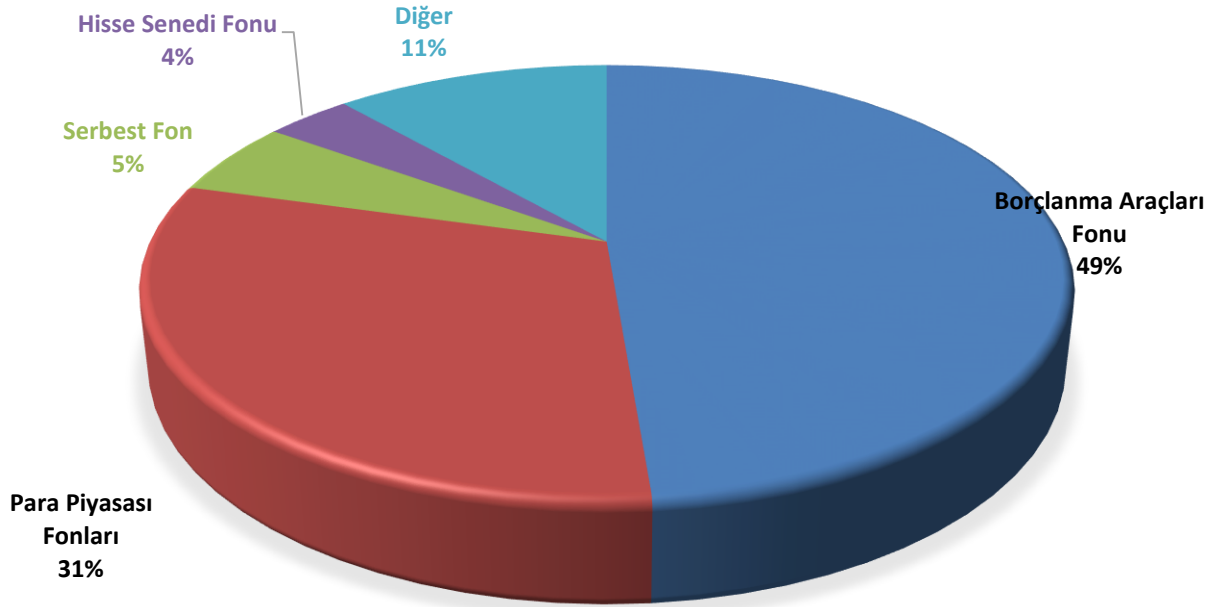
Türkiye'de 2015 yılı sonu itibariyle;

- 431 adet yatırım fonu,
- 42 adet yabancı yatırım fonu,
- 11 adet borsa yatırım fonu olmak üzere

toplam 484 adet yatırım fonu alım satımına konu olmaktadır.

Yatırım fonlarının portföy büyüklüklerine göre türlerinin dağılımına bakıldığında; borsa yatırım fonları hariç olmak üzere toplam portföy büyüklüğünün %48,7'sini borçlanma araçları fonları, %30,68'ini para piyasası fonları oluşturmaktadır. Hisse senedi fonları ise toplam portföy büyüklüğünün %3,6'sını oluşturmaktadır.

Grafik 5.1. Yatırım Fonlarının Portföy Büyüklüğüne Göre Türlerinin Dağılımı

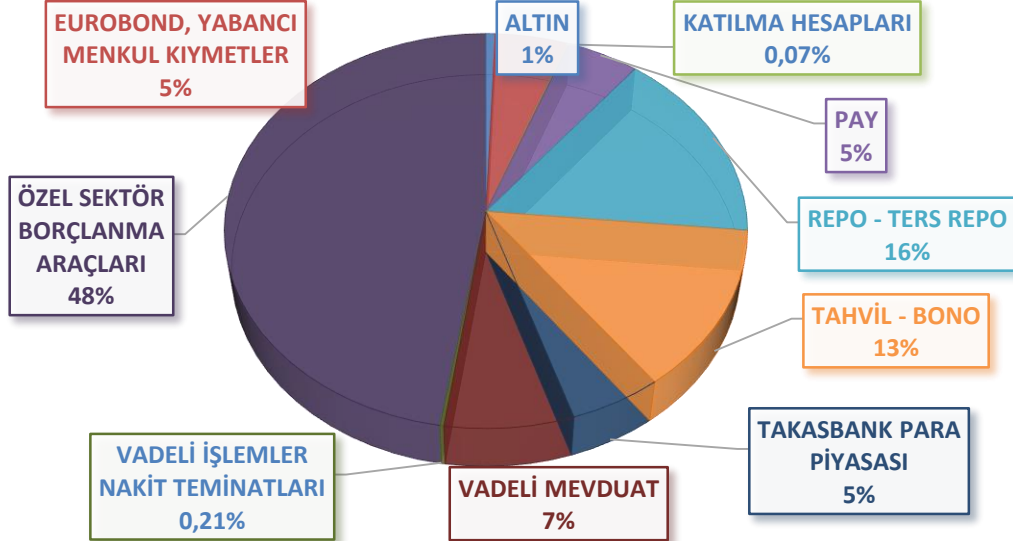

Kaynak: SPK, Takasbank

İlki 1987 yılında kurulan yatırım fonlarının toplam portföy değerleri, 2015 yılında bir önceki yıla göre TL bazında %8,7 oranında artarak 36 milyar TL'den 39,13 milyar TL'ye yükselirken, ABD Doları bazında %13,1 oranında azalarak 15,4 milyar ABD Doları'ndan 13,38 milyar ABD Doları'na gerilemiştir.

Yatırım fonlarının 2015 yıl sonu itibariyle portföylerinin dağılımı şu şekilde gerçekleşmiştir:

Grafik 5.2. Yatırım Fonlarının Portföylerinin Dağılımı

Kaynak: SPK, Takasbank

Tablo 5.6. Yatırım Fonlarının Toplam Portföy Dağılımı (%) (*)

Yıllar	Kamu Borçlanma Araçları	Yabancı Menkul Kıymet	Ters Repo	Özel Sektör Borçlanma Araçları	Pay	Borsa Para Piyasası	Portföy Toplam Değeri	
							(Milyon ₺)	(Milyon \$)
2011	23,38	0,37	46,69	16,83	3,59	9,14	30.219	16.009
2012	20,03	0,45	38,38	28,45	4,94	7,75	29.746	16.745
2013	16,97	0,69	29,19	36,50	5,38	11,27	30.082	14.130
2014	11,10	1,34	20,26	49,79	5,37	12,14	36.003	15.444
2015	13,31	4,97	15,92	47,45	4,92	5,22	39.128	13.384

(*) Borsa yatırım fonları dahildir.

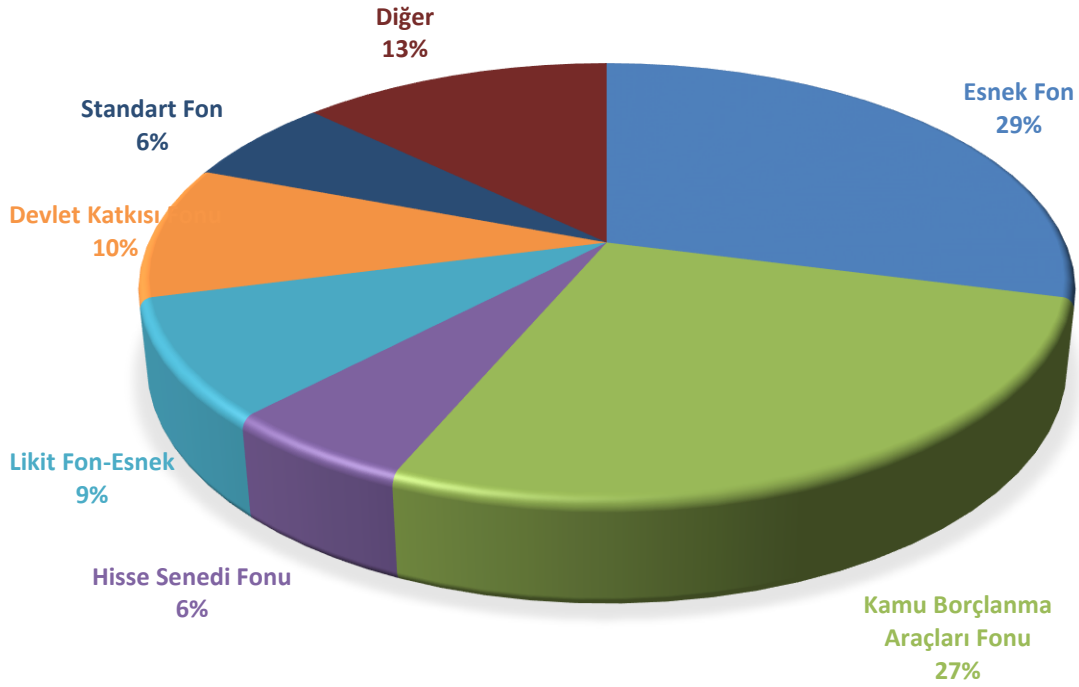
Kaynak:SPK, Takasbank

Emeklilik Yatırım Fonları

Türkiye’de bireysel emeklilik sistemi 2003 yılında faaliyete geçmiştir. 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren yapılan sistem değişikliği ve bireysel emeklilik sistemi katılımcılarına katılma paylarının %25’i oranında kamu katkısının verilmesi uygulaması sonucunda Emeklilik Gözetim Merkezi (www.egm.org.tr) verilerine göre sistemdeki katılımcı sayısı 1 Ocak 2015- 31 Aralık 2015 döneminde 2014 yıl sonuna göre yaklaşık 1 milyon artışla 2015 yıl sonunda 6 milyon katılımcıyı aşmıştır.

2015 yılı sonu itibariyle faaliyette olan emeklilik fonu sayısı 250'dir. Söz konusu fonların portföy değeri 48,2 milyar TL, toplam değeri ise 47,9 milyar TL'dir¹. Emeklilik yatırım fonlarının portföy büyüklüklerine göre türlerinin dağılımına bakıldığında, emeklilik yatırım fonları içinde en büyük fon portföy değerine sahip olan fon türü olarak %29 ile Esnek Emeklilik Yatırım Fonları birinci sırayı alırken, %27,36 ile TL cinsinden Kamu Borçlanma Araçları Fonları ikinci sırada yer almaktadır.

Grafik 5.3. Emeklilik Yatırım Fonu Türlerinin Fon Toplam Değeri Dağılımı

Kaynak:SPK, Takasbank

Borsa Yatırım Fonları

Borsa yatırım fonlarına ilişkin düzenleme 2004 yılında yapılmış olup, buna göre bu fonlar katılma payları borsa pazarlarında işlem gören, fonun oluşturulma sürecine doğrudan katılan yetkilendirilmiş katılımcıların fon portföyünün kompozisyonunu yansıtabilecek şekilde, portföyde yer alan menkul kıymet ve nakdi bir araya getirerek karşılığında fon katılma payı alabildiği ya da söz konusu kurumların en az asgari işlem birimine tekabül eden fon katılma paylarını saklamacı kuruluşa iade edip karşılığında fonun içindeki menkul kıymetlerin payına düşen kısmını alabildiği, riskin dağıtılması ilkesi ve inanca dayalı mülkiyet esaslarına göre portföy işletmek amacıyla kurulan malvarlıklardır.

2015 yıl sonu itibariyle ise halka arz edilmiş ve Borsa İstanbul bünyesindeki Kolektif Yatırım Ürünleri ve Yapılandırılmış Ürünler Pazarı'nda işlem gören ve toplam değeri 124 milyon TL (2014: 192 milyon TL) olan 11 (2014: 15) adet borsa yatırım fonu bulunmaktadır.

¹ Emeklilik fonlarında toplam değer (portföy değeri+alacaklar-borçlar) şeklinde hesaplandığından, toplam değer portföy değerinden düşük gerçekleşebilmektedir.

Fon Sepeti Fonları

Fon sepeti fonları (Funds of Funds) değişik fon yönetim stratejilerinin sağladığı getiri avantajlarından yararlanılması amacıyla, diğer yatırım fonlarının katılım paylarını portföylerine almak suretiyle faaliyet göstermektedir. 2015 yılı sonu itibariyle 12 (2014: 7) adet fon sepeti fonu bulunmakta olup, bunların toplam değeri 160,7 milyon TL'dir (2014: 51 milyon TL).

Garantili Fonlar

Garantili fonlar, başlangıç yatırımının belirli bir bölümünün, tamamının ya da başlangıç yatırımının üzerinde belirli bir getirinin izahnamede belirlenen esaslar çerçevesinde belirli vade ya da vadelerde yatırımcıya geri ödenmesinin, uygun bir yatırım stratejisine ve garantör tarafından verilen garantiye dayanılarak taahhüt edildiği fonlardır. 2015 yılında gözlemlenen dalgalı piyasa koşulları sebebiyle yıl sonu itibariyle garantili fon (2014: 20) bulunmamaktadır.

Koruma Amaçlı Fonlar

Koruma amaçlı fonlar, başlangıç yatırımının belirli bir bölümünün, tamamının ya da başlangıç yatırımının üzerinde belirli bir getirinin izahnamede belirlenen esaslar çerçevesinde belirli vade ya da vadelerde yatırımcıya geri ödenmesinin, uygun bir yatırım stratejisine dayanılarak en iyi gayret esası çerçevesinde amaçlandığı fonlardır. 2015 yılı sonu itibariyle 9 (2014: 33) adet koruma amaçlı fon bulunmakta olup, bu fonların toplam değeri 158 milyon TL'dir (2014: 161 milyon TL).

Serbest Yatırım Fonları

Serbest yatırım fonları, katılma payları sadece nitelikli yatırımcılara satılmak üzere kurulmuş olan fonlardır. 2015 yılı sonu itibariyle 59 (2014: 37) adet serbest yatırım fonu bulunmakta olup, bu fonların toplam değeri 2,03 milyar TL'dir (2014: 922 milyon TL).

5.4.2. Yatırım Ortaklıkları

Türkiye'de menkul kıymet yatırım ortaklıkları, gayrimenkul yatırım ortaklıkları ve girişim sermayesi yatırım ortaklıkları olmak üzere 3 tür yatırım ortaklığı faaliyet göstermektedir.

5.5.2.1. Menkul Kıymet Yatırım Ortaklıkları

Sermaye piyasalarımızda 2015 yılı sonu itibariyle 9 adet yatırım ortaklığı faaliyet göstermektedir. Bu ortaklıkların piyasa değeri 250 milyon TL (85,5 milyon ABD Doları)'dır. Yatırım ortaklıklarının portföylerinde %47 ile özel sektör borçlanma araçları, %22 ile ortaklık payları ve %17 ile kamu borçlanma araçları başta gelen yatırım araçlarıdır.

5.5.2.2. Gayrimenkul Yatırım Ortaklıkları

Payları Borsa İstanbul'da işlem gören gayrimenkul yatırım ortaklıkları, gayrimenkullere, gayrimenkule dayalı sermaye piyasası araçlarına, gayrimenkul projelerine, gayrimenkule dayalı haklara ve sermaye piyasası araçlarına yatırım yapabilmektedir. 2015 yıl sonu itibariyle toplam piyasa değeri 21,5 milyar TL (7,3 milyar ABD Doları) olan 31 adet gayrimenkul yatırım ortaklığı faaliyet göstermektedir.

5.5.2.3. Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıkları

Payları Borsa İstanbul'da işlem gören girişim sermayesi yatırım ortaklıkları, sermayelerini esas olarak girişim sermayesi yatırımlarına yöneltilmektedirler. 2015 yıl sonu itibariyle toplam 13 adet girişim sermayesi yatırım ortaklığı faaliyet göstermekte olup, bunlardan borsada işlem gören 8 adedinin toplam piyasa değeri 1,3 milyar TL (445 milyon ABD Doları) tutarındadır.

5.4.3. Portföy Yönetim Şirketleri

2015 yılı sonu itibariyle sermaye piyasasında faaliyet gösteren 51 (2014: 40) adet portföy yönetim şirketi bulunmaktadır. Bu şirketlerin yönettiği portföy büyüklüğü 98,4 milyar TL olup, 2014 yılına göre %20

oranında artış göstermiştir (2014: 81,8 milyar TL). 2015 yılında yönetilen portföyün %88,6'sı (2014: %90,5) kolektif bazda, %11,4'ü bireysel (bireysel ve tüzel) bazda (2014: %9,5) yönetilmektedir.

5.5. YATIRIM KURULUŞLARI

2015 yılı sonu itibarıyla sermaye piyasalarımızda faaliyet gösteren, 72 aracı kurum ve 41 adedi banka olmak üzere toplam 113 yatırım kuruluşu bulunmaktadır. Ayrıca 19 adet aracı kurumun faaliyetleri geçici olarak durdurulmuş durumdadır.

2015 yılı sonu itibarıyla, aracı kurumların, yatırım bankalarının ve ticari bankaların, Kurul iznine tabi olarak gerçekleştirebildikleri faaliyetlere ilişkin yetki ve izin belgeleriyle ilgili bilgiler aşağıda verilmektedir:

Tablo 5.7. Yatırım Kuruluşlarının Faaliyet Belgeleri

Belgenin Türü	Aracı Kurumlar	Yatırım, Kalkınma ve Katılım Bankaları	Ticari Bankalar
Dar Yetkili Aracı Kurum Yetki Belgesi	4	-	-
Kısmi Yetkili Aracı Kurum Yetki Belgesi	18	-	-
Geniş Yetkili Aracı Kurum Yetki Belgesi	50	-	-
Banka Yetki Belgesi	-	13	28

Kaynak: SPK

Aracı kurumlar, ülke çapında merkez dışı örgütleri vasıtasıyla faaliyet göstermekte olup, 2015 yıl sonu itibarıyla 331² adet şube ve 86 adet irtibat bürosunda hizmet vermektedirler.

6362 sayılı SPKn sonrasında hazırlanan ve 11.07.2013 tarihli ve 28704 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan III.37.1 sayılı "Yatırım Hizmetleri ve Faaliyetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Esaslar Hakkında Tebliği" 01.07.2014 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiş olup, yatırım kuruluşlarına mevcut faaliyet izinlerini yeni Tebliğlere uygun olarak yenilemek üzere 01.07.2015 tarihine kadar Kurul'a başvurmaları için süre verilmiştir. Bu kapsamda, yetki belgelerinin yenilenmesi sürecinde 72 aracı kurum ve 41 bankanın mevcut yetki belgeleri iptal edilmiş ve yeni düzenlemeler kapsamında 4 adet "Dar Yetkili Aracı Kurum Yetki Belgesi", 18 adet "Kısmi Yetkili Aracı Kurum Yetki Belgesi" ve 50 adet "Geniş Yetkili Aracı Kurum Yetki Belgesi" ve 41 adet "Banka Yetki Belgesi" verilmiştir. Söz konusu yatırım kuruluşları 01.01.2016 tarihi itibarıyla yeni yatırım hizmet ve faaliyetleri çerçevesinde yetkilendirilmiş olup; aşağıdaki tabloda yetki belgeleri dönüşüm kapsamında yenilenen yatırım kuruluşlarının faaliyet izni başvuruları sonucunda Kurul iznine tabi olarak gerçekleştirebildikleri faaliyetlere ilişkin yetki ve izin belgeleriyle ilgili bilgilere yer verilmektedir:

² Yeni düzenlemede aracı kurumların merkez dışı örgütleri şube ve irtibat bürosu olarak belirlenmiş olup, acentelik sistemi kaldırılmıştır.

Tablo 5.8. Yeni Düzenlemeye Göre Verilen Yatırım Hizmet ve Faaliyeti Yetki Belgeleri

Belgenin Türü	Aracı Kurumlar	Yatırım, Kalkınma ve Katılım Bankaları	Ticari Bankalar
Emir İletimine Aracılık	11	4	19
İşlem Aracılığı	67	10	20
Portföy Aracılığı Faaliyeti	48	12	27
Bireysel Portföy Yöneticiliği	44	1	
Yatırım Danışmanlığı	50	2	-
Halka Arza Aracılık Faaliyeti	49	4	-
• Aracılık Yüklenimi	35	3	-
• En İyi Gayret Aracılığı	49	4	-
Saklama Hizmeti	68	13	27
• Genel Saklama	2		12
• Sınırlı Saklama	68	13	27

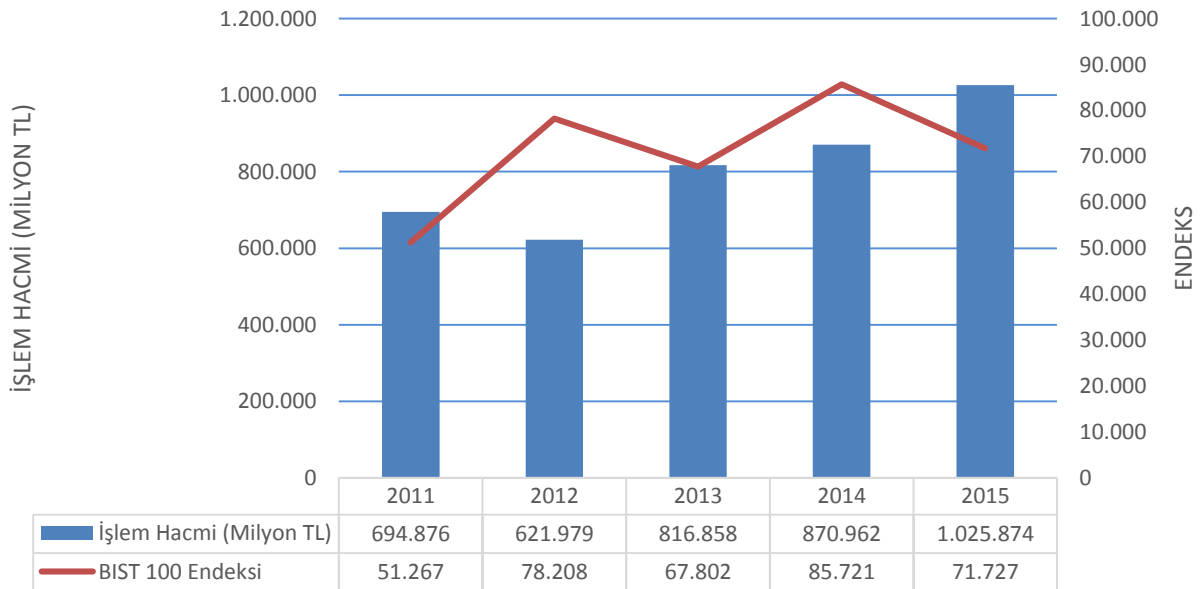
Kaynak: SPK

5.6. PAY PİYASASINDAKİ GELİŞMELER

5.6.1. Pay Piyasası ve BIST 100 Endeksi

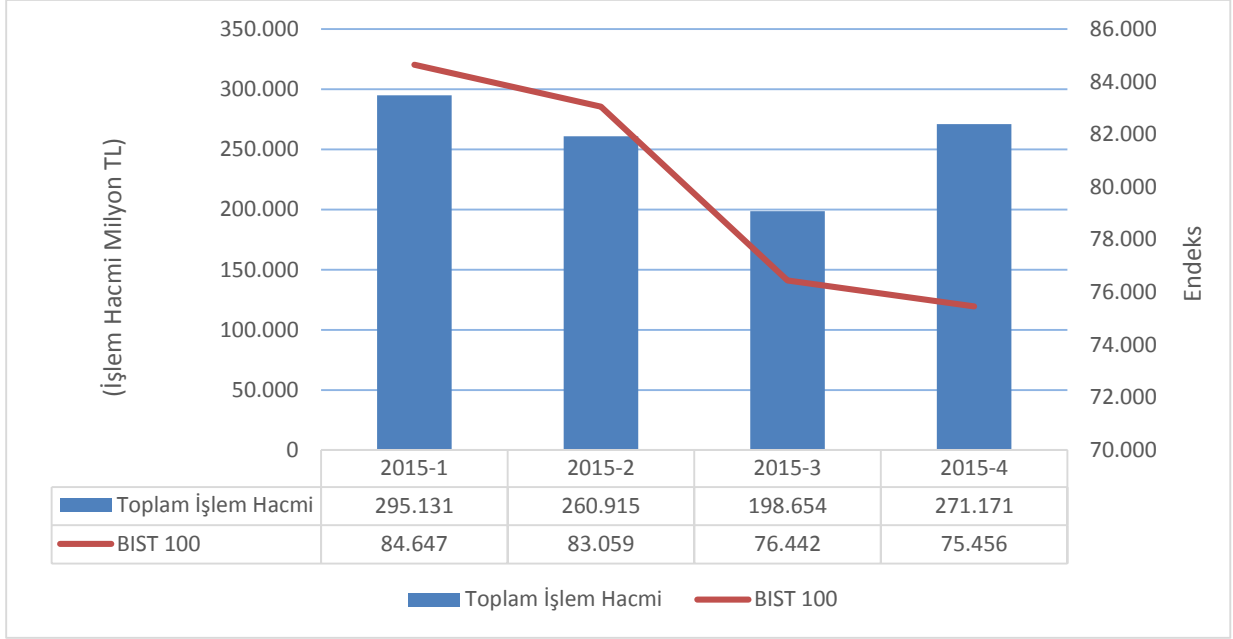
2014 yılını 85.721 puanla kapatan BIST 100 Endeksi 2015 yıl sonunda bir düşüş trendine girerek 2015 yılını %19,5 düşükle 71.727 puanla kapatmıştır. Aynı şekilde BIST Pay Piyasası işlem hacmi TL bazında 871 milyar TL'den 1,025 trilyon TL'ye yükselmiş ancak, ABD Doları bazında ise kur etkisinden dolayı 398,3 milyar ABD Doları'dan 381,7 milyar ABD Dolarına gerilemiştir. BIST işlem hacminde bir önceki yıla göre TL bazında %17,6 oranında artış ancak, ABD Doları bazında ise %4,2 oranında azalış gözlemlenmektedir.

Grafik 5.4. BIST 100 Endeksi ve İşlem Hacmi (2011-2015)

Kaynak: BIST

Grafik 5.5. BIST-100 Endeksi ve İşlem Hacmi (2015 yılı 3'er Aylık Bazda)

Kaynak: BIST

2015 yılında BIST 100 Endeksi; yılın ilk çeyreğinde en düşük olarak 80.846 puana kadar gerilemiş, sonrasında Haziran'a kadar bir toparlanma göstermiştir. Bununla birlikte Temmuz ayından itibaren yıl sonuna kadar düşüş yaşamış ve Aralık ayında 71.727 seviyesine gerilemiştir. 2015 yılı genel olarak değerlendirildiğinde, aylık ortalama işlem hacminin 85.489 milyon TL olduğu, en yüksek işlem hacminin 100.994 milyon TL ile Aralık ayında, en düşük aylık işlem hacminin ise 66.038 milyon TL ile Ağustos ayında gerçekleştiği görülmektedir.

5.6.2. Borsa İstanbul Kotunda Bulunan Şirketlere İlişkin Temel Göstergeler

Payları Borsa İstanbul'da işlem gören ortaklıklara ilişkin veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

BISTECH ile birlikte Pay Piyasası'ndaki pazar yapısı aşağıdaki şekilde değişmiştir.

- Yıldız Pazar (eski adı Ulusal Pazar): Halka açık piyasa değeri 100 milyon TL'nin üzerinde olan şirketler ve BIST 100 şirketler,
- Ana Pazar (eski adı İkinci Ulusal Pazar): Halka açık piyasa değeri 100 milyon TL'nin altında olan şirketler,
- Gelişen İşletmeler Pazarı (eski adı Gelişen İşletmeler Piyasası): Gelişme ve büyüme potansiyeline sahip, halka açık piyasa değeri 25 milyon TL'nin altında olan şirketler (25 milyon TL kriteri ilk defa halka arz edilen şirketler için geçerli olup, mevcut şirketler arasında halka açık değeri 25 milyon TL'nin altında ve Ana Pazarda işlem gören şirket olabilmektedir.)
- Kolektif Yatırım Ürünleri ve Yapılandırılmış Ürünler Pazarı (eski adı Kurumsal Ürünler Pazarı): Menkul kıymet yatırım ortaklıkları, gayrimenkul yatırım ortaklıkları ve girişim sermayesi

yatırım ortaklıkları payları ile borsa yatırım fonları katılma belgeleri, aracı kuruluş varantları ve sertifikalar,

- Yakın İzleme Pazarı (eski adı Gözaltı Pazarı): Payları izleme ve inceleme kapsamına alınan sürekli gözetim ve denetim ortamında olan şirketler,
- Nitelikli Yatırımcı İşlem Pazarı (yeni oluşturuldu): Halka arz olmadan sadece nitelikli yatırımcılara ihraç yapan şirketler,
- Piyasa Öncesi İşlem Platformu (eski adı Serbest İşlem Platformu): Halka açık statüde olup, payları Borsada işlem görmeyen şirketler arasından sadece SPK tarafından karar verilen şirketlerin payları

işlem görmektedir.

Tablo 5.9. Payları Borsada İşlem Gören Ortaklık Sayısı (31.12.2015)

Borsa İstanbul'da İşlem Gören Ortaklık Sayısı	
Yıldız Pazar	117
Ana Pazar	184
Gelişen İşletmeler Pazarı	20
Yakın İzleme Pazarı	33
Kolektif Yatırım Ürünleri ve Yapılandırılmış Ürünler Pazarı (*)	48
Menkul Kıymet Yatırım Ortaklıkları	9
Gayrimenkul Yatırım Ortaklıkları	31
Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıkları	8
Nitelikli Yatırımcı İşlem Pazarı	-
TOPLAM	402
Piyasa Öncesi İşlem Platformu	14
PAY PİYASASI TOPLAMI	416
(*) BIST'te işlem gören 13 adet borsa yatırım fonu bulunmakta olup, bunlar ortaklık olmadığı için ilgili oazar ve genel toplam dahil edilmemiştir.	
Kaynak: BIST	

Ayrıca Kolektif Yatırım Ürünleri ve Yapılandırılmış Ürünler Pazarı'nda yıl içinde 13 adet borsa yatırım fonu ile farklı dayanak varlıklara ve vadelere sahip toplam 3.145 varant işlem görmüştür.

Tablo 5.10. Payları BIST'te İşlem Gören Şirketlere İlişkin Temel Göstergeler

Yıllar	BIST'te İşlem Gören Şirketler				Fiyat/ Kazanç Oranı (%)	İşlem Görme Oranı (%) ⁽³⁾
	İşlem Gören Şirket Sayısı ⁽¹⁾	Toplam Nominal Sermaye (Milyon TL) ⁽²⁾	Toplam Piyasa Kapitalizasyonu ⁽¹⁾ (Milyon TL) (Milyon USD)			
2011	373	89.274	381.152	201.924	11,9	115,8
2012	395	96.634	550.051	309.644	12,5	113,1
2013	405	103.179	503.668	236.586	10,2	161,8
2014	401	104.540	624.369	268.511	14,4	139,5
2015	395	104.657	554.880	189.813	14	183,5

(1) 2015 yılına kadar verilerde eski adıyla Gelişen İşletmeler Piyasasında ve Serbest İşlem Platformu'nda işlem gören şirketlerin verileri hariç iken 2015 yılındaki BIST'in yeni pazar yapılanmasıyla birlikte Gelişen İşletmeler Pazarı ve Piyasa Öncesi İşlem Platformu'nda işlem gören şirketler dahil edilmiştir.

(2) Toplam nominal sermaye, ilave kotasyon işlemleri henüz tamamlanmamış olan son sermaye artırım tutarlarını da içermektedir.

(3) Aylık hareketli ortalama (işlem hacmi/Piyasa kapitalizasyonu) oranı.

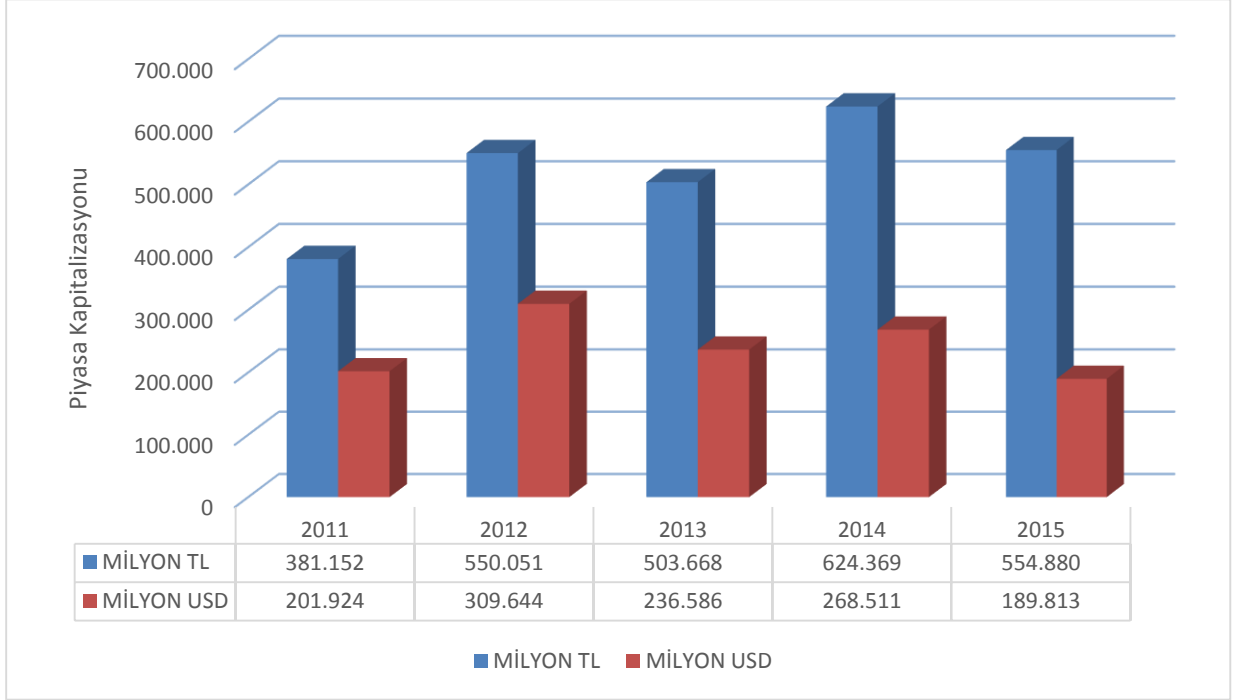
Kaynak: BIST

Borsa İstanbul'da işlem gören şirketlerin toplam piyasa değeri 2014 yılı sonunda 624,4 milyar TL (268,5 milyar ABD Doları) düzeyinde iken, 2015 yıl sonu itibarıyla 554,9 milyar TL'ye (189,8 milyar ABD Dolarına) düşmüştür³. Bu şirketlerin fiyat/kazanç oranı %14, işlem görme oranı ise %183,5'dir.

Borsa İstanbul'un 2015 yılı piyasa kapitalizasyonunda 2014 yılına göre TL bazında %13, ABD Doları bazında ise %29,5 oranında düşüş gözlemlenmektedir.

³ 2015 yılına kadar verilerde eski adıyla Gelişen İşletmeler Piyasasında ve Serbest İşlem Platformu'nda işlem gören şirketlerin verileri hariç iken 2015 yılındaki BIST'in yeni pazar yapılanmasıyla birlikte Gelişen İşletmeler Pazarı ve Piyasa Öncesi İşlem Platformu'nda işlem gören şirketler dahil edilmiştir.

Grafik 5.6. Piyasa Kapitalizasyonu

Kaynak: BIST

5.6.3. Gelişen İşletmeler Pazarı

Gelişme ve büyüme potansiyeline sahip şirketlerin sermaye piyasalarından fon sağlamak amacıyla ihraç edebilecekleri menkul kıymetlerin işlem görebileceği şeffaf ve düzenli bir ortam yaratmak amacıyla Borsa İstanbul bünyesinde ayrı bir piyasa olarak Gelişen İşletmeler Pazarı (GİP) kurulmuştur.

Borsa İstanbul GİP verilerine bakıldığında, 2013 yılında 2.157,79 milyon TL olan işlem hacmi; 2014 yılında %9,7 oranında azalarak 1.947,88 milyon TL'ye düşmüş, 2015 yılında ise %55 oranında düşerek 878,52 seviyesine gelmiştir. Diğer yandan 2013 yılında 20 adet olan GİP'te işlem gören şirket sayısı 2014 yılında 22'ye çıkmış, 2015 yılında ise tekrar 20'ye düşmüştür.

Tablo 5.11. Gelişen İşletmeler Piyasasına İlişkin Veriler

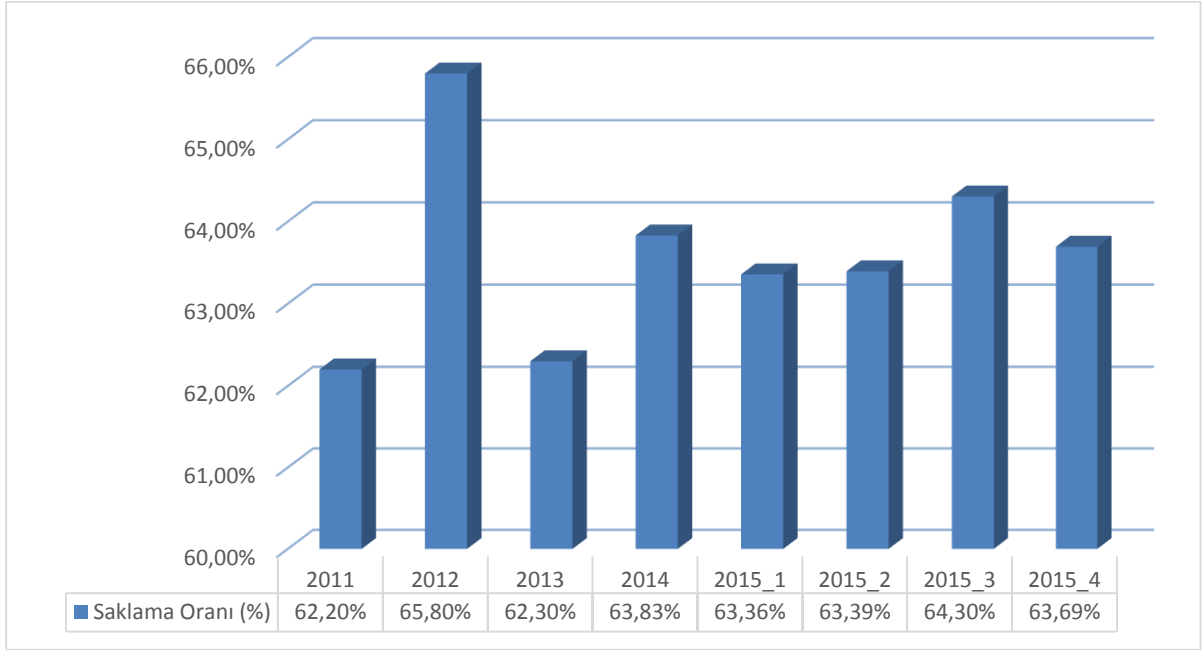
Yıl	İşlem Hacmi (Milyon TL)	Piyasa Değeri (Milyon TL)	Şirket Sayısı
2011	461,39	110,3	2
2012	1.306,05	387,1	11
2013	2.157,79	583,2	20
2014	1.947,88	936,97	22
2015	878,52	711,89	20

Kaynak: BIST

Yabancı Yatırımcıların Pay Senedi İşlemleri

Borsa İstanbul'da işlem gören şirketlerin halka açık kısmı için yabancı yatırımcılara ait payların saklamadaki toplam paylara ait oranının 2011-2015 yılları arasındaki dönemde %62-%66 aralığında gerçekleştiği görülmektedir. 2015 yılında bu oran bir önceki yıla göre %0,2 puanlık bir azalışla %63,69⁴ olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 5.7. Yabancı Yatırımcıların Saklama Bakiyeleri

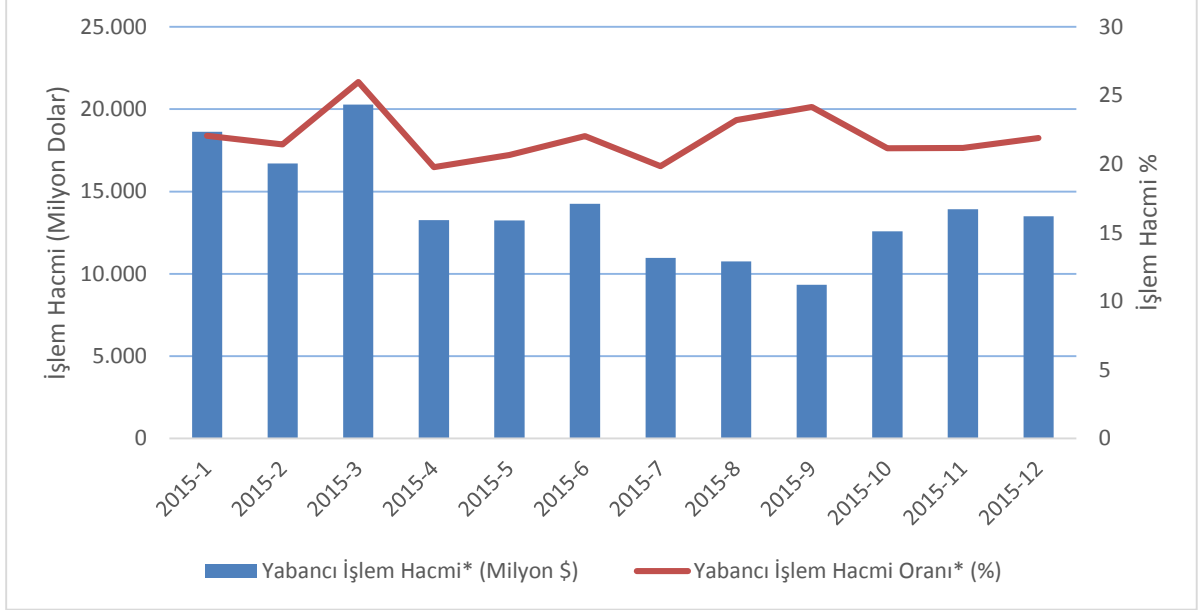

Kaynak: MKK

Borsa İstanbul'da yabancı yatırımcı hesabına yapılan işlemlerin toplam işlem hacmine oranı yıl içinde ortalama %21,94 olarak görülmüş olup; yılın ilk çeyreğinde ise %23,15 oranla diğer çeyreklere göre daha yüksek seyretmiştir. En yüksek olarak Mart ayında toplam işlem hacminin % 25,97'si, Nisan ayında ise en düşük olarak toplam işlem hacminin %19,77'si yabancı yatırımcılar tarafından gerçekleştirilmiştir.

⁴ Bu veri MKK tarafından günlük olarak veri yayın kuruluşlarına verilen ve BIST 2. seans ağırlıklı ortalama fiyatı üzerinden hesaplanmıştır.

Grafik 5.8. Borsa İstanbul Pay Piyasası Yabancı Yatırımcı İşlem Hacimleri

Kaynak: BIST

Yabancı İşlem Hacmi verilerinde hem alım hem satım tarafı verileri dahil edilmiştir. Ancak toplam işlem hacmi hesabında işlemlerin her iki tarafı değil de tek taraflı işlemler hesaplamaya dahil edildiğinden "Yabancı işlem hacmi oranı" yabancı işlem hacminin, toplam işlem hacminin iki ile çarpılmasıyla bulunan değere bölünmesiyle hesaplanmıştır.

5.7. BORÇLANMA ARAÇLARI PİYASASINA İLİŞKİN GELİŞMELER VE PİYASA BÜYÜKLÜKLERİ

Borçlanma Araçları Piyasası'nda, Türk Lirası ve döviz ödemeli ihraç edilmiş borçlanma araçları, menkul kıymetleştirilmiş varlık ve gelirlere dayalı borçlanma araçları, kira sertifikaları, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından ihraç edilen likidite senetleri ile Borsa Yönetim Kurulu tarafından işlem görmesine karar verilen diğer sermaye piyasası araçları işlem görebilir.

Borçlanma Araçları Piyasası'nda işlemler Kesin Alım-Satım Pazarı, Repo-Ters Repo Pazarı, Menkul Kıymet Tercihli Repo Pazarı, Bankalararası Repo Ters Repo Pazarı, Pay Senedi Repo Pazarı, Nitelikli Yatırımcıya İhraç Pazarı ile Uluslararası Tahvil Pazarı'nda gerçekleştirilmektedir.

Tablo 5.12. Borçlanma Araçları Piyasası İşlem Hacimleri

	2011	2012	2013	2014	2015
Kesin Alım ve Satım Pazarı					
Milyar TL	478	357	404	320	249
Milyar USD	291	200	215	147	94
Repo-Ters Repo Pazarı					
Milyar TL	2.903	3.718	3.129	2.795	2.931
Milyar USD	1.744	2.077	1.655	1.280	1.087
Nitelikli Yatırımcıya İhraç Pazarı					
Milyar TL	0,279	1,184	1,49	1,74	0,63
Milyar USD	0,151	0,663	0,78	0,79	0,24
Bankalararası Repo Ters Repo Pazarı					
Milyar TL	732	2.742	3.344	4.509	7.067
Milyar USD	408	1.531	1.742	2.057	2.563
Kamu ve Özel Kira Sertifikaları Pazarı (*)					
Milyar TL	-	0,030	0,670	1,130	1.339
Milyar USD	-	0,020	0,35	0,520	458
Menkul Kıymet Tercihli Repo Pazarı					
Milyar TL	8	9	20	19	18
Milyar USD	5	5	11	9	7
TOPLAM					
Milyar TL	4.121	6.828	6.898	7.645	10.267
Milyar USD	2.448	3.814	3.624	3.493	3.751
GÜNLÜK ORTALAMA					
Milyar TL	16,3	26,9	27,6	30,5	40,6
Milyar USD	9,7	15,1	14,4	13,9	14,8
(*) Kamu ve özel sektör kira sertifikalarına ait özel bir Pazar bulunmamakta, BİST bünyesinde Kesin Alım Satım Pazarı'nda işlem görmektedir. Kaynak: BİST					

Borçlanma Araçları Piyasasında işlem hacmi 2015 yılında 10.267 milyar TL'ye (3.751 milyar ABD Doları) ulaşmıştır. 2015 yılı rakamlarında bir önceki yıla göre Türk Lirası bazında %34,2 oranında , ABD Doları bazında ise %7,3 oranında artış meydana gelmiştir.

Günlük ortalama işlem hacmi ise 2015 yılında TL bazında %33,1 oranında artarak 40,6 milyar TL, ABD Doları bazında ise %6,4 oranında artarak 14,8 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. İşlemlerin dağılımına bakıldığında, ağırlığın %68,8 ile Bankalararası Repo Ters Repo işlemlerinde olduğu görülmektedir.

2015 yılında borsa dışında gerçekleştirilen ve borsaya tescil edilen işlemlerin günlük ortalama işlem hacmi 1,27 milyar TL'dir. 2015 yılının son çeyreğinde 16,7 milyar TL olarak en yüksek BİST günlük ortalama işlem hacmi gerçekleşmiş olup; öte yandan, borsa dışı günlük ortalama işlem hacminde 2015 yılının ikinci yarısında düşüş görülmektedir.

5.8. VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASINA İLİŞKİN GELİŞMELER

ViOP'ta işlem gören sermaye piyasası araçlarına ilişkin veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 5.13. VIOP İşlem Hacmi Bilgileri (2015) (*)

Sözleşme	Miktar (Adet)	Hacim (TL)	Ort. Açık Pozisyon
Endeks	46.748.462	463.143.428.368	272.564
Faiz	-	-	-
Döviz	38.406.775	107.804.723.794	361.668
Emtia (Altın dahil)	1.476.001	1.463.303.643	31.155
Enerji	25.934	301.141.309	639
Pay Senedi	3.590.957	2.279.103.585	208.006
Borsa Yatırım Fonu	6.087	14.194.833	86
Genel Toplam	90.254.216	575.005.895.531	874.118

(*) Pozisyon kapamalar dahil edilmiştir.
(**) Altın vadeli işlem sözleşmelerinin sözleşme büyüklüğü 16.06.2014 itibariyle 1 gr'a indirilmiştir.
Kaynak: BIST

2015 yılında 90.254.216 adet işlem miktarı, 575 milyar TL işlem hacmi gerçekleşmiş olup; söz konusu veriler 2014 yılı ile kıyaslandığında işlem miktarında %52,5, TL bazında işlem hacminde ise %32 oranında artışı ifade etmektedir.

5.9. KIYMETLİ MADENLER VE KIYMETLİ TAŞLAR PIYASASINA İLİŞKİN GELİŞMELER

2015 yılında BIST Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası'na ilişkin veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 5.14. BIST Kıymetli Madenler İşlem Hacmi ve Miktarı (*)

Yıllar	İşlem Miktarı(Kg)				İşlem Hacmi		
	TL/Kg	\$/Ons	€/Ons	Toplam	(Milyon TL)	(Milyon \$)	(Milyon €)
2011	277.871	356.964	295	635.131	2.999	10.606	11
2012	195.862	550.737	2.664	749.263	2.034	15.729	110
2013	207.779	693.682	2.080	903.541	2.585	18.554	73
2014	191.687	478.761	507	670.955	1.933	8.915	15
2015	194.967	559.774	160	754.741	1.255	9.320	2,2

(*) Altın, gümüş, platin, paladyum işlemleri ve 3 farklı para birimi dikkate alınmıştır.
Kaynak:BIST

Borsa İstanbul Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası'nda 2015 yılında 194.967 TL/Kg olarak gerçekleşen işlem miktarı, 2014 yılına göre yaklaşık %1,3 oranında artış gösterirken, ABD Doları/Ons işlemlerinde de yaklaşık %16,9'luk artış, Euro/Ons işlemlerinde ise %75,6'lık azalış yaşanmıştır. TL/Kg cinsinden işlem hacmi bir önceki yıla göre %35 azalış, ABD Doları/Ons cinsinden gerçekleşen işlem hacminde ise %4,5 oranında azalış görülmüştür.

2015 YILI FAALİYET RAPORU

Tablo 5.15. BIST Elmas ve Kıymetli Taşlar İşlem Hacmi ve Miktarı (*)

Yıl	İşlem Miktarı(Karat)				İşlem Hacmi		
	TL	USD	EUR	Toplam	TL	USD	EUR
2014	1.004	207.104	0,62	208.108	1.092.914	16.626.15	1.600
2015	22.892	152.193	-	305,085	30.600.063	53.598.888	-

1 karat=0,2 gram
Kaynak:BIST

BIST Elmas ve Kıymetli Taşlar Piyasası'nda ise 2015 TL/kg olarak gerçekleşen işlem miktarı 22.892TL/kg; TL/Kg cinsinden işlem hacmi ise 30,6 TL olarak gerçekleşmiştir.

5.10. KALDIRAÇLI ALIM SATIM (FOREKS) İŞLEMLERİNE İLİŞKİN GELİŞMELER

Kaldıraçlı alım satım işlemleri 2499 sayılı SPKn kapsamında ayrı bir sermaye piyasası faaliyeti iken; 6362 sayılı SPKn kapsamında türev araç olarak nitelendirilendirilmiştir. 2015 yılı sonunda yatırım kuruluşlarının yeni düzenlemeler kapsamında faaliyet izinleri yenilenmiş olup, aracı kurumlar kaldıraçlı alım satım işlemlerini emir iletimine aracılık, işlem aracılığı ve portföy aracılığı faaliyetleri kapsamında yürütecektir. Kaldıraçlı alım satım işlemlerine ilişkin 2015 yılı sonu itibariyle Kurulumuz tarafından yetkilendirilmiş aracı kurumlara ilişkin bilgiler aşağıda yer alan tabloda gösterilmektedir:

Tablo 5.16. Kaldıraçlı Alım Satım İşlemleri Faaliyeti İçin Yetkilendirilen Aracı Kurum Sayısı

Faaliyet Türü	2015
Portföy Aracılığı	37
İşlem Aracılığı	5
Emir İletimine Aracılık	1
TOPLAM	43

Kaynak: SPK

Eski düzenlemeler kapsamında tanıtım aracılığı olarak belirtilen faaliyet yeni düzenlemelerde emir iletimine aracılık, işlem aracılığı olarak belirtilen faaliyet yine işlem aracılığı, piyasa yapıcılığı olarak belirtilen faaliyet ise portföy aracılığı faaliyetleri altında sürdürülecektir. Eski düzenlemeye göre Kaldıraçlı Alım Satım İşlemleri Yetki Belgesi olan aracı kurumlara aşağıda yer verilmekte olup, 2014 yılı ile karşılaştırıldığında emir iletimine aracılık için yetkilendirilen aracı kurum sayısı değişmemiş, işlem aracılığı için yetkilendirilen aracı kurum sayısı 2'den 5'e, portföy aracılığı için yetkilendirilen aracı kurum sayısı 32'den 37'ye çıkmıştır.

Kaldıraçlı alım satım işlemlerine ilişkin 2015 yılı verileri aşağıda yer almaktadır:

Tablo 5.17. Kaldıraçlı Alım Satım İşlemlerine İlişkin Yıllık Veriler

	2015	2014	2013
31 Aralık Tarihindeki Hesap Sayısı	148.078	78.755	43.194
31 Aralık Tarihindeki Teminat Miktarı (Milyon TL)	614,9	449,1	280,5
31 Aralık Tarihindeki Açık Pozisyon Değeri (Milyon TL)	12.682,1	8.456,3	5.151,4
Yıllık Toplam İşlem Hacmi (Milyon TL)	9.809.279,8	4.569.463,6	2.952.793,2
Günlük Ortalama İşlem Hacmi (Milyon TL)	39.237,1	18.205	11.313,4
Kaynak: Takasbank			

KAS işlemlerine ilişkin toplam yıllık işlem hacmi ise 2014 yılında 4.569 milyar TL iken 2015 yılında %114,67 oranında artarak 9.809 milyar TL'ye yükselmiştir.

6. BORSA İSTANBUL, MERKEZİ TAKAS VE MERKEZİ SAKLAMA KURULUŞLARI, BİRLİKLER VE YATIRIMCI TAZMİN MERKEZİ

6.1. BORSA İSTANBUL A.Ş.

Kurulumuzun 26.10.2015 tarih ve 29 sayılı toplantısında; Borsa İstanbul ile Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) arasında kurulması planlanan stratejik anlaşma ile ilgili olarak % 10'luk Borsa İstanbul payının EBRD'ye devrine onay verilmiş olup söz konusu pay devri gerçekleştirilmiştir.

Kurulumuzun 27.11.2015 tarih ve 32 sayılı toplantısında; Borsa İstanbul tarafından yüksek frekanslı işlemlerin (HFT) uygulamaya konmasına yönelik olarak çeşitli hususlar karara bağlanmıştır.

Kurulumuzun 07.12.2015 tarih ve 34 sayılı toplantısında 10'ar adet paya dayalı vadeli işlem ve opsiyon sözleşmesinin borsada işleme açılmasına onay verilmiştir.

Kurulumuzun 17.12.2015 tarih ve 35 sayılı toplantısında alınan karar kapsamında sını hakların ticari bir değer olarak nakdi değerlemesinin yapılabildiği ve alınıp satılabildiği bir piyasa sistemi oluşturulması amacıyla Borsa İstanbul tarafından kurulması planlanan Fikri Mülkiyet Pazarı'nın oluşturulabileceği hususunda Borsa İstanbul'a bilgi verilmiştir.

Kurulumuzun 28.12.2015 tarih ve 36 sayılı toplantısında alınan karar çerçevesinde Borsa İstanbul Pay Piyasası'nda işlem görmekle birlikte yurt dışındaki farklı platformlarda da işleme konu edilen pay ve borsa yatırım fonu katılma belgelerine dair söz konusu işlemlerin Borsa İstanbul Pay Piyasası'nda işlem yapmakta olan yatırım kuruluşları tarafından Borsa İstanbul bünyesinde büyük tutarda ve daha esnek işlem kuralları ile gerçekleştirilebilmesine imkan vermek üzere Anlaşmalı İşlemler Platformu isimli bir platform oluşturulmasına onay verilmiştir.

Kurulumuzun 01.06.2015 tarih ve 14 sayılı toplantısında gecelik repo vadeli işlem sözleşmelerinin Borsa İstanbul'da işleme açılmasına onay verilmiştir.

Kurulumuzun 01.06.2015 tarih ve 14 sayılı toplantısında fiziki teslimatlı buğday vadeli işlem sözleşmelerinin Borsa İstanbul'da işleme açılmasına onay verilmiştir.

6.2. MERKEZİ KAYIT KURULUŞU A.Ş.

Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş. Kurulumuzun 03.04.2015 tarih ve 9/427 sayılı toplantısında sermaye piyasasında gerçekleştirilen işlemlerin raporlanacağı kuruluş olarak yetkilendirilmiştir.

"Veri Depolama Kuruluşlarının Kuruluş, Faaliyet, Çalışma ve Denetim Esasları Hakkında Yönetmelik Taslağı" ve raporlama yükümlülüğü bulunan kuruluşların sorumluluklarına ilişkin düzenlemeleri içeren "Veri Depolama Kuruluşlarına Yapılacak Raporlamalara İlişkin Esaslar Tebliği Taslağı" hazırlanmış olup, taslakların yürürlüğe konulmasının ardından ve anılan düzenlemelerde öngörülen sermaye piyasası işlemlerinin MKK'ya raporlanması planlanmaktadır.

6.3. TÜRKİYE SERMAYE PİYASALARI BİRLİĞİ

Türkiye Sermaye Piyasaları Birliğince 06.12.2012 tarih ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 74 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendine ve 05.02.2014 tarihli ve 2014/5934 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği Statüsünün 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi ve 24 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına dayanılarak hazırlanan ve Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği üyelerinden, meslek onuruna, meslek ilke ve kurallarına, sermaye piyasası faaliyetlerinin yürütülmesine ilişkin mevzuata ve Birlik kararlarına aykırı hareket edenler hakkında uygulanacak disiplin cezalarına ilişkin ilke ve yöntemleri düzenleyen Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği Disiplin Yönetmeliği 27.03.2015 tarih ve 29308 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

6.4. TÜRKİYE DEĞERLEME UZMANLARI BİRLİĞİ

TDUB'nin 14.06.2015 tarihinde 6. Olağan Genel Kurul Toplantısı gerçekleştirilmiştir.

TDUB'nin 25.12.2014 tarihinde 4. Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Sözkonusu toplantıda, üyelik giriş ve yıllık aidatları belirlenmiş, yapılan görüşmeler sonucunda, 2016 yılı bütçesi kabul edilmiştir.

6.5. YATIRIMCI TAZMİN MERKEZİ

SPKn'nun 83 üncü maddesi ile yatırımcıların belirtilen şartlar çerçevesinde tazmini amacıyla kamu tüzel kişiliğini haiz Yatırımcı Tazmin Merkezi (YTM) kurulmuştur.

SPKn'nun Kurulumuza vermiş olduğu yetkiye dayanılarak, YTM'nin temsil ve idaresi, personeli, yatırım kuruluşları tarafından YTM'ye ödenecek aidatlar, zamanaşımına uğrayan varlıkların YTM'ye gelir kaydedilmesi ve YTM'nin işleyişine ilişkin diğer hususlar Kurulumuz tarafından çıkarılan bir yönetmelikle belirlenmektedir.

SPKn'nun 83 üncü maddesine dayanılarak çıkarılan mülga Yatırımcı Tazmin Merkezine ilişkin Yönetmelik; gerek karşılaşılan sorunların çözülmesi, gerek piyasa aktörlerinden gelen taleplerin değerlendirilmesi, gerekse de gelişen piyasa koşullarına uyum sağlanmasını teminen, yapılan çalışmalar çerçevesinde tamamen gözden geçirilerek yerine "Yatırımcı Tazmin Merkezi Yönetmeliği" hazırlanmış ve 27.02.2015 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelik ile; 250.000 TL olan giriş aidatı 50.000 TL'ye düşürülmüş, yıllık aidatlara ilişkin riske dayalı ve daha basit bir hesaplama yöntemi getirilmiş ve zamanaşımını durduran ve kesen haller, yatırımcılara bildirim ve ilan süreci ile zamanaşımına uğramış varlıkların YTM'ye aktarılması gibi hususlar daha ayrıntılı olarak yeniden düzenlenmiştir.

Yönetmelik uyarınca, 2015 yılı için yatırım kuruluşlarınca YTM'ye ödenecek yıllık aidat tutarları YTM tarafından hesaplanarak tahsil edilmiş; SPKn md.13(4) uyarınca, yedi yıllık yasal süre içerisinde kaydileştirilmek üzere teslim edilmediği için mülkiyeti YTM'ye intikal eden sermaye piyasası araçları ile SPKn md. 83(4) uyarınca, 31.12.2014 tarihi itibarıyla zamanaşımına uğramış ve YTM'ye devredilmiş olan emanet ve alacaklardan borsada satışı mümkün olanların satışına yönelik işlemler YTM tarafından gerçekleştirilmiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin 12.11.2015 tarih ve 29530 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 22.10.2015 tarih ve E.2015/29, K.2015/95 sayılı kararıyla, 06.12.2012 tarihli ve SPKn'nun 13 üncü maddesinin dördüncü fıkrası hükmünün kısmen iptaline karar verilmiştir. Söz konusu iptal kararı sonrasında yapılacak işlemlere ilişkin düzenleme çalışmaları devam etmektedir.

Öte yandan; Özel Fon'dan alacaklılara ödeme yapılmasına ilişkin işlemler YTM tarafından; SPKn'un yürürlüğe girmesinden önce tedrici tasfiyesine başlanmış yatırım kuruluşlarının tasfiyesine yönelik işlemler ise MKK tarafından sürdürülmektedir.

Sermaye Piyasası Kurulu

Merkez:

Eskişehir Yolu No:156 ANKARA

Tel: (312) 292 90 90

Faks: (312) 292 90 00

İstanbul Temsilciliği:

Harbiye Mah. Asker Ocağı Cad. No:15

Şişli İSTANBUL

Tel: (212) 334 55 00

Faks: (212) 334 56 00

www.spk.gov.tr